



4.6.2014



HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

10 – 2014

Kokousaika: 4.6.2014 klo 18.00 – 22.14

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.



HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

10 – 2014

Mötestid: 4.6.2014 kl 18.00 – 22.14

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.



4.6.2014

| | |
|--|----|
| 217 §..... | 8 |
| Esityslistan asia nro 4 | 8 |
| HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN..... | 8 |
| Valtuutettu Hakanen | 8 |
| Valtuutettu Peltokorpi..... | 9 |
| Valtuutettu Kivekäs | 10 |
| Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro) | 11 |
| Valtuutettu Pakarinen | 11 |
| Valtuutettu Pajamäki..... | 12 |
| Valtuutettu Männistö | 12 |
| Valtuutettu Mäkimattila | 13 |
| Valtuutettu Nieminen | 14 |
| Valtuutettu Huru..... | 14 |
| Valtuutettu Kantola | 14 |
| Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro) | 15 |
| Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro) | 15 |
| Valtuutettu Niiranen | 16 |
| Valtuutettu Jalovaara | 17 |
| Valtuutettu Rantanen | 17 |
| Valtuutettu Holopainen | 18 |
| Kaupunginjohtaja Pajunen | 19 |
| Ledamoten Månsson | 19 |
| Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro) | 19 |
| Ledamoten Wallgren..... | 20 |
| Valtuutettu Hursti | 21 |
| Valtuutettu Hakanen | 21 |
| Valtuutettu Kivekäs..... | 22 |
| Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)..... | 22 |
| Valtuutettu Nyholm | 23 |
| 219 §..... | 23 |
| Esityslistan asia nro 6 | 23 |
| HELSINGIN ENERGIA -LIIKELAITOKSEN YHTIÖITTÄMINEN | 23 |
| Kaupunginjohtaja Pajunen | 23 |
| Valtuutettu Männistö | 25 |
| Valtuutettu Hakanen | 26 |
| Valtuutettu Kivekäs | 27 |
| Valtuutettu Pajamäki..... | 28 |
| Valtuutettu Jalovaara | 29 |
| Valtuutettu Koskinen..... | 29 |
| Valtuutettu Ebeling..... | 29 |



4.6.2014

| | |
|--|----|
| Kaupunginjohtaja Pajunen | 30 |
| Valtuutettu Soininvaara..... | 30 |
| Valtuutettu Kousa | 31 |
| Valtuutettu Laaninen..... | 31 |
| Valtuutettu Hakanen | 32 |
| Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro) | 33 |
| Kaupunginjohtaja Pajunen | 33 |
| Valtuutettu Kousa | 33 |
| Valtuutettu Huru..... | 34 |
| Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro) | 35 |
| Valtuutettu Hyttinen | 35 |
| Valtuutettu Hakanen | 35 |
| Valtuutettu Saarnio | 36 |
| Valtuutettu Kousa | 36 |
| Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro) | 37 |
| Ledamoten Månsson | 38 |
| Valtuutettu Nyholm | 38 |
| Valtuutettu Nieminen | 38 |
| | |
| 220 §..... | 39 |
| Esityslistan asia nro 7 | 39 |
| HELSINGIN SATAMA -LIIKELAITOKSEN YHTIÖITTÄMINEN | 39 |
| | |
| Valtuutettu Kolbe | 39 |
| Valtuutettu Hakanen | 40 |
| Valtuutettu Bogomoloff | 41 |
| Valtuutettu Hursti | 41 |
| Valtuutettu Korkkula..... | 42 |
| Valtuutettu Villo..... | 42 |
| Valtuutettu Hakanen | 42 |
| | |
| 221 §..... | 43 |
| Esityslistan asia nro 8 | 43 |
| LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINKI STADION MANAGEMENT OY:LLE..... | 43 |
| | |
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 43 |
| Valtuutettu Hakanen | 44 |
| Valtuutettu Laaksonen | 44 |
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 45 |
| Valtuutettu Laaksonen | 45 |
| Valtuutettu Taipale..... | 45 |
| Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)..... | 46 |
| Valtuutettu Hakanen | 46 |



4.6.2014

| | |
|---|----|
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 46 |
| Valtuutettu Valokainen..... | 47 |
| Valtuutettu Huru..... | 47 |
| 222 §..... | 47 |
| Esityslistan asia nro 9..... | 47 |
| HAKANIEMEN METROASEMAN LIPPUHALLIN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN..... | 47 |
| Valtuutettu Nyholm | 47 |
| Valtuutettu Tuure | 48 |
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 48 |
| Valtuutettu Kivekäs..... | 49 |
| Valtuutettu Nieminen | 49 |
| Valtuutettu Anttila..... | 49 |
| Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro)..... | 50 |
| Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro) | 50 |
| Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)..... | 51 |
| Valtuutettu Lovén..... | 51 |
| 223 §..... | 52 |
| Esityslistan asia nro 10..... | 52 |
| JAKOMÄEN ASUNTOTONTTIEN JA NELJÄN AUTOPIKKATONTIN VUOKRAUSPERUSTEET (TONTIT 41200/24, 26 JA 27, 41283/1 JA 41284/1)..... | 52 |
| Valtuutettu Koskinen..... | 52 |
| 227 §..... | 52 |
| Esityslistan asia nro 14..... | 52 |
| HERTTONIEMEN VESIALUEEN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN JA TONTIN 43257/1 SEKÄ KATU- JA VESIALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12234, REGINANKUJA 3)..... | 52 |
| Valtuutettu Nyholm | 52 |
| 229 §..... | 53 |
| Esityslistan asia nro 16..... | 53 |
| LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA..... | 53 |
| Valtuutettu Valokainen..... | 53 |
| Valtuutettu Malin | 54 |
| Valtuutettu Mäkimattila | 55 |
| Valtuutettu Hakanen | 56 |



4.6.2014

| | |
|---|----|
| Apulaiskaupunginjohtaja Rätty | 57 |
| Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen | 57 |
| Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro) | 59 |
| Ledamoten Brettschneider | 59 |
| Valtuutettu Vuorjoki | 60 |
| Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro) | 61 |
| Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro) | 61 |
| Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro) | 62 |
| Valtuutettu Asko-Seljavaara | 62 |
| Valtuutettu Modig | 62 |
| Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro) | 63 |
| | |
| 230 § | 64 |
| Esityslistan asia nro 17 | 64 |
| HERTTONIEMEN ALA-ASTEEN KOULUN JA SIILITIEEN PERUSKOULUN HALLINNOLLINEN YHDISTÄMINEN | 64 |
| | |
| Valtuutettu Korkkula | 64 |
| Valtuutettu Krohn | 65 |
| Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro) | 66 |
| Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro) | 66 |
| Valtuutettu Nyholm | 67 |
| Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro) | 68 |
| Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro) | 68 |
| Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro) | 68 |
| Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro) | 69 |
| Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro) | 69 |
| Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro) | 69 |
| Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro) | 70 |
| Valtuutettu Arhinmäki | 70 |
| Valtuutettu Hakanen | 72 |
| Valtuutettu Rantanen | 72 |
| Valtuutettu Holopainen | 73 |
| Valtuutettu Pakarinen | 74 |
| Valtuutettu Abdulla | 75 |
| Valtuutettu Rydman | 75 |
| Valtuutettu Urho | 76 |
| Valtuutettu Hakanen | 77 |
| Valtuutettu Jalovaara | 78 |
| Valtuutettu Nyholm | 78 |
| Valtuutettu Arhinmäki | 79 |
| Valtuutettu Tenkula | 79 |
| Valtuutettu Rydman | 80 |



4.6.2014

| | |
|--|----|
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 80 |
| 231 §..... | 81 |
| Esityslistan asia nro 18 | 81 |
| VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE KOILLIS-HELSINGIN MAAUIMALASTA.. | 81 |
| Valtuutettu Tenkula..... | 81 |
| 232 §..... | 82 |
| Esityslistan asia nro 19 | 82 |
| VALTUUTETTU VESA KORKKULAN ALOITE NUORTEN MAHDOLLISUUDESTA TEHDÄ TAIDETTA JULKISEEN LIIKENTEeseen | 82 |
| Valtuutettu Korkkula..... | 82 |
| 233 §..... | 82 |
| Esityslistan asia nro 20 | 82 |
| VALTUUTETTU TERHI KOULUMIEHEN ALOITE KOULUJEN KASVISRUOKAPÄIVÄSTÄ LUOPUMISESTA..... | 82 |
| Valtuutettu Koulumies..... | 82 |
| Valtuutettu Taipale..... | 83 |
| Valtuutettu Hyttinen | 84 |
| Valtuutettu Korkkula..... | 84 |
| Valtuutettu Taipale..... | 85 |
| Valtuutettu Arhinmäki..... | 85 |
| Valtuutettu Asko-Seljavaara | 85 |
| Valtuutettu Kari | 85 |
| 235 §..... | 86 |
| Esityslistan asia nro 22 | 86 |
| VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE NIMIEN JA MUUN HISTORIATIEDON SAAMISESTA ESILLE SANTAHAMINAN PUNAISTEN HAUTAPAIKAN YHTEYTEEN | 86 |
| Valtuutettu Hakanen | 86 |
| Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)..... | 87 |
| Valtuutettu Taipale..... | 87 |
| Valtuutettu Nieminen | 88 |
| 236 §..... | 89 |
| Esityslistan asia nro 23 | 89 |
| VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KEHITYSVAMMAISILLE TAATTAVASTA OIKEUDESTA TYÖHÖN | 89 |



4.6.2014

| | |
|-------------------------------------|----|
| Valtuutettu Holopainen | 89 |
| Valtuutettu Paavolainen | 89 |
| Valtuutettu Tuure | 90 |
| Valtuutettu Anttila | 90 |
| Valtuutettu Urho | 91 |
| Valtuutettu Taipale | 91 |
| Apulaiskaupunginjohtaja Rätty | 92 |
| Valtuutettu Holopainen | 93 |



4.6.2014

217 §

Esityslistan asia nro 4

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuusto.

Pidän hyvin erikoisena sitä, että valtuuston suurimman puolueen vaatimuksesta on valmisteltu työjärjestyksen muutosesitys, jolla aiotaan rajoittaa valtuutettujen mahdollisuutta saada tärkeänä pitämänsä aloite julkiseen keskusteluun ja päätettäväksi valtuustossa. Tämän ehdotuksen mukaan 3 suurinta poliittista ryhmää saavat aina halutessaan aloitteet valtuuston käsittelyyn. Muille tämä taataan kerran vuodessa, ellei saa tukea myös muista ryhmistä. Periaatteellisesti ryhmiä vielä isompi ongelma on yksittäisten valtuutettujen aseman heikentäminen, samoin kuin se, että kuntalaisten aloiteoikeudelle ei Helsingissä anneta edelleenkaan todellista merkitystä.

Valtuuston ongelmahan ei todellakaan ole valtuutettujen liiallinen rooli tämän kaupungin toiminnan ohjaamisessa. Ongelmat ovat ihan toisaalla. Yhä useammin asiat päätetään pienessä piirissä ja valtuusto sivuutaen. Esimerkiksi terveysasemia ja muuta sote-palveluverkkoa ollaan keskittämässä ilman että valtuustolla on mitään sanavaltaa tässä asiassa. Sama koskee osaa kouluverkosta. Valtuustolla ei ole käytännössä mitään roolia myöskään erikoissairaanhoidon, joukkoliikennettä ja ympäristöpalveluja koskevissa ratkaisuissa.

Sote-uudistus on viemässä puolet kuntien päätösvallassa – myös Helsingin valtuuston päätösvallassa – jättikokoiseen sote-hallintohimmeliin, mutta siihenkin Helsingin kanta päätettiin valtuuston sijasta kaupunginhallituksessa. Edes metropoliselvitykseen ja kuntaliitosten kaltaisiin asioihin ei valtuustolla ole valmisteluvaiheessa ollut muuta roolia kuin kuunnella informaatioita.

Aloitteiden käsittelyn rajoittamista valtuustossa on perusteltu sillä, että säästetään aikaa ja rahaa. Voi kysyä, mitä tekemistä tällaisilla perusteilla on demokratian ja asioiden avoimen käsittelyn kanssa. Suomessa



4.6.2014

löytyy ilmeisesti vain muutama kunta, joissa on rajattu aloitteiden käsittelyä valtuustossa työjärjestyksellä. Sen sijaan löytyy monia kuntia, joissa kaikki valtuutettujen talousarvioaloitteet otetaan budjettineuvotteluihin, samoin kaikki valtuustoryhmät, ja joissa ryhmäaloitteita voi tehdä missä kokouksessa ja kuinka monta tahansa.

Jonkun mielestä keskustelu tuosta tai tästä aloitteesta voi tietysti olla turhaa, mutta sitä vartenhan tänne on valittu erilaisia valtuutettuja, että erilaiset asiat ja tarpeet pääsevät esille valtuuston keskustelussa ja mahdollisesti vaikuttavat myös siihen, millaisia päätöksiä tehdään. Joskus aloite, joka ei ole saanut valmistelussa laajaa tukea, voi saada ja on saanut sitä valtuustossa. Silläkin on demokratiassa merkitystä, että valtuustossa käsitellään myös ehdotuksia, jotka eivät ehkä tänään saa laajaa tukea, mutta voivat silti kertoa jotain oleellista siitä, mitä tässä kaupungissa tapahtuu.

Jos halutaan rajata keskustelua, voitaisiin se tehdä muulla tavalla – vapaaehtoisesti sopia esimerkiksi siitä, että puheenjohtajisto voi rajata keskustelua silloin, jos aloitevastaukseen ei tule kannatettua palautusesitystä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehdotan, että valtuusto hylkää ehdotuksen työjärjestyksen muuttamisesta.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

En kannata valtuutettu Hakasen hylkäysehdotusta. Ryhmämme kannattaa tämän esityksen hyväksymistä. Mutta olisin muutaman huomion tästä asiasta kuitenkin halunnut tuoda esille.

Ensinnäkin täällä perustelutekstissä todetaan, että valtuusto voisi sitten jatkossa keskittyä aloitteisiin, joiden tekemiseen on osallistunut suurempi valtuutettujen joukko ja jotka olisivat sisällöltään laajalaisempia. Tämä ensimmäinen toive tietenkin varmasti tulee toteutumaan, koska jatkossa vaaditaan se isompi allekirjoittajien määrä, lukuun ottamatta ryhmäaloitteita, joissa sitten tietenkin ryhmän koko määrittää sen, kuinka paljon niitä allekirjoittajia on. Minimissään se on yksi, jos on yksihenkisiä valtuustoryhmiä jatkossakin valtuustossa.



4.6.2014

Mutta sen sijaan tämä toinen toive, että aloitteet olisivat sisällöltään laaja-alaisempia, niin sillä nyt ei ole välttämättä mitään tekemistä kyllä sen kanssa, paljonko niitä allekirjoittajia aloitteella on. Enemminkin se allekirjoittajien määrä monesti kertoo siitä, kuinka aktiivinen valtuutettu haluaa olla sen oman aloitteensa tekemisessä ja jaksako hän käydä kiertämässä ja keräämässä niitä nimiä siihen aloitteen alle. Voisin kuvitella, että jatkossa se määrä ei ehkä ihan pysy tuossa, mikä tässä on nyt todettu. 67 kappaletta oli viime vuonna näistä aloitteista sellaisia, joissa oli vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus. Luulen, että jatkossa se allekirjoitusten keräämisaktiivisuus tulee kasvamaan, koska jos haluaa aloitteen tänne valtuustoon käsiteltäväksi.

Sen sijaan toinen asia vielä, mihin haluan puuttua, on tämä kaupunginhallituskäsittely. Tähän mennessä ne ovat kaupunginhallituksessa enemmänkin olleet kuin läpihuutojuttuina, mutta jatkossa odotan tietenkin, että sitten kaupunginhallituksen käsittely on ehkä vähän aktiivisempaa nimenomaan niiden aloitteiden osalta, jotka eivät sitten valtuustoon enää tule.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä aloitteiden käsittelyn muutoshan on osa laajempaa pakettia, jota eri ryhmien välillä on valtuuston puheenjohtajan johdolla neuvoteltu, miten voitaisiin kehittää valtuuston työtä paremmaksi siten, että voidaan keskittyä enemmän poliittiseen linjaamiseen ja myös nostaa valtuuston painoarvoa. Siellä on lukuisia muita – kyselytuntimuutos oli yksi esimerkki, joka tästä on tullut. Sitten on ollut muun muassa tulossa, että aloitteet allekirjoitettaisiin sähköisesti, jotta se näkyy, ketkä ovat allekirjoittaneet. Sieltä on suunniteltu mahdollisesti jotakin, että voidaan valtuuston kokouksia mahdollisesti järjestää jossain muuallakin kuin tällä joskus, että voidaan jalkautua enemmän, että kirjalliset kysymykset ja niiden vastaukset näkyisivät netissä, jotta niihin voi viitata paremmin, ja niin edespäin.

Muutoksena tässä aloitteiden osalta on tärkeää nähdä, että aloiteoikeuttahan ei missään tapauksessa millään tavoin olla rajaamassa, vaan tämä on ainoastaan käsittelytapaan liittyvä kysymys. Valtuutettu Peltokorpi esitti tämän hyvän huomion, että kaupunginhallituksen käsittelyssäkin on syytä huomata, että niissä, missä kaupunginhallitus antaa vastauksen, se ei siis ole enää läpihuutojuttu vaan vakavasti harkittava asia. Asialliset keskustelut käydään silloin jo siellä.



4.6.2014

Se, mitä tässä voidaan toivoa, on, että ne aloitteet, joita jätetään, kehitetään siihen suuntaan, että ne aidosti ovat linjaavampia. Silloin on kerätty sille jo vahvempi kannatus ja sitten se tulee valtuustoon niin, että siitä käydään todellinen linjakeskustelu. Suurin osa meidän aloitteistamme on oikeasti sellaisia, joista on mielestäni ihan hyvä, että keskustellaan. En halua vähätellä missään tapauksessa kenenkään tähänkään asti tekemiä aloitteita.

Mutta ennen kuin menee aika täysin loppuun, totean vielä, että en kannata hylkäystä. Vihreät ovat olleet mukana hyväksymässä tätä työjärjestyksen muutosta ja näin on tarkoitus äänestääkin, mikäli äänestämme.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todellakin, kuten omassa puheenvuorossani toin esille ja kuten valtuutettu Kivekäs siihen viittasi, toivon, että kaupunginhallituskäsittelyssä sitten muistetaan tosiaan se, että se on sitten se lopullinen ja viimeinen vastaus siihen aloitteeseen ja sen takia se rooli korostuu jatkossa erityisesti niiden aloitteiden osalta, jotka eivät tule valtuustoon. Sitten toinen asia vielä, tämä aloitteiden merkityksellisyys, sehän on aina jokaisen arvioijan itse arvioitava. Mutta kyllä, kun valtuustoryhmien välillä neuvottelimme tästä asiasta, niin itse toin esille meidän ryhmämme näkemyksenä sen, että jokainen valtuutettu ja tietenkin myös jokainen ryhmä voisi sillä tavalla myös ottaa vastuuta – en sano, että sitä nyt ei ole välttämättä otettu tähän mennessä – esimerkiksi sen osalta, että pyrittäisiin siihen, että aloitteita ei tehdä asioista, jotka ovat jo toteutussa tai meneillään, ja sitten vaan nostetaan keskusteluun asia sen takia, että siitä tehdään aloite.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutos on erinomainen, enkä missään tapauksessa kannata sen hylkäämistä. Siinä on erinomaisella tavalla myös pienten ryhmien edut otettu huomioon, ja kaikilla on mahdollisuus saada edelleen ajatuksensa kuuluviin. Muutenkin täällä valtuustosalissa on myös hyvin varmistettu pientenkin ryhmien näkyvyys muun muassa sillä, että jopa 1 hen-



4.6.2014

gen valtuustoryhmillä on mahdollisuus pitää yhtä pitkät ryhmäpuheen-
vuorot kuin isommilla ryhmillä.

Kaiken kaikkiaan tämä muutoshan varmistaa sen, että jos aloite on hyvä, siihen on mahdollista aika helposti saada ne 15 nimeä taakse. Muunlaisia aloitteitahan ei kannata tehdä.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

SDP:n valtuustoryhmä ei ole suhtautunut tähän uudistukseen mitenkään entusiastisesti, mutta me olemme todenneet, että on ollut kuitenkin järkevää pohtia sitä, että tehdään muutos siihen käytäntöön, joka nykyisellään aloitteiden suhteen on johtanut niiden selkeään inflaatioon. Aloitteista, jos niitä on 100 käsittelyssä yhtä aikaa, on tullut ikään kuin suuri, ilman toimitusta toimiva lehden mielipidepalsta. Tässä mielessä muutos oli syytä tehdä. Nyhän aloitteet menevät niin sanotusti sukkana läpi kaupunginhallituksesta, ja joka kerta, kun ne palautetaan, se olisi ikään kuin epäluottamuslause kaupunginhallitukselle. Tämäkin osittain todistaa sitä, että aloitteisiin ei ole suhtauduttu sillä vakavuudella.

Ja tämän takia, kun mietin Yrjö Hakasen äskeistä puheenvuoroa, niin ymmärrän sen ja uskaltaisin väittää, että nyt kaikille ryhmille tasarvoisesti toimiva valtuustokauden 4 ryhmäaloitteen mahdollisuus voimistaa myös pienten ryhmien asemaa tässä aloitekäytännössä. Mitä tulee tähän 15 nimen hankkimiseen, niin uskoisin, että järkeville, perustelluille aloitteille nekin ryhmät, joissa ei ole 15:tä valtuutettua, saavat varmasti tuen. Mutta ehkä allekirjoituksia tästä lähtien katsotaan tarkemmin ja keskustelut ovat sitten rajatumpia.

Tuemme ehdotusta.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloiteprosessin ja käsittelyn järjeistäminen on ollut kokoomusryhmän pitkäaikainen tavoite. Tämä tavoite korostaa nimenomaan demokratiaa. Meidän painavilla aloitteillamme, jotka nauttivat valtuuston luottamusta,



4.6.2014

tulisi olla nykyistä huomattavasti suurempi painoarvo, mutta vastaavasti tusina-aloitteilla ei tulisi kuormittaa valtuustotyötä ja viedä valmistelukoneiston aikaa. Se myös maksaa rahaa. Valtuustoaloitteiden käsittely on Helsingissä myös meidän ympäryskuntiimme verrattuna hyvin raskas prosessi.

Nyt minä haluan kiittää tästä lopputuloksesta, rakentavista neuvotteluista ja siitä, että kompromissihenkeä löytyi, kaikkia ryhmiä, jotka olivat mukana. Me viemme nyt valtuustoaloitteiden käsittelyä siihen suuntaan, jota monet muut kunnat ovat jo soveltaneet. Tämä syntynyt lopputulos korostaa niitä aloitteita, jotka nauttivat valtuustossa valtuutettujen kannatusta jo valmisteluvaiheessa. Sitten vastaavasti ne, joilla ei ole kannatusta, eivät kuormita työtä kohtuuttomasti.

Kaupunginhallituksen rooli korostuu ja lisäksi luodaan uusi instituutio, ryhmäaloite, ja minä itse ennustan, että tämä on merkittävä muutos pidemmälle tulevaisuuteen. Uskon, että ryhmäaloitteella tulee olemaan aikanaan huomattavasti suurempi painoarvo kuin yksittäisten valtuutettujen aloitteilla.

Joten näillä kiitoksilla totean, että kiitos kaikille ryhmille. Otetaan tämä ensimmäinen askel – en tiedä, olemmeko vielä perillä tämänkään jälkeen, mutta toivottavasti myös jatkossa kehittämishalua valtuustotyöhön riittää.

Valtuutettu Mäkimattila

Kiitos, puheenjohtaja.

Työjärjestyksen muutoksen taustalla on valtuustoryhmien keskustelujen kautta tehty konsensus. Täten täytyy myös tarkastuslautakunnan tekemä huomio määräajan puutteesta vastauksille. Kaikessa valtuustotyössä on muistettava, että pientenkin valtuustoryhmien taustalla on numeerisesti suuri määrä kaupunkilaisia. Äänestäjillä on ollut painavat syyt äänestä muita kuin valtapuolueita. Se on joskus unohtunut täällä salissa, vaikka useilla puolueilla on pääteemoina vähemmistöjen asioiden ajaminen ja syrjimättömyyden edistäminen.

On totta, että aloitteet maksavat kaupunginkanslian mukaan kaupunkilaisille 2 000 euroa kipale. Siksi haastan valtuutettuja säästämään sitten, että harkitaan uudelleen, halutaanko tehdä aloitteita, joita tehdään puhtaasti äänestäjien tai median kosiskelua varten. Aloitteista tuoreen tarkastuslautakunnan kertomuksen mukaan ainoastaan joka 4. johti käytännön toimenpiteisiin. Toistemme kunnioittaminen toteutuu tässä



4.6.2014

salissa moniäänisyyden hyväksymisenä ja demokratian todellisena toteuttamisena.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Useamman vuoden ajan tässä meistä moni on käsitellyt roskiksia, vessoja, multapenkkejä, kukkapenkkejä ja istutuksia valtuustoaloitteina. Ne ovat moneen kertaan tehtyjä asioita, ja uskoisin, että tämä käsittely ei ole demokratiaa vahvistanut sen enempää. Toivoisinkin, että puheenjohtajisto ja virkamieskunta oikeasti miettivät myös sitä näkökulmaa, miten lautakunnalle voidaan ruveta osoittamaan tulevaisuudessa paremmin aloitteen kaltaisia asioita suoraan, jotka ovat yksinkertaisia toimenpiteitä tehtäväksi, ja lautakunnan roolia nähtäisiin tässä myös tulevaisuudessa hieman parempana.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Katson, että tämä ehdotus kaupunginvaltuuston työjärjestyksen muuttamiseksi kaventaa demokratiaa. En kannata sitä.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Tässä uudistuksessa, mitä nyt esitetään, sinänsä on hyvä puolia ja kehityskelpoisia ideoita, mutta se, mikä tässä nyt tietysti pysäytti, olivat nämä rajoitukset tämän 15 allekirjoituksen osalta, joka heti vaikuttaa etenkin pieniin puolueisiin ja yksittäisen valtuutetun mahdollisuuksiin vaikuttaa valtuutettuna kuntalaisten asioissa tai heidän puolestaan. Nyt tässä puhuttiin tästä demokratian toteutumisesta. Voi näin ollakin, mutta toisaalta nyt kysymys kuuluu, kuinka pitkälle tässä mennään enää kuntalain hengen mukaisella tavalla.



4.6.2014

Olisin toivonut, että tässä olisi ollut palautusesitys. Itse en sitä nyt tähän hätään ehtinyt tehdä, joten nyt tällä ehdotuksella, mitä tässä nyt esitetään, joudun päätyämään siihen, että kannatan Hakasen hylkäävää vastaesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Lehtipuu (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on toistunut sellainen väärinkäsitys, että aloitteista keskustelu olisi varsinaisesti valtuuston vallankäyttöä tai kaupunkilaisten asioiden ajamista. Esitys on mielestäni tasapainoinen ja hyvä, ja se ei millään tavalla rajaa valtuutettujen oikeutta tehdä aloitteita ja kiinnittää valmistelevien virkamiesten huomiota tärkeisiin asioihin. Näin ollen se ei muuta tätä valtuutetun tehtävää kaupunkilaisten asioiden ajajana.

Valtuutettu Niemisen puheenvuoro kannattaa kuunnella tarkkaan. Tämä ajatus siitä, että valtuutetut voisivat nostaa näitä asioita suoraan lautakuntien käsittelyyn ja kiinnittää huomiota siellä, missä asioista varsinaisesti päätetään, on erinomainen. Kannattaa muistaa, että valtuutetuilla on erittäin monta muuta työkalua kaupunkilaisten asioiden ajamiseen kuin vain tehtailla aloitteita valtuuston keskustelua varten. Yhteydenotot virkamiehiin, lautakuntiin ja niin päin pois, kaikki nämä ovat sellaisia, joita aktiivinen valtuutettu voi hyvin käyttää.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Lehtipuu piti erinomaisen puheenvuoron äsken, ja siihen voi aivan täysin yhtyä. Todellakin ajattelen samalla tavalla, että aloite ei suinkaan ole se tärkein valtuutetun työkalu. Varsin monet aloitteissa esitetyt asiat olisivat olleet suoraan hoidettavissa esimerkiksi yhteydenotolla virkamiehiin. Tätä pitäisi varmasti meidän jokaisen lisätä omalla kohdallaan. Siihen viittasin myös aiemmassa puheenvuorossani, jossa puhuin siitä, että olisi hyvä aina ensin selvittää, onko asia jo hoidossa. Jos ottaa virkamiehiin yhteyttä, niin silloin sekin voi selvitä siinä jo etukäteen. En suinkaan tarkoita, etten itse olisi syyllistynyt kos-



4.6.2014

kaan siihen, että olisin tehnyt aloitteita asioista, jotka olisivat jollakin tavalla jo hoidossa.

Mutta sitten toinen asia. Äsken tuotiin esille, että jos on pienemmästä ryhmästä, niin jotenkin aloitteenteko-oikeus olisi heikompi. En ole kyllä itse kokenut ikinä näin, että ryhmän koko vaikuttaisi siihen, miten minun tekemiini aloitteisiin suhtaudutaan tai että se heikentäisi minun mahdollisuuttani tehdä aloitteita.

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuutettu Hakanen ensimmäisessä puheenvuorossaan tästä asiasta esitti huolen pienten ryhmien mahdollisuudesta vaikuttaa asioihin, kun aloiteoikeutta tällä tavalla kahlitaan tai rajataan. Minä en näe tähän pelkoa etenkään valtuutettu Hakasen kohdalla, joka on laatinut runsaasti ansiokkaita aloitteita, joissa on ollut muistaakseni useissa yli 15 allekirjoittajaa – minäkin olen jonkun niistä allekirjoittanut iloisesti. Toivottavasti Hakanen on turhaan huolissaan myös tämän ryhmäaloitteen osalta, koska silloinhan tällainen 1 hengen ryhmä, jossa Hakanen toimii, saa toivottavasti jatkossa painavamman käsittelyn aloitteelleen. Sehän tämän uudistuksen tarkoitus kai nimenomaan on.

Sitten toisaalta on tietysti olemassa pelko, että kun on ryhmäaloitteet, niin niistä sitten vasta tulee poliittisia ja julkisuudelle tarkoitettuja aloitteita. Ryhmien on ehkä hyvä olla siinä tarkkana, koska onhan suuremmilla ryhmillä nimenomaan kaupunginhallituksen merkittävät vaikuttajan paikat. Miksi siis ryhmän pitäisi aloite tehdä? Eli siinä kyllä kannattaa sitten miettiä, mistä niitä tehdään, niin kuin varmaan toimitaankin.

Pajamäki vertasi täällä nykyistä aloitetulvaa lehtien yleisönosastoihin ja vei siinä samalla vertauksen suustani. Minä toivoisin todella, että tämä uudistus tuo entistä vakavampaa pohdintaa aloitteen laatijoille nimenomaan sen osalta, tekeekö mielipidekirjoituksen vai antaako palautetta suoraan virkamiehelle tai lautakunnassa olevalle puoluetoverilleen vaikka. Aloite on tärkeä väline valtuutetuille vaikuttaa, ja tämä uudistus ei todellakaan saa tarkoittaa sitä, että yksittäisen valtuutetun vaikutusmahdollisuudet vähenevät.



4.6.2014

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä näen nämä aloitteet yleensä aika tärkeänä valtuutetun vaikuttamiskeinona. Se, että tässä on nyt tämä, että alle 15:n allekirjoittaman aloitteenkin saa suoraan kaupunginhallituskäsittelyyn, niin sillä varauksella minä olen valmis tämän esityksen hyväksymään. Vähän kriittinen olen ollut sellaisiin aloitteisiin, että jos joku asia, joka on vastikään ollut päätettävänä kaupunginhallituksena tai muuten, niin tuodaan sitä aloitteen kautta uudestaan tänne saliin käsittelyyn. Minusta tässä olisi sisältöön voinut sikäli ottaa jotain kantaa, että jos asia on vastikään päätetty, niin onko se ? aloitteen kautta ottaa täällä vielä uudestaan lyhyen ajan sisällä esille.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Jos aloitteiden käsittely vahvistuu ja niiden status nousee, niin totta kai se lisää myös pienten ryhmien piiristä tulevien aloitteiden käsittelyvalmiutta. Olen pannut merkille, että ryhmistä riippumatta perustellut aloitteet yleensä päätyvät käsittelyyn, tai olisivat päätyneet, vaikka tämä rajoitus olisi ollut aikaisemmin olemassa.

Minulla on täällä tällainen ehdotus, teen ponsiesityksen:

Valtuusto edellyttää, että jatkossa selvitetään, miten nimien kerääminen aloitteisiin voitaisiin järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla osana Ahjon käyttöliittymää.

Idea olisi nimenomaan se, että jos me näkisimme kaikki ne aloitteet, jotka lähtevät, jo siinä vaiheessa, niin suoraan sanoen näiden pienten ryhmien tekemien aloitteidenkin – ja minkä tahansa aloitteen – status sitä myöten kasvaa. Minä tiedän, että tässä ryhmässä myös mietitään tätä vaihtoehtoa, mutta tämä muotoilu – tiedän, että tätä mietitään, mutta toivon, että valtuusto myös tukee tätä pontta, sitä kautta vahvistaa, että se myös toteutuu. Mutta silläkin on merkitystä, miten se järjestetään.



4.6.2014

Periaatteessahan Ahjossa voisi olla paikka luonnokselle, jota voi kommentoida, jolloin niistä tulee parempia aloitteita, jos viisaat valtuutetut ohjeistavat toisiaan, mikä olisi järkevää tässä asiassa. Mutta tämä jää minun mielestäni jatkoselvittelyn kohteeksi, mutta minun mielestäni tämä ponsi ohjeistaisi siihen suuntaan, että valtuusto haluaa, että se hoidetaan toisella tavalla kuin nyt näitä papereita keräämällä, joka minun mielestäni häiritsee jopa kokouksen kulkua. On vaikea lukea kiireessä niitä papereita, kun ne voivat olla pitkiäkin. Jos siinä aina Ahjo-ohjelmaan kirjoittautuessa ennen valtuustoa olisi lista niistä aloitteista, jotka ovat siellä olemassa, mahdollisesti niitä voisi jopa kommentoida, niin se varmasti auttaisi sitä, että ne jätettävät aloitteet ovat laadullisesti parempia.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan tätä esitystä, mutta samalla olen tyytyväinen, että tässä on taattu pienille ryhmille mahdollisuus tehdä ryhmäaloite. Kaikki tiedämme, että pelkästään aloitteen hyvyys ei vaikuta sen suosioon, koska hyvyyden arviointiin liittyy toki myös poliittinen ulottuvuus ja mahdollisesti myös ryhmäkuri joissakin tapauksissa. Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on todennut, että aloitteet johtavat harvoin lopputuloksiin tai virkamieskoneistossa niihin reagoidaan. Miksi näin on? Siihen on varmasti monta syytä. Ehkä tällä aloiteuudistuksella voidaan osaa niistä vaikuttaa.

Koska valtuuston tulisi käyttää ylintä päätösvaltaa tässä kaupungissa, olisi erittäin tärkeää, että nämä aloitteet johtavat joihinkin toimenpiteisiin tai edes kokeiluihin. Olemme aika usein tässä salissa kokeneet ihan jaettuakin turhautumista ryhmistä riippumatta siihen, miksi aloitteisiin saadaan niin nihkeitä vastauksia. Toivottavasti tällainen kokeilukulttuuri yleistyisi kaupungissa. Kaikkeen ei tarvitse sanoa "ei".

Helsingin hallintokulttuuri ja yksinkertaisesti näiden käsiteltävien asioiden määrä vaikuttaa siihen, että valtuutettujen mahdollisuus päätöksentekoon on helposti rajatumpi kuin pienissä kunnissa, joissa saattaa jopa muodostua liikaa tällaisia kuppikuntia, jotka hallitsevat päätöksentekoa vuodesta toiseen ja mahdollisesti eivät myöskään vaalien välissä vaihdu. Mutta Helsingissä on ihan päinvastaisia piirteitä. Sen takia muun muassa kuntalain muutos, jossa pohditaan lautakuntien otto-oikeuden poistamista, vaikuttaisi heikentävästi luottamushenkilöiden mahdollisuuksiin päätöksenteossa, etenkin isommissa kaupungeissa, eikä ole toivottavaa, jos valtuusto haluaa vaikuttaa asioihin jatkossakin.



4.6.2014

Kannatan Rantasen pontta myös.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On esitetty kysymys siitä, miten Ahjo palvelee aloitteiden kohdalla, erityisesti allekirjoittamisen osalta. Siihen haluan todeta, että asia on valmistelussa. Se ei ole aivan yksinkertaisesti ratkaistavissa, koska tämä ei sovi yhteenkään meidän nykyiseen sovellutukseemme suoraan. Se vaatii jonkin verran työtä, mutta valmistelu etenee ja varmaankin löydetään ratkaisu, jolla se pystytään toteuttamaan.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Jag ser nu ingen stor dramatik i det här. ... Eli en näe tässä suurta dramatiikkaa. Tietysti ihan jollakin teoreettisella, periaatteellisella tasolla voi pohtia demokratian olemusta ja kaikkien yhtäläistä vaikutusvaltaa, mutta se malli, johon nyt ollaan päätyvässä, niin sehän on aika lievä, kun itse asiassahan puhuttiin ryhmienvälisissä neuvotteluissa myös isommista määristä, joita olisi tarvittu tällaisen valtuustossa vastattavan aloitteen allekirjoituksia. Päädyttiin 15:een, joka on aika kohtuullinen määrä. Harva meistä viitsii jättää aloitteita, joissa ei nyt jo olisi 10, 12, 15, 20, koska niillä on tähänkin asti ollut enemmän painoarvoa.

Sitten, kun päädyttiin siihen, että jokaisella ryhmällä kokoomuksesta Hakaseen on yhtäläinen mahdollisuus jättää kerran vuodessa ryhmäaloite, niin silloin ei voi väittää, että olisi syrjitty pieniä ryhmiä. Eli kyllä minä näen nyt, että tässä on käytännön syyt puoltamassa tätä. Saa daan pikkuisen rationalisointia aikaiseksi ilman, että varsinaista vaikutusvaltaa kavennetaan.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Korjaan ihan pikkuisen edellistä puhujaa, vaikka muuten olen täysin samaa mieltä. Siis päätimme, ja nyt tässä esityksessä on, että kukin valtuustoryhmä voi tehdä 4 ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana,



4.6.2014

mutta sitä ei ole rajattu mitenkään vuosittain. Eli tämä vielä antaa joustavuutta kullekin valtuustoryhmälle.

Ehkä sitten sivuhuomiona totean, että valitettavan usein tuntuu, että tässä valtuustosalissa käytetään sanaparia "demokratian edistäminen" silloin, kun todellisuudessa halutaan edistää omaa vaikutusvaltaa, eikä suinkaan niin, että demokratian edistämiseksi peräänkuulutetaan sitä, että valtuuston enemmistö ja sitä kautta myös kuntalaisten enemmistö tulisi kuulluksi ja se mielipide voimaan. Itse näen, että se, että edellytetään nyt 15 allekirjoitusta valtuustoaloitteen käsittelemiseksi valtuustossa, nimenomaan tarkoittaa, että me painotamme niitä aloitteita, joilla on suurempi painoarvo demokratian näkökulmasta kaupungin koneistossa. Tämä on hyvä uudistus.

Ledamoten Wallgren

Bäst ordförande. Bästa fullmäktige.

Demokratiaan kuuluvat enemmistön päätökset, mutta myös tämä diskursiivinen tai deliberatiivinen puoli. Demokratiaan kuuluu se, että keskustellaan asioista ja punnitaan niitä julkisesti. Minä tuen tätä esitystä, joka tässä on tehty, että aloitekäytäntöjä muutetaan, mutta haluan kiinnittää huomiota siihen, mistä johtuu se, että tällainen aloitetulva on tullut meille ongelmaksi ja joudutaan tällä tavalla rajoittamaan tai muuttamaan aloitekäytäntöjä.

Minun mielestäni se johtuu siitä, että politiikan rytmi on muuttunut entistä nopeammaksi ja politiikan asiakysymykset ovat muuttuneet entistä monimutkaisemmiksi, joka aiheuttaa vaikeuksia tai haasteita meille, jotka luottamushenkilöinä haluamme ohjata tätä kaupunkia. Aloitteet ovat tällä hetkellä ainoa tapa, jolla luottamushenkilö voi saada asian kaupungin päättävien elinten käsittelyyn. Tämä on se ongelma. Meidän pitäisi muuttaa, keksiä muita keinoja kuin aloitteet, joilla luottamushenkilöt voivat saada asioita käsittelyyn.

Minä katsoisin, että se muutos, mikä tähän tarvitaan, ei koske niinkään aloitekäytäntöjä, vaan tarpeellinen muutos koskee sitä, että luottamushenkilöt voivat saada asioita johto- ja lautakunnissa esityslistalle oma-toimisesti, eikä nyt vain virkamieheltä luvan saatuaan. Tähän asiaan minun mielestäni kannattaa palata muussa yhteydessä, mutta tämä muutos tänään on minun mielestäni ihan OK.



4.6.2014

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Rantasen pontta. Oli erittäin hyvä näkemys. Ensimmäkin se, kun täällä keräillään nimiä aloitteisiin, niin kieltämättä se on useasti häirinnyt valtuuston kokousta, keskittymistä siihen, että kuulee, mitä muut valtuutetut tuovat esiin omissa puheenvuoroissaan. Kiitos myös kaupunginjohtajalle siitä, että kaupunginhallituksen IT-jaostossa on asia jo esillä. Toivottavasti se saadaan myös sillä tavalla, että voimme jättää näitä Ahjoon ja saada sitä kautta asioita eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan vielä korostaa sitä, että aloiteoikeus demokraattisessa kunnallishallinnossa ei tarkoita vain sitä, että saa tehdä jonkin ehdotuksen jonnekin, jossa yleensä tässä tapauksessa virkamies valmistelee ja kenties joku lautakunta antaa lausunnon ja sitten kaupunginhallitus sen siunaa. Aloiteoikeuteen kuuluu se, että asiaa käsitellään julkisesti. Nyt kunnallishallinnossa valtuusto on ainoa paikka, jossa käydään julkinen keskustelu, jota myös kuntalaiset voivat seurata. Kaupunginhallituksen käsittely ei tästäkään syystä riitä, ja vielä vähemmän on realistista ajatella, että kaupunginhallitus oikeasti alkaa perusteellisesti käydä keskustelua kaikista aloitteista.

Toinen, mitä haluan korostaa, on se, että kyse ei ole ensi sijassa eikä pelkästään valtuustoryhmien asemasta. Jokaisella valtuutetulla on valtuustossa yhtäläiset oikeudet. Oma arvioni on se, että suurimmat vaikeudet tulevat olemaan muiden, isompien ryhmien yksittäisillä valtuutetuilla silloin, kun heidän ryhmänsä ei ole innostunut heidän ehdotuksestaan.

Demokratiassa tehokkuuden ei pitäisi olla se kriteeri, jolla kokouksia mitataan. Enemmistö tietysti ratkaisee sen, mikä on päätöksen sisältö. Käytännössä samantapainen ennemmistö ratkaisee jo nyt päätösten sisällön myös lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa. Siksikin valtuutettujen aloitteiden käsittely valtuustossa on tärkeää. Minusta juuri tämä ongelma, että meillä on tarvetta tehdä aloitteita, liittyy siihen, että hyvin pieni piiri, kymmenkunta ihmistä tosiasiallisesti päättää suurimman osan



4.6.2014

poliittisista asioista tässä kaupungissa. Silloin on paljon tarpeita muilla saada jollakin tavalla asia esille.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakaselle toisin esiin näkökulman, että poliittinen keskustelu demokratiassa ei suinkaan ole valtuustosaliiin rajautunut asia, vaan se on kyllä koko yhteiskunnassa tapahtuva asia. Ei ole niin, että vain valtuutettujen aloitteiden tulo valtuustosaliiin on poliittista keskustelua. Myös kuntalaiset voivat tehdä aloitteita. Meillä on nykyään kuntalaisaloite. Kuka tahansa kuntalainen voi sellaisen tehdä, jolloin se tulee virkamiesten käsittelyyn ja jos 2 % äänioikeutetuista, 10 000 ihmistä sen tekee, se tulee valtuustosaliiin käsittelyyn.

Poliittista keskustelua myös kaikkien aloitteiden ulkopuolella voidaan käydä ja käydäänkin todella paljon. Valtuustoaloitteiden tehtävä ei ole pelkästään keskusteluttaa yhteiskuntaa ja valtuustoa, vaan ennen kaikkea saada aikaan muutoksia toiminnassa, esittää, että kaupungin toimintaa muutetaan. Tavoite on tietenkin saada kaupunginhallitus vastaamaan valtuustolle, että kyllä, muutetaan toimintaa.

Sitten vielä kaupunginjohtajalle huomio, että aloitteiden allekirjoittaminen Ahjossa totta kai vaatii jonkin verran joitakin muutoksia, mutta eihän se nyt rakettitiedettä ole. Meillä on jo kaikki valtuutetut tunnistava autentikointi siellä, kaikilla on nämä kortit ja kohta on mobiilivarmen- teetkin kaikilla, että voidaan tehdä millä vaan laitteella. Meillä on asioidenkäsittelyjärjestelmä. Aloitteetkin ovat asioita. Niitä pitäisi aivan hyvin voida siellä käsitellä. Kyllä se vähän vaatii työtä, mutta ei sen nyt sen kummempi asia pitäisi olla.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Varmaan tämä keskustelu omalta osaltani alkaa riittää tänään tässä, mutta ei valtuutettu Kivekkäänkään tarvitse opettaa aivan kansakoulu- ja peruskoulutason asioita siitä, mitä on poliittinen keskustelu. Nyt keskustellaan siitä, miten valtuusto voi vaikuttaa kaupungin päätöksiin. Siinä on yksi tärkeä osa se, että valtuusto käy julkista keskustelua keske-



4.6.2014

nään. Totta kai me keskustelemme muualla, kuntalaisten kanssa ja asiasta riippuen mitä erilaisimmilla foorumeilla, mutta päätösten sisältöön kunnassa vaikuttaa tärkeällä tavalla se, syntyykö se päätös pelkästään suljettujen ovien takana vai tavalla, jossa valtuutetut tai luottamushenkilöt julkisesti perustelevat kantojaan.

Mitä tulee kuntalaisten aloiteoikeuteen, niin siinä olisi yksi kehittämisen kohde. Sehän on Helsingissä erittäin muodollinen tällä hetkellä.

Valtuutettu Nyholm

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Tämä asia on vähän pelottava siinä kontekstissa, että annetaan pikusormi valtuutettujen, Helsingin asukkaiden edustajien, vallan rajaa-
miselle. Tämä avaa oven myös kavennuksiin tulevaisuudessa. Siksi varta vasten on suurilla ja keskisuurilla ryhmillä, myös vasemmistolla, vastuu toteuttaa yhteistä demokratiaa. Hellitään sitä tulevaisuudessa yhdessä ilman oman edun häsläämistä ja vallan rajoituksin.

Kiitos.

219 §

Esityslistan asia nro 6

HELSINGIN ENERGIA -LIKELAITOKSEN YHTIÖITTÄMINEN

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pahoittelen, tähän olen varannut aivan muutamalla kalvolla lyhyen esittelyn siitä, mistä yhtiöittämisessä on kysymys. Pyysin puheenjohtajalta luvan, että saan samassa yhteydessä tuoda sekä Helsingin Energian että Helsingin Sataman tilanteen esille.



4.6.2014

Lähden suoraan näihin kalvoihin, eli mistä asiassa on taustaltaan kysymys. Kysymys on siis siitä, että kilpailuneutraliteettiin liittyvä kuntalain muutos tuli voimaan vajaa vuosi sitten syyskuun alussa, ja muutoksen myötä kunnan on annettava kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Kyseessä on niin sanottu yhtiöittämisvelvollisuus. Helsingin Energia ja Satama kuuluvat tämän yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin. Yhtiöittämisvelvollisuudella on siirtymäaika ja se päättyy tämän vuoden loppuun mennessä, eli toimenpiteet on siihen mennessä tehtävä.

Mitä asia tarkoittaa? Energia, nyt päätöksen kohteena olevan, perustettavan Helen Oy:n kohdalla tuossa taululla näette Helen Oy:n tulevan konsernirakenteen. Emoyhtiönä nykyisestä liikelaitoksesta muodostuva Helen Osakeyhtiö ja siellä sitten olemassa olevia tytäryhteisöjä: Mankala, Helen Sähköverkko Oy ja Suomen Energiaurakointi Oy, jossa kaupungin omistus on 60 %. Sen lisäksi päätösesitykseen kuuluu esitys siitä, että perustettaisiin Helsingin Energiatunnelit Oy, jossa Helen Oy:n omistus olisi 90 % ja jäljelle jäävä 10 %:n omistus jäisi Helsingin kaupungille, eli kaupungin kannalta 100-prosenttinen tytäryhteisö siitä muodostuisi. Sen lisäksi on osakkuusyhtiöitä ja osakeomistuksia. En lähde niitä tuossa erikseen luettelemaan, mutta tuon listan mukaisesti, joka tuolla taululla näkyy. Nehän siis kaikki ovat tällä hetkellä kaupungin omistukseen kuuluvia osakeomistuksia.

Satamasta todettakoon, että Satamasta ei muodostu konsernia ja näin ollen vastaavaa esitystä ei sen kohdalla ole.

Miten yhtiöiden pääomitus tapahtuu? Helsingin Energia pääomitetaan niin, että omaa pääomaa 1,8 miljardia euroa ja vierasta pääomaa 0,6 miljardia euroa, joka jakautuu tuossa taululla esitetyllä tavalla. Siitä voi havaita, että valtaosa vieraastakin pääomasta on itse asiassa ? kaupungin saamista perustettavalta yhtiöltä. Helsingin Sataman osalta pääomamäärät ovat pienempiä: oma pääoma vähän alle 300 miljoonaa euroa ja vieras pääoma 264 miljoonaa euroa. Vastaava tilanne, että vieraasta pääomasta valtaosa on kaupungin omia saatavia. On todettava myös, että luvut tulevat täsmentymään ja tarkentumaan sitten, kun teemme 2014 tilinpäätöksen perusteella, saamme silloin tarkat luvut.

Mitä sitten kaupungille tämän esityksen jälkeen jäisi vielä, jotka eivät siirry perustettaville yhtiöille? Helsingin Energian osalta noin 150 miljoonan kirjanpitoarvoiset osakeomistukset, joista keskeisiä tai suurimpia ovat Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo, ja myös voi sanoa merkittävänä asiana sen, että Vantaan Energian omistus ei siirtyisi Helen Oy:n konserniin. Muuta omaisuutta, kirjanpitoarvo noin 64 euroa, ja siellä



4.6.2014

keskeisenä ulkovalaistusverkko, joka sekään ei siis siirtyisi perustettavalle Helen Oy:lle. Helsingin Sataman osalta vastaavat luvut: matkustajasatamiin liittyvää omaisuutta, kirjanpitoarvoltaan noin 7 miljoonaa euroa, esimerkiksi Halkolaituri ja varasto K6 tuossa Katajanokalla jäisivät kaupungin omistukseen. Samoin Vuosaaren satamaan liittyvää omaisuutta, kirjanpitoarvoltaan noin 115 miljoonaa euroa, keskeisenä muun muassa Vuosaaren täyttöalueet.

Lopuksi henkilöstö. Henkilöstön näkökulmasta totean, että henkilöstö siirtyy sekä Helsingin Energian että Sataman tapauksessa perustettaviin yhtiöihin liikeluovutuksen periaatteen mukaisesti, eli niin sanotusti vanhoina työntekijöinä. Tässä lyhyt selostus näistä kahdesta päätösesityksestä.

Valtuutettu Männistö

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Näin se on, liikunta tekee hyvää.

Tämä nyt käsittelyssä oleva Helsingin Energian yhtiöittäminen on 1 merkittävistä päätöksistä tällä valtuustokaudella. Kun puhutaan yli miljardin euron omaisuuden yhtiöittämisestä, niin näin todella on. Tämä on ollut pitkä prosessi ja valmistelu kaupungin puolelta, ei vain kaupunkikonsernin sisällä, liikelaitoksen ja kaupungin piirissä, vaan myös Helsingin kaupungin ja valtion välillä. Valmistelu on ollut huolellista ja haluan lausua kiitokset valmistelussa mukana olleille virkamiehille ja muille kaupungin ja Helenin työntekijöille.

Lähtökohtahan tälle on ollut, niin kuin kaupunginjohtaja totesi, EU:n vaatimukset kilpailuneutraliteetista. Sinänsä voi todeta, että ne ovat ihan oikein. Ei ole oikein, että kunnallisella toiminnalla kilpaillaan veroedun turvin markkinoilla toimivien yhtiöiden kanssa, joten tästä näkökulmasta vaatimus kilpailuneutraliteetista on sinänsä perusteltu. Helsingin näkökulmasta toki ikävä uutinen tässä on se taloudellinen menetytys, joka tämän veroedun myötä nyt menetetään, mutta valmistelussa menetykset on minimoitu ja tältäkin osin valmistelua voi kiittää.

Yhtiömuoto on luonnollinen. Helsingin Energian energialiiketoiminta on luonteeltaan liiketoimintaa ja kilpailee markkinoilla. Yhtiömuoto mahdollistaa myös tämän liiketoiminnan kehittämisen toivottavasti parhaiten. Haluan nostaa tämän näkökulman esiin. Energialiiketoiminnan saralla



4.6.2014

näen itse, että Helsingin kannattaisi katsoa pohjoiseen. Vaikka kuntaraja onkin olemassa, kuvittelen, että sekä Vantaalle että Helsingille olisi hyötyä energialiiketoiminnan ja lämpöverkkojen nivomisesta yhteen. Myös muut liiketoiminnan kasvunäkymät tulee tietenkin jatkossa Helen Osakeyhtiössä hyödyntää. Mutta luontaisin suunta, kun nyt katsoo, on Vantaa, ja Vantaan Energiasta Helsinki omistaa jo 40 %.

Me kaikki tiedämme, että Helenillä on edessään suuri investointiohjelma. Toivottavasti tämä yhtiömuoto mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen siten, että tuloksetekokyky kärsii mahdollisimman vähän näiden tulevien investointien vetämänä, oli se investointisuunnitelma sitten mikä hyvänsä. Tämä on nimittäin kaikkien Helsingin Energian omistajien, eli kaupunkilaisten, kiistaton etu.

Näillä sanoilla kannatan päätösesitystä ja toivotan nyt syntyvälle Helsingin energiayhtiölle menestystä.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Helsingin Energian yhtiöittämistä on perusteltu täälläkin kuntalain muutoksella, jonka mukaan kuntien on yhtiötettävä kilpailutilanteessa markkinoilla toimiva liikelaitos. Mutta miltä osin Helsingin energialaitos kilpailee markkinoilla? Kyseisessä kuntalain kohdassa on mainittu useita poikkeuksia yhtiöittämisvelvoitteesta. Liikelaitosta ei ole pakko yhtiöittää esimerkiksi silloin, kun se tuottaa palveluja vain kunnan asukkaalle, tai kun liikelaitos on niin sanottu luonnollinen monopoli.

Kaukolämpö ja sähköverkko ovat olennainen osa Helsingin kaupungin perusrakenteita. Kaukolämpö muodostaa käytännössä luonnollisen monopolin. Lämpöä kannattaa kuljettaa vain yhden tuottajan ylläpitämissä verkossa. Tähän liittyy Helsingissä tehokas lämmön ja sähkön yhteistuotanto. Helsingin Energia on jo eriyttänyt toimintojaan niin, että liikelaitoksen koko toiminnan yhtiöittämisen sijasta voitaisiin siirtää yhtiömuotoon vain se osa sähköntuotannosta ja muusta toiminnasta, joka kilpailee markkinoilla. Näin sähkön myynti Helsingin asukkaille, kaukolämpö, kaukojäähdytys, ulkovalaistus, suunnittelu ja kunnossapito Helsingissä jäisivät kunnalliseksi liikelaitokseksi.

Kyse on kaupungin kannalta todella isoista taloudellisista asioista. Helsingin Energian liikevaihto on noin 750 miljoonaa, tuloutukset kaupungille vuodessa noin 200 miljoonaa, omaisuuden arvo noin 2,5 miljardia



4.6.2014

euroa. Yhtiönä se joutuisi maksamaan tuloksestaan 20 % yhteisöveroa valtiolle.

Yhtiöittäminen on eräissä muissa kunnissa ollut ensimmäinen askel liiketoiminnan myymiseen kokonaan tai osaksi yksityisille. Sen takia, kun näitä kuntiakaan ei ole kovin kaukana Helsingistä, herättää ihmetystä, että tässä päätösesityksessä ei ole yhtään mitään siitä, miten pysyvä on Helsingin omistajaintressi nyt perustettavaksi esitetyssä yhtiössä. Vaikka asia tietysti on valtuuston käsissä, niin ihmetyttää, miksi siitä ei ole kirjattu yhtään ainoaa sanaa.

Yhtiöjärjestykseen on tarkoitus kirjata kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus. Sen sijaan kuntalaisten kannalta tiedonsaantioikeus kaventuu. Julkisuuslaki ei koske yhtiöitä, toisin kuin kunnan liikelaitoksia. Koska hankintalaki ei koske samalla tavalla osakeyhtiöitä kuin kunnan liikelaitoksia, voi myös hankintojen julkinen valvonta vaikeutua.

Esityksen mukaan yhtiön rahavirta kaupungille putoaa alle puoleen siitä, mitä se nyt liikelaitoksen kohdalla on. Tätä perustellaan lähinnä investointiohjelmalla. Se ei esityksen mukaan tuo yhtään lisää tuloja, vaan pelkästään menoja. Kyse on kuitenkin tuotannollisista investoinneista, jotka tehdään kannattaviin hankkeisiin. Totta kai niistä kertyy tuottoja. Eihän siinä ole mitään järkeä tehdä investointeja, jotka eivät tuota mitään muuta kuin menoja. Yhtiömuoto tarjoaa Helsingin Energian johdolle lisää keinoja pelata sillä, mikä on todellinen tulos ja piilottaa siitä osa.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että valtuusto hylkää ehdotuksen Helsingin Energian yhtiöittämisestä. Samalla valtuusto kehottaa Helsingin Energian johtokuntaa ja kaupunginhallitusta valmistelemaan uuden esityksen, jossa helsinkiläisille tuotettavat palvelut säilyvät kunnallisena liikelaitoksena ja vain muu toiminta yhtiöitetään kilpailemaan markkinoilla.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kunnallisessa toiminnassa yhtiöihin – sen lisäksi, että niihin liittyy tiettyjä taloudellisia etuja – ihan aidosti liittyy tiettyjä ongelmia, joista osan valtuutettu Hakanen toikin esiin. Yksi merkittävä ongelma on, että yhtiömuotoisessa toiminnassa sitä ei todellakaan koske julkisuuslaki eikä



4.6.2014

kuntalain luottamushenkilöille kirjaama tiedonsaantioikeus. Se tarkoittaa, että yhtiön sisällä tapahtuvat asiat ovat vain yhtiön hallitukselle. Yhtiön toimitusjohtaja ja muut yhtiön työntekijät ovat velvollisia selvittämään asioita vain yhtiön hallitukselle. Kaikki muut kuntalaiset ovat sen varassa, mitä hallitus aiheesta eteenpäin kertoo. Se on yhtiön kannalta oikeastaan pikemminkin sidosryhmätoimintaa tai PR:ää, mitä kerrotaan ulkopuolelle.

Kun puhutaan suurista julkisista omaisuuksista, tämä on ihan aidosti ongelmakohta. Tosiaan monessa mielessä voisi olla hyvä – pitäisin ehkä itse toivottavana – että kunnallisia yhtiöitä voisi koskea julkisuuslaki siinä kuin muutakin kunnallista toimintaa. Käytännössä näin ei kuitenkaan ole. Kun nämä yhtiöittämiset joka tapauksessa on pakko tehdä muodossa tai toisessa, niin tämä tänne lisätty kirjaus – siellä on yhtiöjärjestyksen pykälä, jossa sanotaan, että luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus säilyy – on hyvä kompromissi, joka antaa mahdollisuuden säilyttää osa, jonkinlainen mahdollisuus kuntalaisilla ja luottamushenkilöillä saada tietoa yhtiöstä. Kuntalaisten osalta he joutuvat silloin toimimaan luottamushenkilöiden kautta, pyytämään valtuutettuaan selvittämään asioita, mutta sitä varten kuntalaisilla valtuutettuja on.

Tämä on mielestäni merkittävä laajennus siihen, miten muutetaan sitä. Kun toimintaa yhtiöitetään, niin pidetään sitä kuitenkin vahvemman demokraattisen kontrollin piirissä.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Voi kai ensin tästä Helsingin Energian yhtiöittämisestä, joka johtuu siis kilpailuneutraliteettivaateesta, todeta vain lakonisesti, että näin nyt on päätetty ja näin näiden kahden yhtiön suhteen meidän tulee toimia. Samalla voi todeta, että tämä ei ole kuitenkaan sillä tavalla kaupunkilaisten kannalta dramaattista, että Helsingin Kaupunki säilyy 100-prosenttisena omistajana – vain hallintomalli muuttuu. Edelleen me voimme ja harjoitamme konsernijaoston kautta poliittista ohjausta, joka voi koskea tuloutusta, investointeja, vähähiilisyystavoitteita – mitä ikinä.

Sillä, että yhtiöjärjestykseen kirjattiin tämä tiedonsaantioikeus – sen vahvempaan, niin kuin Kivekäs tässä mainitsi, ei pystytty, nimenomaan, koska julkisuuslaki ei koske näitä kunnallisia yhtiöitä – minun mielestäni erityisesti haluttiin myös prosessinomaisesti korostaa, että



4.6.2014

tässä on kysymys vain hallintomallin muutoksesta. Tämä koskee molempia yhtiöitä.

Konsernijaostossa sosialidemokraatit toivoivat ja äänestivät sen, että mitään erillistä asemavaltuuksiin perustuvaa nimitystoimikuntaa ei tehtäisi, vaan että konsernijaosto voisi toimia sekä Energian että Sataman hallitusten jäsenten nimittäjänä. Hävisimme siellä äänestyksen, emmekä tuo niitä nyt enää tänne valtuustoon. sanoisinko, että suhteessa tähän kokoluokkaan tämä ei ole niin merkittävä asia, ettemmekö sen kanssa voisi elää.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Näkisin mielelläni, että niin Helsingin Energia kuin Satamakin voisivat jatkaa toimintaansa kunnallisina liikelaitoksina, mutta toisin kuin valtuutettu Hakanen täällä toteaa, niin tämä uusi EU:n kilpailuneutraaliteettisäännösten pohjalta korjattu kuntalakimme ei anna tähän mahdollisuutta. Lain vaatimusten edessä tämä on pakko hyväksyä. Sen sijaan esimerkiksi Palmian kohdalla tilanne on toinen. Se sama laki ei edellytä sen yhtiöittämistä. Toivoisin, että Palmia voisi kaupungin edun mukaisesti jatkaa toimintaansa nykyisellään.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pitkällisen valmistelun jälkeen on päästy Helsingin Energian yhtiöittämiseen, joka on varsin hyvä asia. Esittelytekstin mukaan yhtiön tuloitus kaupungille alenee nykyisestä noin 200 miljoonasta eurosta 60—70 miljoonaan euroon, eli yhden kunnallisveroprosentin tuotolla. Tätä kuitenkin tulee kompensoimaan yhtiön maksettavaksi tuleva kiinteistövero ja maanvuokratuotot. Kysynkin kaupunginjohtajalta, minkäsuuruiseksi kiinteistövero- ja maanvuokratuotto on arvioitu tässä yhtiöittämisprosessissa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.



4.6.2014

Valtuutettu Hakasen ehdotus tuntuu mielenkiintoiselta. Olisiko mahdollista toimia niin, että helsinkiläisille tuotettavat palvelut säilyisivät kunnallisena liikelaitoksena ja vain muu toiminta olisi yhtiötetty kilpailemaan markkinoilla? Helsingin bussiliikenteen osaltahan vastaava toimintamalli olisi voinut olla hyvinkin toimiva. Tällöin HKL-Bussiliikenteeltä kaupunki olisi voinut tilata liikennettä suoraan, mutta kaupungin omistama yhtiö, Suomen Turistiauto, olisi osallistunut kilpailuun. Käsittääkseni bussiliikenteen osalta tämä olisi ollut toimiva ja hyvä vaihtoehto, mutta olisiko tämä Helsingin Energian suhteen?

Yhtiöittäminen aiheuttaa merkittäviä veroseuraamuksia Helsingin Energialle, minkä johdosta yhtiöittämistä ei tule pitää itsetarkoituksellisena asiana. Omille asukkaille liikelaitos saa tuottaa palveluja, mutta toisaalta asukkailla on ja tuleeekin olla oikeus tehdä sähkösopimus muidenkin kuin Helsingin Energian kanssa. Tekeekö tämä asia Hakasen ehdotuksen käytännössä mahdottomaksi?

Haluaisin kysyä kaupunginjohtajalta, onko valtuutettu Hakasen esittämää mallia mietitty, ja jos se toteutettaisiin, kuinka suureksi kunnallinen liikelaitos jäisi.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

? valtuutetut.

Valtuutettu Koskinen kysyi kiinteistövero- ja maanvuokratuottoja. Helsingin Energian osalta kiinteistöverotuotto on noin 3 miljoonaa euroa vuodessa ja maanvuokrat ovat 6 miljoonaa euroa. Mutta samassa yhteydessä on todettava, että tämänhetkinen maanvuokra on noin 3 miljoonaa euroa, eli lisäystä 3 miljoonaa euroa.

Sitten valtuutettu Hakasen puheenvuoroon. Tuossa äsken keskustelimme näistä juridisista perusteista, joita valtuutettu Hakanen esitti. Valitettavasti kaupungin lainoppineet eivät yhdy niihin näkemyksiin, mitä valtuutettu Hakasella oli. Ymmärsin, että valtuutettu Jalovaara käytti asiasta puheenvuoron, joka vastannee pääosin sitä kantaa, mikä kaupungin oikeudellisilla asiantuntijoilla on.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

En tee mitään ehdotusta, koska herään näin myöhään, mutta kun tästä tehdään osakeyhtiö, niin osakeyhtiön hallituksen ylin velvollisuus on pyrkiä maksimoimaan osakkeenomistajien tulot yhtiöstä, eikä hallitus saa ajaa muita tavoitteita, ellei asiasta yhtiöjärjestyksessä muuta sanota. Minusta tätä yhtiöjärjestystä olisi tältä osin pitänyt hieman kohtuullistaa.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Konsernijaostossa ja kaupunginhallituksessa on ollut laaja yhteisymmärrys siitä, että Helsingin Energia pitää yhtiöittää. En sotkisi esimerkiksi tässä aiemmin mainittua Palmiaa nyt mukaan tähän keskusteluun. Tämä Helsingin Energian case on omansa. Tässä nyt hallintamalli muuttuu, mutta tietenkin kun kaupunki jatkaa 100-prosenttisena omistajana, on tärkeää, että me sitten hoidamme omistajaohjausta. Sitä tullaan hoitamaan jatkossa vahvasti konsernijaoston kautta.

Mutta tosiaan on käyty keskustelua siitä, minkätyyppinen hallitus tälle yhtiölle tarvitaan. Vihreät ryhmänä on kannattanut mallia, jossa meillä on nimitysvaliokunta varmistamassa, että me saamme tälle osakeyhtiölle mahdollisimman hyvän ja tasapainoisen hallituksen ja sitä kautta pystymme edistämään tätä luottamushenkilöiden vaikutusvaltaa ja ohjausvaikutusta tässä yhtiön johtamisessa.

Ehkä jos vielä lyhyesti mainitsen myös tästä luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeudesta, joka lisättiin tässä aiemmassa käsittelyvaiheessa tähän esitykseen, niin olen todella iloinen, että se on siellä mukana. Nähdäkseni tätä tiedonsaantioikeutta aika vähän on käytetty tähän mennessä, mutta luottamushenkilöillä, jotka ovat päätöksentekopoolilla, on edelleen jatkossakin mahdollisuus pyytää ja saada yhtiöltä tietoa silloin, kun se ei tarkoita, että he olisivat sieltä liikesalaisuuksia antamassa. Toivon, että yhtiö myös suhtautuu tähän tiedonsaantioikeuteen sillä tavalla vakavasti, että kun sieltä tietoa pyydetään, niin tulkittaisiin, että todella sellaiset asiat, jotka eivät ole liiketalouksia, myös meille annettaisiin tarvittaessa tiedoksi.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

Jatkan hiukan kahden edellisen puheenvuoron hengessä. Tässä valtuutettu Soininvaara jo aloitti keskustelua yhtiöjärjestyksestä. Itse pohdin tuota hallituksen roolia. Olemme perustamassa siis osakeyhtiötä, jossa yhtiön hallituksella on aika suuri vastuu – vielä sellaista osakeyhtiötä, jolla on erittäin merkittävää liiketoimintaa ja suuri omaisuus. Tässä edellisessä puheenvuorossa todettiin, että on tarkoitus muodostaa nimitysvaliokunta, jonka kautta sitten varmistettaisiin, että saadaan tasapainoinen koostumus sinne hallitukseen. Itse jäin miettimään, mitä tällä oikeastaan tarkoitetaan. Tarkoitetaanko sitä, että eri poliittisten ryhmien edustus sinne hallitukseen tasapainoisella tavalla, vai mahdollisimman vahvaa asiantuntemusta ja liiketoiminnan tuntemusta? Kumpaa on ajateltu sinne haettavaksi?

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupunginjohtaja totesi, että kaupungin juristit eivät pidä esittämäni Helsingin Energian eriyttämistä kunnalliseen liikelaitokseen ja toisaalta yhtiöihin mahdollisena. Itse sanoisin, etten pidä kovin vahvana argumenttina tällaista, että ilmoitetaan, että juristit eivät pidä sitä mahdollisena, piste. Samoin ihmettelen, mihinkähän tämä juristien kanta perustuu. Olen nimittäin itse useammiltakin juristeilta, myös EU-oikeuden asiantuntijoilta, kysynyt.

Nyt ne ennakkotapaukset, joita kilpailuneutraliteetin osalta on olemassa EU-tuomioistuinpäätösten tasolla, koskevat valtiollisia liikelaitoksia, jotka ovat todellakin kilpailleet markkinoilla, esimerkiksi ranskalaista sähköyhtiötä tai Suomessa Destia Liikelaitosta. Kunnallisista liikelaitoksista ei ensinnäkään ole tällaisia vastaavanlaisia ennakkotapauksia tietojeni mukaan olemassa. Toisekseen tässä ei ole kysymys mistä tahansa kunnallisesta liikelaitoksesta vaan kaupungin perusrakenteisiin, infrastruktuuriin, kaukolämpöverkkoon, maahan, luonnolliseen monopoliin kytketystä liikelaitostoiminnasta, joka on useankin juristin mielestä asia, joka olisi kannattanut Helsingin kaupungin mittauttaa, koska se on aivan eri asia kuin Destia tai ranskalainen, ylikansallinen sähköyhtiö, jossa valtio on ollut omistajana.

Minun mielestäni kaupungin, kun on näin isoista taloudellisista arvoista kysymys, pitäisi pelata mieluummin varman päälle omaa etuaan eikä kiirehtiä tekemään ratkaisuja. Minulla on se vakaa käsitys, että silloin, jos Helsingin Energia eriytetään niin, että kaukolämpö, sähköntuotanto, joka myydään kaupunkilaisille, on omassa liikelaitoksessa, joka ei harjoita toimintaa muilla markkinoilla, tämä malli on mahdollinen eikä se



4.6.2014

estä asiakkaita, kuntalaisia, ostamasta jostain muualta, sikäli kun joku muu tarjoaa sähköä tai muuta.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelisin kyllä hirvittävästi, että miten yhtiötämme nyt vaikkapa Vuosaaren maakaasuvoimalan sillä tavalla, että siltä osin kuin minäkin vuonna kaupunkilaiset ostavat siltä sähköä, se on kaupungin liikelaitos, ja siltä osin kuin joku muu ostaa siltä pörssisähköä, niin se olisi sitten yhtiötetty. Mikä osa siitä voimalaitoksesta yhtiötetään ja muuttuuko se kuukausittain?

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakaselle ja myös valtuutettu Ebelingille totean, että kaukolämpö ja sähkönmyynti ovat molemmat kilpailluilla markkinoilla tapahtuvaa toimintaa. Ja siis todettakoon, että kaukolämpö kilpailee muiden lämmitysmuotojen kanssa. Lisäksi totean, että kuntalaisille tarjottavat lakisääteiset palvelut voidaan tuottaa liikelaitosmuodossa, mutta sähkönmyynti tai kaukolämpö eivät ole lakisääteisiä palveluja. Näin ollen yksiselitteinen johtopäätös on se, että näiltä osin ei voi jatkaa liikelaitosmuodossa.

Sitten en tiedä, onko konsernijaoston puheenjohtaja valtuutettu Kousa vastaamassa tähän asiaan hallituksen kokoonpanosta, mutta itse totean siis siihen, että yksiselitteinen nimitysvalta perustettavan Helen Oy:n ja myös Satama Oy:n osalta on konsernijaostolla. Sitä päätösvaltaa ei rajata millään tavalla tässä päätösesityksessä. Nimitystoimikunta on konsernijaoston päätöksentekoa avustava elin. Konsernijaosto tekee sillä kokoonpanolla kuin sillä on nimityksistä päätöksen. Konsernijaosto käyttää siis puhevaltaa yhtiökokouksessa.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten kaupunginjohtaja tuossa arvelikin, olin tosiaan vastaamassa valtuutettu Laaniselle. Näin on, että konsernijaosto nimittää tämän halli-



4.6.2014

tuksen, mutta ajatus on, että tämä nimitysvaliokunta pystyy perehtymään näihin kandidaatteihin. Tiedän, että jonkin verran on ehkä erilaisia näkemyksiä siitä ideaalista hallituksen kokoonpanosta tällä hetkellä, mutta ilmassa on ollut sentyyppinen ajatus, että olisi hallitusammattilaisia mukana tässä hallituksessa, mutta sitten pidetään arvossa myös Helsingin kaupungin toiminnan ymmärrystä. Voisiko samaan hallitukseen mahtua sekä hallitusammattilaisia että luottamushenkilötaustaisia henkilöitä, jotka koetaan tarpeeksi päteviksi tähän tehtävään? Toki sitten ryhmällä olisi mahdollisuus arvioida, keitä he esittävät. Sitten lisäksi mukana voisi olla 1 kaupungin virkamies, kuten valtion omistajaohjauksessa esimerkiksi on tapana, että siellä olisi sitten myös 1 virkamies mukana.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä me nyt olemme taas todistamassa, että saat mitä tilaat. EU meitä vaan säätelee ja me sitä kiltisti uskomme. Läpi menee niin ministeriöt kuin hallituksen esitykset ja sitä rataa. Olisinkin toivonut, että valtuutettu Vapaavuorikin olisi ollut täällä meitä vähän sivistämässä.

Mutta joka tapauksessa täällä on käytetty erittäin hyviä puheenvuoroja. Se on ihan todellinen asia, että mitä enemmän me päästämme käsitämme tätä kaupunkilaisten meille suomaa valtaa, sen vähemmän me pystymme olemaan vaikuttamassa näihin asioihin. Täällä on valtuutettu Kousa erittäin lahjakkaasti puolustanut tätä, että mitä sitten, kun nämä hallintoneuvostot tai muut tulevat, niin onko meillä enää sitten mitään sananvaltaa. Näemmekö me tulevina vuosina sen, että maksamme korkeampia sähkölaskuja ja niin edelleen, mikä vaikuttaa kaupunkilaisten elämään?

Mutta silloin, kun puhutaan osakeyhtiöstä, niin eihän se ole taattua, etteikö se Suomessa pysy. Sehän voidaan myydä myös muualle. Ihmettelen tätä touhua senkin takia, että eihän tämä kilpailutilanne mitenkään ole vääristynyt täällä. Mutta jos me nyt hyväksymme, että tämä Helsingin Energia -liikelaitos yhtiöitetään nyt tämän istunnon päätöksellä, niin toivon myös, teen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, millä tavoin taataan huoltovarmuuden turvaaminen kriisitilanteissa.

Kiitos.



4.6.2014

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei se osakeyhtiön myyminen sen vaikeampaa ole kuin liikelaitoksen myyminen. Päätökset tekee sitten valtuusto ylimpänä päättävänä elimenä, jos sellaiseen joskus päädytään. Aika vaikea kuvitella, että päädyttäisiin Helsingin Energian tai Helsingin Sataman osalta. Kyllä niistä tavallaan molemmista pystytään luopumaan, jos halutaan, valtuuston päätöksillä ihan yhtä lailla.

Mitä tulee kilpailuneutraliteettilainsäädäntöön ja siihen, että se EU:lta on tullut, niin lähtökohtaisesti uskon, että kansalainen X voittaa sillä ajattelulla, että kilpailuneutraliteettia huomioidaan eri puolilla yhteiskuntaa. Enkä usko, että se johtaa siihen, mitä valtuutettu Huru pelkäsi, että kaupunkilaisten sähkölaskut nousevat. Jos se johtaisi siihen, niin se tarkoittaisi varmaan sitä, että kyseinen kaupunkilainen aika nopeasti vaihtaisi vaikka Fortumin asiakkaaksi, jos Fortum tarjoaisi kilpailukykyisempää sähköä tälle kyseiselle kaupunkilaiselle.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Huru esitti hyvän näkökulman, että tosiaankin, miten huoltovarmuus turvataan, jos kaupungin toimintoja yhtiötetään. Se tosiaankin, että kriisitilanteessa yhteiskunta toimii, voi olla yksityisen osakeyhtiön vastuulla, joten tosiaan kannatan tässä valtuutettu Hurun pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Hurun mainitsema asia on myös eräs niistä poikkeuksista, jotka kuntalain kyseisessä kohdassa mainitaan. Silloin kun kunnallisella liikelaitostoiminnalla on välitöntä merkitystä poikkeus- ja kriisitilanteessa huoltovarmuuden kannalta, sitä ei ole pakko yhtiöittää.

Helsingin Energia on nyt jo eriyttänyt monia toimintojaan. Osana Helsingin Energia -konsernia on jo yhtiöitä, muun muassa sähköverkkoyh-



4.6.2014

tiö. Toisaalta Helsingin Energian tuotantoa sähkömarkkinoilla ei myydä suoraan kuluttajille, vaan Helsingin Energia myy tuotantonsa pohjoismaiseen sähköpörssiin ja sieltä Helsingin Energian tytäryhtiö ostaa sitä takaisin ja myy kuluttajille. Eli valtuutettu Soininvaaran kannattaisi tustua tarkemmin siihen mekanismiin, jolla Helsingin Energia nyt jo toimii. Se on monimutkainen, monitahoinen, siinä on aika paljon rahastamisen makua monessa välissä, mutta se osoittaa, että asia voidaan järjestää monella tavalla ja toimintoja voidaan eriyttää.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on nyt siinä mielessä ihan turha, että tämä homman nyt näyttää ihan selvältä muulta osin, mutta vähän tässä jää sellainen astian maku, kun tämä nimitystoimikunta tarvitaan siitä huolimatta, että sanotaan, että konsernijaosto on sitten se, joka asioista päättää. Nimitystoimikunta molemmissa, sekä Helenissä että Satamassa, tulee merkitsemään sitä, että valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja ja ylipormestari ovat sen jäseniä, eli 3 samaa kummassakin. Pahimmassa tapauksessa myös 2 muuta jäsentä tässä nimitystoimikunnassa ovat täysin samat ihmiset. Paljon selkeämpää ja reilumpaa valtuuston kannalta olisi se, että konsernijaosto myös valmistelisi tämän, jos sillä keran päätösvaltakin säilyy.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä valtuutettu Saarniolle tähän alkuun, että tällä nimitysvaliokunnalla on todella haettu sitä, että toisaalta nimitysvaliokunta ehtii ja pystyy perehtymään näihin kandidaatteihin, mutta toisaalta siinä nimitysvaliokunnan kokoonpanossa on haettu tällaista mahdollisimman epäpoliittista edustusta siinä mielessä, että mentäisiin vahvasti kaupungin kokonaisuuteen edellä. Siitä sitten tämä 2-portainen malli niin, että sitten konsernijaostossa tarvittaessa äänestetään. Mutta varmaan pyrkimys olisi, että nimitysvaliokunta tekisi yksimielisen esityksen.

Olen itse ollut mukana esimerkiksi tässä sote-jaostossa silloin, kun uutta virastoa rakennettiin. Kyllä siellä koin ongelmalliseksi niitä rekrytointeja siinä mielessä, että oli mahdotonta tarpeeksi syvällisesti perehtyä hakijoihin. Ehkä tässä nyt yritetään sitä luottamushenkilövalmistelun painoarvoa kasvattaa.



4.6.2014

Mutta sitten aiempaan keskusteluun vielä liittyen on tärkeää muistaa, että tämä poliittinen ohjaushan todella säilyy konsernijaoston kautta. Helsinki on 100-prosenttinen omistaja, ja meillä tulee varmasti olemaan haasteena löytää malli, jossa konsernijaosto pysyy tarpeeksi hyvin kartalla tästä yhtiön toiminnasta. Tähän tullaan kiinnittämään erityistä huomiota ja tätä mietitään ehdottomasti. Tarkennuksena myös aiemman puheenvuorooni, että vaikka hallituksessa olisi mukana Helsingin kaupungin virkamies ja mahdollisesti luottamushenkilöitä, niin siellä yhtiön hallituksessa ei ikinä käytetä omistajaohjausta, vaan siellä nämä henkilöt kuitenkin edustavat tätä yhtiötä ja omistajaohjausta hoidetaan konsernijaoston kautta.

Sitten valtuutettu Hurulle vielä, kun tuli esiin tämä kysymys huoltovarmuudesta vaikka kriisitilanteissa, niin on tosiaan tärkeää muistaa, että Helsinki jatkaa 100-prosenttisenä omistajana, enkä ole itse ainakaan törmännyt minkäänlaiseen spekulatioon siitä, että Helsinki olisi myymässä Helsingin Energiaa pois. Ja itse asiassa vaikka möisi, niin tässä Fortumin sähköverkkomyynnin kohdalla valtion omistajaohjauksessa tällä hetkellä työskentelen, ja sitä kautta pääsin tutustumaan tähän caseen. Olen ymmärtänyt, että valtiolla, eduskunnalla, on aika hyvä mandaatti toimia siinä vaiheessa, jos joskus oikeasti jonkinlainen kriisi tulisi. Sillä ei ole sitten väliä, kuka siinä vaiheessa nämä tärkeät palvelut omistaa.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän asti olen kuvitellut, että valtuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja ovat poliittisia henkilöitä, mutta tulihan sekin nyt selväksi, että he eivät ole poliittisia. Jossain määrin on tähän asti pidetty myös kaupunginjohtajan valintaa poliittisena, mutta ilmeisesti sekään ei ole, koska kukaan näistä ei ole poliittinen henkilö vaan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mutta arvoisa puheenjohtaja.

Tähän hallituksen valintaan ja konsernijaoston rooliin olisi varmaan, jos halutaan aidosti sitä, että pystytään vaikuttamaan päätöksentek ? , niin silloin pitäisi käydä luottamuksellisia keskusteluja siitä, millainen on shortlist ja keitä lähdetään siitä hakemaan, ettei tuoda vain "ota tai jätä"-päätöksiä täältä valmistelutoimikunnalta konsernijaostoon. Toinen huomio on se, että on äärimmäisen tärkeää, että tällaisen yhtiön halli-



4.6.2014

tuksessa ei ole vain niin sanottuja hallitusammattilaisia, jotka ovat ristiin eri yhtiöiden hallituksissa, vaan siellä nimenomaan on myös muunlaista osaamista. Se on erittäin tärkeää 100-prosenttisesti Helsingin kaupungin omistamassa yhtiössä.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Oikeastaan valtuutettu Kousa vei jo sanat suustani. Tämä kysymys huoltovarmuudesta – minä en pysty näkemään mitään eroa kaupungin omistaman liikelaitoksen ja kaupungin kokonaan omistaman osakeyhtiön välillä huoltovarmuusasiassa. Olisi ollut mielenkiintoista kuulla vähän perusteluja, millä tavalla huoltovarmuus vaarantuisi. En pidä tätä pontta tarpeellisena.

Valtuutettu Nyholm

Arvoisa puheenjohtaja.

Kommentoin lyhyesti yleisten töiden lautakunnan varapuheenjohtajan hattu päässä: kiitosluottamuksestanne rakennusvirastoon. Olisitte hyvin voineet vielä viskata tuon kaukolämmönkin meille, mutta kiitos valaistuksesta. Satamalta sataa varmaankin lääniä meille. Mutta niin kuin on hellitty Satamaa ja Heleniä menneinä vuosina, niin nyt olisi tarve osoittaa rakkautta uudelle työn hoitajalla. Meillä on muutenkin nyt se tendenssi rakennusvirastossa, että työala lisääntyy ja määrärahat pienenevät. Laatu on vielä tähän mennessä pysynyt prioriteettina ja hoidettu yli-inhimillisillä voimilla. Kohta kuitenkin tullaan pisteeseen, jossa prakaakaan selkä joka toiselta. Uusien vastuiden hoitaminen edellyttää tarvittavien resurssien järjestämistä. Muistetaan se päättäjinä.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

(Puheenjohtajan väläkysymys.)

Kiitos, puheenjohtaja, ilman muuta.



4.6.2014

Mutta kun vasemmistoliitosta tulee noin upea esitys, niin toivottavasti kaupunki myös miettii ? tätä, että kun tehtäviä siirretään uusille orgaaneille, niin mitä se vaatii.

Kiitos, Henkka, upeasta puheenvuorosta.

220 §

Esityslistan asia nro 7

HELSINGIN SATAMA -LIIKELAITOKSEN YHTIÖITTÄMINEN

Valtuutettu Kolbe

No nyt lähti sekuntikello vinkumaan.

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuunnellessani tätä puhetta liikelaitosten hallintamuodosta, on pakko historioitsija-kaupunkitutkijan reagoida. Tavallaan tässä on ympäri menty ja yhteen tultu. Jos katsotaan historiallisesti kaupungin toimintojen järjestymistä, niin osakeyhtiö on ollut se käypä muoto, jolla vielä sanotaan sotiin asti monia näitä teknisiä toimia, kuten liikennelaitos, hoidettiin, ja asiat hoituivat yhtä lailla.

Sataman merkitys on tavattoman suuri sekä Helsingin elinkeinoille että ennen kaikkea sen kaupunkikuvalliseen ja symboliseen ulottuvuuteen liittyen. Helsinki elää satamastaan, ja Satama on todella keskeinen Helsingin toimintojen kannalta. Kilpailu satamatoiminnoissa on kovaa sekä Euroopan tasolla että täällä Itämerellä. Satama tarvitsee kaiken tuen ja erittäin hyvin järjestetyn hallinnon. Näen, että kyllä tämä osakeyhtiömuoto tässä, samoin kuin Energian kohdalla, ei dramaattisesti muuta itse funktiota eikä symboliarvoa. Kaupungin omistus taannee sen, että Satama toivottavasti kukoistaa tulevaisuudessakin.

Tietenkin Sataman kohdalla on sama kysymys hallituksen kokoonpanosta kuin Energiankin kohdalla. Tämä järjestys – hallitusammattilaiset, luottamushenkilöt ja mahdollinen virkamies – kaipa vielä vähän



4.6.2014

pohtimista. Pienen ryhmän edustajana toivon tietenkin, että tämä mahdollinen neuvonpito hallituksen kokoonpanosta pitäisi sisällään myös kaikki valtuustoryhmät ja meitä kuultaisiin tässä asiassa, koska on tavattoman tärkeää, että saadaan nyt hyvin jouheva ja toimiva hallitus-työskentely myös Sataman osalta toteutumaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tätä esitystä Helsingin Sataman yhtiöittämisestä perustellaan samoilla argumenteilla kuntalaista kuin Helsingin Energian yhtiöittämistä. Itse vastustan sitä osin samoilla mutta osin eri perusteilla, koska kysymys on toisentyypisistä liikelaitoksesta. Tässäkin on kyse kannattavasta liiketoiminnasta. 90 miljoonan liikevaihdolla tehtiin tulosta noin 25 miljoonaa.

Helsingin Sataman toiminnasta ylivoimaisesti suurimman osan muodostaa niin sanottu landlord-toiminta. Se tarkoittaa, että Satama hallinnoi satama-alueita, vastaa teknisten ja liikennejärjestelmien ylläpidosta sekä vuokraa satamaan liittyviä yritysalueita. Tavarankäsittelystä ja suurimmalta osalta muista palveluista vastaavat yksityiset satamaoperaattorit, varustamot ja muut yritykset. Landlord-toiminta perustuu luonnolliseen monopoliin. Laissa mainitaan, kuten äskeisessä keskustelussa jo ilmeni, eräänä poikkeuksena yhtiöittämisvelvoitteeseen juuri luonnolliset monopolit ja niihin välittömästi liittyvien palvelujen tuottaminen. Tällä perusteella Satamaa ei siis olisi pakko yhtiöittää.

Helsingin Satama on Suomen pääsatama, ulkomaanyhteyksille jopa elintärkeä. Voi kysyä, eikö sillä ole myös tärkeä merkitys huoltovarmuudelle, jonka turvaamiseen liittyvä toiminta ei lain mukaan myöskään ole sellaista, joka on pakko yhtiöittää. Mielestäni tässä näyttää olevan kyse ennen muuta ideologisesta valinnasta, josta valitettavasti on muitakin esimerkkejä, kuten ehdotukset Palmian jakamisesta ja yhtiöittämisestä.

Kun Satama on kunnallinen liikelaitos, voidaan sen kehittämisessä ottaa kunnan kokonaisuus paremmin huomioon kuin yhtiössä, jonka toimintaa ohjaa nimenomaan liikevoiton tekeminen. Tällä voi olla merkitystä moneenkin asiaan, esimerkiksi kaupunkisuunnittelulle, vaikkapa siihen, miten arvioidaan Sataman eri ratkaisujen vaikutusta autoliikenteen paineisiin asuinalueille tai ympäristön kannalta.



4.6.2014

Sataman yhtiöittäminen on esimerkiksi Kotka-Haminassa johtanut siihen, että hankinnat eivät ole julkisia. Vaikka Helsingin satama pysyisi yhtiöittämisestä huolimatta hankintayksikkönä – joka ei ole selvä asia – ei täälläkään ole itsestään selvää, noudattaako se erityisalojen hankintalakia kaikkien hankintojen julkisuuden ja raja-arvot ylittävien hankintojen kilpailuttamisen osalta. Tämä voi muuttaa montakin asiaa, muun muassa Sataman merkitystä Helsingin aluetalouden ja työllisyyden kannalta, tai vaikkapa joidenkin hankintojen ympäristövaikutusten arvioimisen mahdollisuuksia.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että valtuusto hylkää esityksen Helsingin Sataman yhtiöittämisestä ja kehottaa valmistelemaan uuden esityksen, jossa niin sanottu landlord-toiminta säilyy kunnan liikelaitoksena.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata tätä Hakasen tekemää ehdotusta, mutta ajattelin oikeastaan vain muistuttaa siitä, että on tässä toiseen suuntaankin toimittu. Nimittäin aikoinaan osakeyhtiönä toiminut, kukoistava kaupungin osamme Kulosaari sosialisoitiin kaupungin osaksi aikoinaan. Kyllä molempiin suuntiin on ollut tätä liikennettä.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyviä, valmisteltuja puheenvuoroja Hakasella, kuten ainakin. Minä olen huolissani eniten siitä, että 2 tällaista Helsingin suurinta tulonlähdettä, Helsingin Energia ja Satama, yhtiöitetään. Muutenkin velkaiselle Helsingille loppuvat suuret tulonlähteet. Sitten taas, kun kysytään, miten sote-lautakunnalle tai miten vähäosaisia muistetaan, niin fyrkkaa ei ole niinkään paljon kuin tähän asti. Olen huolissani, mutta tiedän, mitä nappia painan.

Kiitos.



4.6.2014

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Jaan edellisen puhujan ja Hakasen esittämän huolen. Kannatan siksi tätä Hakasen hylkäysehdotusta, että tuodaan uudelleen valmisteluun sillä tavalla, että landlord-toiminta säilyy kunnan liikelaitoksena.

Kiitos.

Valtuutettu Villo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannan tässä ihan samasta asiasta huolta kuin tässä ovat Hakanen ja kumppanit tehneet. Tuntuu vähän kuin, sanoisin, pitäisi toimia aika varovasti, ettemme tee sellaisia päätöksiä, että koko ajan ne päätökset karkaavat tästä salista ulkopuolelle. Tässä on hyviä kokemuksia tästä yhtiöittämisestä, mitä tietoja sitten kenellekin annetaan sen jälkeen. Sen takia pelkkä yhtiöittäminen ei välttämättä ole huono asia, mutta miten se tehdään niin, että tämän salin valta ei vähene, siitä kannan huolta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Näitä asioita on tietysti valmisteltu jonkin aikaa, mutta minua ihmetyttää kyllä sekä Energiaa että Satamaa koskevien esitysten valmistelussa se vaihtoehdottomuus, jolla on lähdetty yhtä lain tulkintaa toteuttamaan. Esimerkiksi Belgiassa, jossa lienee Bryssel, Euroopan Unioni, EU:n tuomioistuimet ja muut, on palattu satamatoiminnassa julkisten liikelaitosten muotoon, koska se on havaittu monessa suhteessa järkeväksi, kannattavaksi ja hyväksi tavaksi toimia. Samoin eräissä muissa maissa, vaikkapa Islannissa, joka muutenkin on viime aikoina osoittanut tuollaista luovaa kykyä ajatella, miten talouskriisistä selviydytään. Siellä on palautettu satamat julkisiksi, pääsääntöisesti kunnallisiksi osuuskunniksi, joka vastaa sikäläisissä oloissa suomalaista kunnallista liikelaitosta osapuulle.



4.6.2014

Eli näitä vaihtoehtoja on. Minua ihmetyttää, että siis yhteensä Energia 2,5 miljardia, Satama 600 miljoonaa, yli 3 miljardin omaisuus siirretään yhtiöille, ilman että vaihtoehtoja on ainakaan valtuustolle selvitetty.

221 §

Esityslistan asia nro 8

LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINKI STADION MANAGEMENT OY:LLE

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että Helsingin kaupungin jalkapallokenttiä tänä päivänä parannetaan erittäin paljon seurojen toimesta, joka on hyvä asia. Saadaan parempia harjoitus- ja peliolosuhteita. Mutta ongelmaksi tämän tekee se, että suurin osa, kuten tässä tapauksessa pallokenttä 7, on jo olemassa olevia ja käytössä olevia kenttiä. Meillä on huutava pula kentistä. Meidän kenttämäärämme ei kasva näillä ratkaisulla, vaan ainoastaan siirtyy liikuntavirastolta yksittäisille jalkapalloseuroille. Mikä tässä on ongelma, meillä on nyt jo kenttäpula, niin se tarkoittaa sitä, että kentät keskittyvät yksittäisille seuroille, joka vie entistä epätasa-arvoisempaan asemaan erilaisia seuroja. Jatkossa pitäisi enemmän kannustaa siihen – totta kai silloin kustannukset ovat isompia, kun pitää perustuksista lähtien tehdä, mutta että seurojen hankkeet olisivat entistä enemmän uusia kenttiä eikä vanhojen kenttien päälle.

Jos ajatellaan nyt pallokenttäkokonaisuutta, niin se, mikä aikaisemmin tunnettiin pallokenttänä, niin siitä on nyt ensin Sonera Stadium siirtynyt HJK:lle, Sahara on siirtynyt HJK:lle, nyt siirtyy pallokenttä 7 HJK:lle – meidän ihan keskeinen jalkapallokentistä. Itse asiassa sinne jää vain 6 ja 2 nurmikenttää enää kaupungin, liikuntaviraston hallintaan. Kysymys kuuluu, kumman se vanha, perinteinen bollis enemmän tänä päivänä on, HJK:n vai kaupungin kaikkien seurojen. Tämä on asia, johon toivoin, että jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota.



4.6.2014

Toinen huomio on se, että tässä myönnetään laina tälle Helsingin Stadion Management Oy:lle tähän rakentamiseen. Huomasin, kun HJK järjestää tämän Barcelona-ottelun ja tekee sillä varmaan satojen tuhansien ellei miljoonan tilin, niin sanottiin, että se käytetään tämän hallin rakentamiseen. Kysymys kuuluu, tarvitseeko HJK tätä lainaa. Toki ne voivat jättää tämän nostamatta, vaikka päätös tehdään, mutta tuntuu vähän hassulta sen jälkeen, kun julkisuudessa on ilmoitettu, että siitä saatavat tuotot käytetään hallin rakentamiseen, niin sen jälkeen täällä myönnetään laina kyseiselle hallille.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tärkeä puheenvuoro valtuutettu Arhinmäellä. Näihin näkökohtiin yhdyn, joita hän esitti. Toivon, että ne pidettäisiin mielessä myös silloin, kun kaupunginhallitus valmistele budjettiesitystä seuraavalle vuodelle, koska tämäntapaisia ja muita ongelmia seuraa siitä budjettiraamista, jossa esimerkiksi liikuntavirastolla ei ole riittäviä määrärahoja ylläpitää ja peruskorjata edes nykyisiä olemassa olevia liikuntatiloja, puhumattaakaan rakentaa riittävästi lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen

Valtuutettu Arhinmäelle: ei se klubin kuplahallihanke ihan niin surkeasti mennyt kuin annoit ymmärtää. Vuosi sittenhän se asia tuli tapetille ja liikuntalautakunnan varapuheenjohtajana olin sitä käsittelemässä ja päättämässä. Puolen vuoden aikalisällä saatiin aikaiseksi se, että kaupunki on nyt rakentanut tai levittänyt Pirkkolaan tekonurmikentän, joka tulee kompensoimaan sitä pallokenttä 7:ää. On myös päätetty, että tuleva talvi on ensimmäinen koetintalvi. Se tullaan puhdistamaan mekaanisesti, mutta siellä on myös putkitus alla. Se on teoriassa mahdollista lämmittää jatkossa. Se katsottiin sijainniltaan aika hyväksi Kehän varressa eri seuroille lähestyä sitä kenttää. Kaiken kaikkiaan meillä on 42 tekonurmikenttää Helsingissä tänä päivänä. Tilanne on olennaisesti parempi kuin se oli 5 tai 10 vuotta sitten – kiitos näiden seurahankkeiden ja kaupungin omien toteutusten.

Kiitos.



4.6.2014

Valtuutettu Arhinmäki

Valtuutettu Laaksonen sanoi, että olisin sanonut, että tämä tilanne on surkea, että tämä rakennetaan. En puhunut siitä, vaan yleisesti siitä, että olisi hyvä, että saataisiin lisää kenttiä ja jatkossa näitä hankkeita tehtäisiin uusina hankkeina eikä vanhojen päälle. Toki Pirkkola saa paremman päällysteen, joka alun perin oli ajateltu pallokenttä 7:lle, mutta se ei muuta sitä, että edelleen Pirkkolakin on ollut tähänkin asti jalkapallokäytössä. Siellä taso paranee, mutta jalkapallokenttien määrä ei lisäännä. Tämä oli se kritiikin kohde, joka kannattaisi huomioida. Me tarvitsemme uusia kenttiä eikä vain sitä, että seurojen taholta kunnostetaan olemassa olevia kenttiä.

Valtuutettu Laaksonen

Mukavinta tässä pallokenttä 7 contra Pirkkola -prosessissa on se, että näin kaupungille kertyy säästöä noin parisataa tuhatta, ja sillä saadaan taas jotakin muuta aikaiseksi. Todella Haapaniemen kentällä on seurayhtymä SAPA, Ponnistajat, tai Helsingin Ponnistus toteuttavat sen yhdessä, tällaisen seuranhankekentän. Yksi viheriö tulee lisää Helsinkiin.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Petrov kirjoitti 1907 loistavan Valkoilijojen maa Suomesta kirjan, jonka Kemal Atatürk edellytti kaikissa Turkin kouluissa ja armeijan laitoksissa pakolliseksi lukemistoksi. Siellä on yksi kappale, jossa muuten keuhataan loistavalla tavalla Suomea, mutta sanotaan: "Suomi on sivistysmaa. Siellä ei harrasteta niin ala-arvoista urheilulajia kuin jalkapalloilua, joka on tullut turmiollisesta Englannista." Itse koen HJK:n vanhana käsipalloilijana, että nämä jalkapallokentät ovat äärimmäisen tärkeitä, mutta kaksi neuvoa teille, jotka puoluejohtajina harrastatte tätä urheilulajia: Yksinhuoltajia kehotetaan koko ajan viemään poikia jääkiekkoon ja jalkapalloon. Kirjastot ja sivistys ovat tärkeitä ja mahdollisesti tärkeämpiä. Joten minä kannatan jokaista uutta jalkapallokenttää edellyttäen, että tulee uusi kirjasto tai uusi taidelaitos – kuten musiikkitalo – tai jokin muu arvokasta, ehkä yläluokankin taidetta tai jazzia ? . Minun mielestäni tämä keskustelu ei väistämättä kuulu parhaimpiin täällä, mutta on tässä muutama hyvä puheenvuoro ollut.



4.6.2014

Valtuutettu Nieminen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja, että myönnettiin tämä vastauspuheenvuoro.

Olen todella iloinen ja ylpeä siitä, että minun 3 poikaani ovat saaneet pyöriä pallon perässä Itä-Helsingin kentillä. Kiitos niille, jotka kentät ovat rakentaneet.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun täällä aiemmin evästettiin, ettei aina tarvitse tehdä aloitteita ja ponsia, niin toivon, että tämä välittyy nyt sinne virkamiesvalmisteluun eteenpäin. Haapaniemen kentästähän on tullut minulle vähän yllättäen paikka, jossa tällä hetkellä pelataan aktiivisesti pesäpalloa harrastajaporukoilla aina kun sää sen sallii ja välillä muulloinkin. Kannattaa katsoa, että nyt ei heitetä yhtä harrastusta ulos, jos luodaan toiselle vähän lisää tilaa.

Valtuutettu Arhinmäki

Franz Kafka aikoinaan sanoi, että "kaikki, mitä olen oppinut moraalista, olen oppinut sen jalkapallokentällä". Tämä ehkä vastauksena Ilkka Taipaleen huoleen siitä, että urheilu ja kulttuuri laitettaisiin vastakkain. Niitä ei pidä laittaa vastakkain, vaan ne tukevat toinen toisiaan. Tästä tuorein esimerkki on ehkä Ruotsista, jossa Zlatan Ibrahimovicista tehtiin elämäkertä, joka on Ruotsin lainatuin, ostetuin ja varastetuin kirja. Lähiönuoret tarttuivat ensimmäistä kertaa kirjaan, kun lukivat Zlatan Ibrahimovicin elämäkertaa ja toivon mukaan sen jälkeen tarttuvat myös muihin kirjoihin. Minun mielestäni sellaista vastakkainasettelua ei kannata luoda.

Mutta palatakseni vielä tähän kysymykseen, niin itsekkin olen esimerkiksi tukenut pieneltä osaltani vaikkapa sitä, että Puotinkylän Valtti on saanut tekonurmihankkeen eteenpäin. En minä vastusta ollenkaan sitä, etteivätkö seurat tekisi, ja se on hyvä asia, että seurat ovat aktiivisia. Kysymys on siitä, että sen lisäksi, että seurat parantavat olemassa olevia olosuhteita, niin olosuhteita tarvitaan lisää. Jos ajatellaan esimerkiksi tätä hanketta, niin se, että pallokenttä 7:lle, johon alun perin suunniteltiin uutta lämmitystä ja tekonurmea, niin se, että kun tämä hanke



4.6.2014

nyt toteutetaan Pirkkolassa, niin ymmärtääkseni se oli kuitenkin 2 kertaa kalliimpi kuin olisi ollut esimerkiksi pallokenttä 7:n kuntoon laittaminen.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos.

Ettei nyt vaan unohdetaisi sitä rock'n'rollia tästä jalkapallohommasta, niin minä kannan korteni kekoon, sillä esimerkiksi Stadio Olympicolla Mexico Cityssä oli vuonna -96 Rolling Stonesin 2 konserttia täpötäydelle katsomolle jalkapallokentällä, ja Rolling Stones on myös vierailut Helsingin jalkapallo-, tuolla Olympiastadionin... Kyllähän noille pallokentille mahtuu sekä sitä että tätä.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämähän on ihan Helsingin strategian mukainen. Toivottavasti päätetään nopeasti tästä lainan myöntämisestä. Näinhän se liikunta lisääntyy.

Kiitos.

222 §

Esityslistan asia nro 9

HAKANIEMEN METROASEMAN LIPPUHALLIN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Valtuutettu Nyholm

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

Kohta teen aloitteen siitä, että mikkejä löytyy tuolta ulkoakin.

Tähän Hakaniemen metrohankkeeseen. Tämä Toriparkki-hanke on myöhästyttänyt ja estänyt kokonaan Hakaniemen torin kehittämisen. Se on vakavasti hankaloittanut sen elinvoimaisuutta. Nyt Toriparkki-hanke myöhästyttää jo metroaseman korjausta. Nyt pitäisi pikkuhiljaa herätä tästä. Jokainen vuosi lisää nostaa peruskorjauksen kustannuksia, eli tämä ei ole mitään nollapeliä. Tämä hanke pitäisi tehdä suunnitellusti loppuun. Suora sitaatti esittelijän perusteluista: "Hakaniemen metroaseman korjauksen tarve on ollut tiedossa jo pitkään."

Kiitos.

Valtuutettu Tuure

Minä en esitä itse asiassa mitään. Minä vain esitän huoleni tämän prosessin kestosta. Minä käytän aika paljon Hakaniemen aluetta esimerkiksi sähköpyörätuoleja vastaavilla mopoilla, ja näissä esteettömyysasioissa yleensä näillä HKL:n ja Helsingin infrahankkeilla on sellainen käänteinen Midaksen kosketus, että kaikki, mihin ne koskevat, muuttuu hyvin esteelliseksi. Esimerkiksi viime kesänä siinä remontoitiin näitä paria laituria ja tämän prosessin aikana siihen tehtiin virallisesti esteettömät laiturit. Sitten ne eivät toimineet, tehtiin uudet, ne eivät toimineet. Sitten tehtiin kolmannet, ja kun ne kolmannet oli rakennettu, niin puolet sporakuskeista ajaa niiden ohi niin, että kaikki vammaiset joutuivat yli 3 kuukauden ajan ajelemaan Kurviin ja hankkimaan sieltä bussiyhteyden päästäkseen Hakaniemeen.

Nyt tässä suunnitelmassa sanotaan, että lopputuloksen esteettömyyttä katsotaan ? juristia vastaavien kanssa. Minä nyt vetoaisin kaupunginhallitukseen, että tässä väliaikaisratkaisussa – josta minä lyön vetoa, että se on esteellinen – jo siinä väliaikaisratkaisuvaiheessa hankitaisiin yksi sertifioitu esteettömyysarkkitehti, joka jollain lailla arvioisi sen. Koska tämä väliaikaisvaihe kestää tässä vuoden ja 8 kuukautta. Minä olen vakuuttunut, että ilman esteettömyysarviointia se ei toimi.

Valtuutettu Arhinmäki

Ei aiheeseen, mutta että tulee kirjatuksi kuitenkin keskustelupöytäkirjaan, niin siteerasin väärää henkilöä. Franz Kafkan sijaan olisi pitänyt siteerata Nobel-kirjailija Albert Camus'ta edellisessä keskustelussa.



4.6.2014

Valtuutettu Kivekäs

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Palaten tähän metroaseman kysymykseen valtuutettu Nyholmille toteamus, että nythän tätä siis lähdetään viemään eteenpäin, kuten perusteluissa myös lukee. Ja hyvä on näin, että emme jää odottamaan sitä, tuleeko mahdollisesti jonkinlainen parkki tai ei. Metroasema korjataan, koska metroasema korjata täytyy. Lopputulos ainakin suunnitelmien mukaan on oikein hyvä.

Valtuutettu Tuurelle: HKL:n johtokunnassa on myös huomattu tämä, että ei välttämättä mennyt aivan kaikki putkeen siinä Hakaniemen ratikapysäkkien remontin kohdalla esteettömyyden osalta, ja tähän tullaan kiinnittämään erityistä huomiota nyt Hakaniemen metroaseman remontin aikana, että esteettömyysjärjestelyt remontin aikana ovat asianmukaiset. Tarvittaessa konsultoimme myös valtuutettu Tuuren näkemystä aiheesta.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Tuurelle hyvästä puheenvuorosta.

Toivonkin, että kaupungin johto kiinnittää huomiota siihen, että rakennus- ja ympäristötoimen sisällä on rakennusvirastossa esteettömyysasiain neuvottelukunta ja esteettömyysasioiden virkamies hoitamassa näitä asioita. Toivon, että rootelit ja virastot keskenään hoitavat yhteistyön siten, että oma, kaupungin sisäinen asiantuntijuus tulee näissä esteettömyysasioissa näkyviin. Eväät on siihen olemassa, kunhan vain yhteistyö järjestetään.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen näistä esteettömyysasioista aivan samaa mieltä. Mutta sitten, kun katselen niiden metrosisäänkäyntien kaupunkikuvallista ilmettä, niin täytyy kyllä sanoa, että olisin toivonut vähän enemmän tyylikkyyttä niihin sikäli, että etenkin, jos ajattelee sitä torille aukeavaa metrohallin si-



4.6.2014

säänkäyntiä, joka näyttää havainnekuvien perusteella kyllä erittäin massiiviselta, jos mieltii, sen taustalla on kuitenkin kulttuurihistoriallisesti arvokas Arena-talo ja myös Hakaniemen Ympyrätalo ja sitten koko se taustalla oleva jugend-kortteli, niin tämä massiivinen sisääntulo-halli melkein peittää sen kokonaisuudessaan. Kaupunkikuvaneuvottelukunta oli kiinnittänyt tähän asiaan huomiota. Jos sitä suinkin jatkossa voidaan vielä jollakin tavalla uudelleen pohtia, niin se olisi kyllä toivotavaa. Siinä kaupunkikuvaneuvottelukunta ehdotti, että sitä pikkuisen pienennettäisiin, ja se olisi kyllä kannatettavaa. Kaupunkikuvallinen ilme on kuitenkin erittäin merkittävä näissä asioissa.

Sitten toinen asia. Siinä nyt oli, että tässä ratkaisussa ei sitä Ympyrätalon suunniteltua metrosisäänkäyntiä ole nyt pohdittu, jonka asema-kaava sallii. Siinä kyllä nyt pitäisi jumpata eteenpäin niin, että se metroaseman sisäänkäynti saataisiin sinne Ympyrätalon sisään. Siinä varmaan Ilmarisen, joka ilmeisesti omistaa tämän koko Ympyrätalon, kanssa kannattaisi vielä käydä neuvotteluja.

Kiitos.

Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Puheenvuorossani tahdoin siis heristellä sormea tälle Toriparkki-hankkeelle, jota retuutetaan mukana kuin ruumista.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Palaten taas tähän metroasemakysymykseen, kysymys siitä Ympyrätalon sisäänkäynnistä ainakin HKL:n johtokunnalle esiteltiin näin, että sitä ei lähdetty nyt toteuttamaan, koska jos se tehtäisiin nyt, se jouduttaisiin tekemään lähinnä kaupungin varoin, koska liiketila ei ole kovin houkuttelevaa. Mutta jos se tehdään pisararadan rakentamisen yhteydessä, liiketila on houkuttelevaa ja se saadaan tehdä paljon kannattavampana hankkeena jonkun kiinteistökehittäjän piikkiin. Itse olen valmis odottamaan pari vuotta sen sijaan, että kaupunki käyttäisi sen 15 miljoonaa.

Kiitos.



4.6.2014

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En minäkään halua, että kaupungin niukoista varoista tätä sisäänkäyntiä suunnitellaan, vaan kyllä se kuuluu Ympyrätalon kiinteistön tehtäväksi, koska he myös saavat siitä hyödyn. Mutta toivon, että kaupunki kuitenkin alueen monella tavalla myös omistavana jumppaa tätä asiaa eteenpäin. Siinä mielessä toivon, että ne, jotka ovat päätöksentekijöinä, pitävät tätä asiaa lämpimänä.

Valtuutettu Lovén

Kiitos.

Tässä on puhuttu jo paljon siitä, että Toriparkki on raahattu mukana ja tässä nyt on kiirehdittävä tätä. On totta, että peruskorjauskustannukset nousevat joka kerta, kun asia viivästyy. Mutta tosiasia on se, että kalliiksi tulee myös niille torikauppiaille ja joillekin muille yrityksille siinä, kun Hakaniemeä revitään auki uudelleen ja uudelleen. Esimerkiksi huonosti kulkevat ihmiset saattavat sitten käyttää muita kuin Hakaniemen palveluita hyväkseen ja ajavat metrolla sen yhden pysäkin eteen tai taaksepäin tai jonkin muun ratkaisun. Siinä suhteessa, että nyt revitään auki lippuhallille, sitten tehdään pisararataa ja pohditaanko mahdollisesti Toriparkkia vielä kolmannen kerran, että saadaan varmasti ne kaikki torikauppiat konkurssiin.

Näitä kannattaisi tietysti yrittää saada yhteen avauskertaan mahdollisimman paljon, mutta meillä on siitä huonoja kokemuksia. Meillä kadut avataan sähkölaitoksen, viemärlaitoksen ja niin edelleen nimissä, peräkanaa sama katu useaan kertaan. Mutta näihin toivoisin, että me saisimme jotenkin synkronoitua näitä toimintoja Helsingissä.



4.6.2014

223 §

Esityslistan asia nro 10

JAKOMÄEN ASUNTOTONTTIEN JA NELJÄN AUTOPAIKKATONTIN VUOKRAUSPERUSTEET (TONTIT 41200/24, 26 JA 27, 41283/1 JA 41284/1)

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan pieni kommentti. Täällä todetaan näissä tonttien vuokrausperusteissa, että kaupunginvaltuuston 1980 tekemän päätöksen mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta. Itse muistan, että siellä todetaan, että se on 4 % tontin kohtuullisesta käyvästä hinnasta. Tähän on nyt keksitty tällainen uusi terminologia.

227 §

Esityslistan asia nro 14

HERTTONIEMEN VESIALUEEN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEEN JA TONTIN 43257/1 SEKÄ KATU- JA VESIALUEIDEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEEN (NRO 12234, REGINKU- JA 3)

Valtuutettu Nyholm

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä Herttoniemen rannan kaavassa olisi ollut mahdollista tähdätä korkealle, ja tällä en tarkoita jotakin harakanpurrutta hotellia, mitä siinä oli aikaisemmin. Itä-Helsinkiin sopii hyvin myös isompia suunnitelmia ja rohkeita kaavoja. Tämä olisi ollut älyttömän hyvä paikka isolle meren-



4.6.2014

rantakahvilalle, ottaen mallia esimerkiksi tässä Eirassa olevasta Caruselista. Asukkailla oli vaihtoehtoinen ehdotus tähän ja toiveet olivat korkealla. Minä toivon, että myös näissä Itä-Helsinkiin kohdistuvissa kaavoissa ajatellaan enemmän sitä, mitä se on tulevaisuudessa. Nyt, kun alkaa katsoa karttaa, niin Herttoniemi on Helsingin maantieteellinen keskusta. Eletään enemmän Notkean rotan tavoin, eli "mitä iistimpää, sitä siistimpää".

Kiitos.

229 §

Esityslistan asia nro 16

LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Valtuutettu Valokainen

Hyvät valtuutetut.

Helsingiläisten lasten psykiatristen potilaiden määrä kasvoi 6,5 % verrattuna edelliseen vuoteen ja käyntien määrä on lisääntynyt.

Täällä on aika vähän porukkaa, eli periaatteessa ihan sama, mitä minä puhun. No anyway. Lastenpsykiatrisessa hoidossa painepistettä on siirretty voimakkaasti avohoidon suuntaan. Näin ollen on ollut tuloksia siten, että numerot ovat näyttäneet kauniimmilta. On olemassa psykoterapiahoito, josta minä muistaakseni puhuin tuossa 2000-luvun taitteessa ja painotin, että se on erittäin tärkeä hoito lapsille ja nuorille ja miksei myös aikuisille, mutta tässä nyt puhutaan lapsista ja nuorista. Se, miksi jonot ovat pitkiä, jokainen saa itse miettiä, ja en ala jauhamaan sitä, että okei, se on säästää, koska minä tiedän, että se on kalliimpaa kuin esimerkiksi pillerit tai avohoito.

Tämä terapiaan pääsy, nimenomaan psykoterapiaan pääsy olisi erittäin tärkeää. Sillä säästäisi monta murhetta, jotka koskevat lasten perheitä. Yksittäinen ihminen – minä, moni muu – ei pysty tähän vaikuttamaan.



4.6.2014

Tässä minä tarvitsisin apua, joten esitän ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki tutkisi mahdollisuuksia helpottaa lasten ja nuorten psykoterapiaan pääsyä.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt on oikean näköinen ihminen täällä puhumassakin.

Tässä selvityksessä otetaan esiin lastenpsykiatristen...

Välihuuto!

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos jälleen.

Kuten sanoin, selvityksessä otetaan esiin lastenpsykiatristen palveluiden ja lastensuojelun toimiminen yhteen. Lastensuojelun piirissä olevilla lapsilla onkin kasvava psykiatristen palveluiden tarve. Välillä on työntekijöiden arvioiden mukaan jouduttu tilanteeseen, jossa lapset ovat lastensuojelun laitosasumisen piirissä, koska psykiatriset palvelut ovat puuttuneet. Onkin hyvä, että yhteistyöhön on kiinnitetty huomiota ja toivottavasti se jatkossa sujuvoituu.

Haluaisin vielä ottaa esiin selvityksestä seuraavan toteamuksen sivulta 4: "Lasten psyykkiset häiriöt ovat kehityksellisiä häiriöitä ja niiden hoidossa keskeistä on parantaa lähiympäristön valmiuksia tukea lasta ikätasoiseen kasvuun". Tässä aivan keskeistä on riittävän turvallinen ja toimiva arki, ja vasta sen toteuduttua on mahdollista auttaa lasta psykiatrisen keinoin. Turvallinen ja toimiva arki on eittämättä ehdottoman keskeistä lapsen kuntoutumiselle. Viranomaisten tulee kuitenkin kantaa vastuu siitä, että nekin lapset, joiden kasvuympäristössä on ongelmia, saavat ne psykiatriset palvelut, joita he tarvitsevat.

Lopuksi haluaisin kannattaa tuota Valokaisen pontta. Tai en tiedä, onnistuuko se, koska se tehtiin ilmeisesti minun nimissäni.



4.6.2014

Valtuutettu Mäkimattila

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Minä olen Mäkimattilan Sari, kristillisdemokraatit, ja mietin, että 15 %:n nousu läheteiden määrässä tarkoittaa kymmeniä uusia lähetteitä vuodessa. Jos kustannus psykiatrista hoitoa saavaa lasta kohden on ollut noin 30 000 euroa vuodessa, niin tämä läheteiden määrän kasvu tarkoittaa taas ainakin miljoonan euron lisäkustannusta vuodessa. Ja eivät nämä hoidon kestot vuoteen jää.

Intensiivinen avohoito ja ympäristön, useimmiten perheen sisäisten ongelmien riskikartoitus ennen osastojaksoa on havaittu hyödylliseksi potilaille ja heidän perheilleen. Lisäksi se mahdollistaa osastojakson lyhentämisen ja avohoidon toteuttamisen sen jälkeen. Tämä hoidon ja kuntoutuksen raja on tunnetusti hyvin liukuva ja tarve tosiaankin pitkäaikainen.

Kysyn, onko laskettu, kuinka paljon voisimme vähentää inhimillisesti raskaan ja taloudellisesti kalliin erikoissairaanhoidon käyttöä. Jos kaupunki investoisi ja panostaisi nykyistä enemmän ? .

Puhunko itsekseni? Katkeilee.

Esimerkiksi lastentarhanopettajien ja erityisopettajien määrä ei käsittääkseni ole riittävä, jotta ammattilaiset voisivat puuttua a) tarpeeksi ajoissa, b) riittävällä pieteetillä varhaisiin signaaleihin lasten mielenterveyden horjumisessa. Lasten psyykkisen kehityksen ongelmat juontuvat tosiaan paitsi lapsen henkilökohtaisista aivojen rakenteellisista teijöistä, myös ympäristön, erityisesti perheen riskitekijöistä. Myönteistä on, että kotiapua annetaan näille perheille nyt kaupungissamme nopeammin ja perheet jaksavat arjessa näiltä osin paremmin.

Mutta tämä perusopetuslain mukainen erityisopetus, jos hänellä on esimerkiksi tunne-elämän häiriö tai muu niihin verrattava syy, niin hänelle täytyisi saattaa tällaista erityisopetusta ajoissa. Myös erityisopetuksessa ja erityislastentarhanopettajan hoidossa voidaan tosiaan nähdä nämä varhaiset signaalit ja auttaa perhettä ajoissa. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että näistä palveluista ollaan säästämässä. Tämä on taas se hölmöläisen peitto, että sitten maksamme kalliita, inhimillisesti kurjia tunteja ja euroja näistä syrjäytymisen ja psykiatrisen sairauden tuottamista murheista.

En kannata tällä hetkellä kumpaakaan pontta. En kyllä vastustakaan niitä, vaan toivon lisää keskustelua teiltä, arvoisat valtuutetut, tästä asi-



4.6.2014

asta. Minusta tuntuu, että meidän täytyy evästää sosiaali- ja terveyslautakuntaa ja -virastoa näissä asioissa tomerammin, että saamme lapsillemme kunnan hoitoa tässä kaupungissa. Minimivaatimus lakisääteinen.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Terveiset ilmeisesti poissa olevalle kansliapäällikölle ja muille siitä, että tätä kokoustekniikkaa, jossa on monennäköisiä pulmia, pitäisi oikeasti nyt laittaa järjestykseen. On sietämätöntä, että Helsinki kehuu olevansa sitä sun tätä IT-aloilla ja muuta, ja joka kokouksessa on ongelmia.

Mutta sitten asiaan. Tämän raportin mukaan lasten ja nuorten psykiatriassa asiat ovat aika hyvin Helsingissä. Esimerkiksi hoitopääsyt odotusajan mediaani ei kerro kuitenkaan koko totuutta. Hoitopäivien vähentyminen ja hoitajaksojen keskimääräinen lyheneminen ovat monelle totta kai erittäin hyvä asia, mutta keskimääriin lukuihin sisältyy myös usein se toinen puoli. Esimerkiksi yllättävän iso osa läheteistä hylätään, noin 15 %. Joissain tapauksissa liian nopea passittaminen avohoitoon ja avohoidon resurssien riittämättömyys.

Lastenpsykiatrian yksikön piti olla toiminnassa, jos oikein muistan, jo vuoden alkaessa. Tietääkseni ei ole vielä. Kysynkin apulaiskaupunginjohtaja Rädyltä, miten asia etenee.

Tässä raportissa on sivuutettu joitakin uusia vaatimuksia tai velvoitteita, joita kunnalla on esimerkiksi oppilashuoltolain johdosta. Oppilashuoltolaki tulee voimaan jo elokuussa, ja siinä on myös näitä palveluja koskevia velvoitteita. Tässä toinen kysymykseni apulaiskaupunginjohtaja Rädylle: Mihin toimiin on ryhdytty oppilashuollon riittävien resurssien turvaamiseksi psykiatrian osalta, kun elokuun alussa oppilashuoltolaki asettaa kaupungille tästä lisävastuita?

Nuorten, 16 vuotta täyttäneiden palveluja koskee myös ajankohtainen kysymys Auroran psykiatrian päivystyksestä. Tämä on monitahoinen asia. Terveysasemille pääsee vain virka-aikana. Enää ei ole kotikäyntejä tekeviä lääkäreitä, jotka voivat tehdä läheteitä. Kun kotikäyntilääkäripalvelu lopetettiin, ei tilalle tullut käytännössä mitään muuta. Tämötapaiset asiat vaikuttavat ja huolestuttavat, kun sitten saamme lehdistä lukea, että Auroran psykiatrian päivystystoiminta olisi siirtymässä paik-



4.6.2014

koihin, joista taas kerrotaan, että siellä sitä ei pystytä käytännössä vastaavassa laajuudessa lainkaan järjestämään, ja kun vielä lisäksi ilmenee, että sosiaali- ja terveyslautakunta ei oikein koe, että se olisi käsitellyt tätä asiaa vaan siellä on hyvin epäselvät muotoilut, joiden perusteella asia on alkanut ilmeisesti jossain määrin elää omaa elämäänsä.

Tällä perusteella tai tämän johdosta esitän seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten voidaan turvata nuortenpsykiatrian päivystyspalvelut ja varmistaa muun muassa Auroran psykiatrian päivystystä koskevien ratkaisujen riittävä käsittely sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Apulaiskaupunginjohtaja Rätty

Kiitos, puheenjohtaja.

Totean, että oppilashuoltolain osalta kollega Viljanen vastaa, kun se kuuluu sinne sivistystoimen rooteliin, mutta tähän kysymykseen tästä lastenpsykiatrian uudelleenorganisoinnista haluaisin nyt tässä yhteydessä todeta, että lastenpsykiatrian vastuuhan siirtyi HUSille silloin 2007 tämän valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti vuoden 2008 alussa. HUSin sisällä ollaan jatkuvasti kehittämässä hoitoprosesseja niin, että arviointi eriytetään siitä muusta poliklinikkatoiminnasta samalla tavalla kuin aikuispsykiatriassa on tehty. Siellä on saatu merkittävästi paremmin näitä hoitoketjuja toimimaan.

Tämä samansisältöinen muutos on tapahtumassa nyt siellä lastenpsykiatriassa ja ymmärsin, että tähän kysyjä myös viittasi. Käsitelmäni mukaisesti se on käynnistymässä siellä nyt, tai se toiminta on jo käynnistynyt – en aivan tarkalleen ottaen tiedä, mikä tämän päivän tilanne on, mutta olemme sitä sillä tavalla seuranneet, että siellä tätä hoitoprosessia ollaan uudistamassa samaan tapaan kuin aikuistenkin osalta. Käsitksemme mukaisesti potilaat sinne hyvin pääsevät ja jatkossa, kun se prosessi hoituu vielä paremmin, oletamme, että entistäkin paremmin. Mutta siihen, onko se jo juuri nyt täysimääräisessä käynnissä vai vasta käynnistymässä, en osaa vastata.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

? hyvät valtuudet.



4.6.2014

Kysymys koski oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädäntöä, joka tulee tosiaan voimaan 1.8. tänä vuonna. Tältä osinhan tämä kuuluu minun vastualueelleni. Tämä laki koskee tässä vaiheessa 2. astetta eli lukioita ja ammattikouluja. Meillä on näitä koululaisia yhteensä 25 300. Lain mukaan 1 000:ta opiskelijaa kohti pitää olla 1 psykologi ja 780:tä opiskelijaa kohti 1 kuraattori. Helsingillä on omia lukioita 12, niissä on 7 300 oppilasta, Stadin ammattikoulussa 6 600 oppilasta, yksityisiä ja valtion lukioita yhteensä 21, ja niissä on 5 500 oppilasta, ja yksityisiä ammattikouluja 12, niissä on 5 800 oppilasta.

Kaupungin koulujen osalta meillä on vaatimuksen mukaiset, lain täyttävät resurssit. Ne eivät edellytä meiltä juurikaan mitään. Mutta lakihan edellyttää, että kunta järjestää myös yksityisille tai valtion kouluille kuraattori- ja psykologipalvelut. Tätä me olemme nyt käyneet tässä paljonkin lävitse, koska laki lähtee myös siitä, että vain toimiluvan haltija voi järjestää – koska on kysymys sosiaali- ja terveystoiminnan palveluista, niin täytyy olla toimilupa. Tällä hetkellä sitä ei ole vaadittu. Sen takia yksityiskoulut ovat voineet niitä järjestää, mutta jatkossa järjestäjällä pitää olla toimilupa. Ainoastaan kunnalla ei tarvitse olla toimilupaa, koska kuntahan muutoinkin vastaa sosiaali- ja terveystoimesta.

Me olemme tehneet sellaisen ratkaisun, että Helsinki järjestää yksityiskouluille ja valtion kouluille ne itse. Me emme siis kilpailuta, koska jos me olisimme lähteneet kilpailuttamaan nämä, niin yksityiskouluthan eivät olisi voineet edes osallistua kilpailutukseen, jolloin jokainen sinne tällä hetkellä palkattu psykologi tai kuraattori olisi menettänyt työpaikkansa. Koska olisi ollut arvioitavissa se, että iso toiminnan järjestäjä olisi sen kilpailutuksen voittanut ja näitä toimiluvan haltijoita ei ole kuitenkaan niin monta.

Sen takia kaupunki järjestää nämä palvelut yksityis- ja valtion kouluille itse. Me teemme niin, että ammattipuolelle järjestetään pysyvät työsuhteet, eli he istuvat jatkossa niissä kouluissa, missä he nytkin ovat, ja me käytämme siis osa-aikaisia työsuhteita. Lukioiden osalta tehdään määräaikaiset työsopimukset tässä tilanteessa, koska peruskoulua koskevaa lainsäädäntöä ei ole vielä annettu, mutta se todennäköisesti on tulossa nyt perästä ja hyvin samanlaisena. Mutta ammatillisen koulun puolelta asiahan on lopullisesti jo ratkaistu ja siihen tehdään pysyvät työsuhteet.

Mutta toki on niin, että me järjestämme samalla mittakaavalla kuin kaupungin kouluillekin nämä yksityiset palvelut. Eräissä tapauksissa palvelu on ollut parempaa, tai sen resurssien määrä on ollut suurempi kuin kaupungin kouluissa, mutta me järjestämme sen kaupungin koulujen



4.6.2014

mukaisesti. Me olemme arvioineet, että tämä maksaa 1,4 miljoonaa euroa vuositasolla meille lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen viittasi Auroran sairaalan psykiatrisen päivystyksen saamaan julkisuuteen. Siinä viittaisin kyllä viraston tänä päivänä lähettämään viestiin, jossa todetaan, että se Helsingin Sanomissa ja muussa mediassa ollut informaatio perustui kyllä osittain virheellisiin tulkintoihin, millä tavalla asiaa suunnitellaan ja millä tavalla päivystysasetuksen voimaantulo 1.1.2015 vaikuttaa Helsingin kaikkien päivystyspalveluiden ja samalla tavalla myös psykiatristen päivystyspalveluiden uudelleenorganisointiin. Tästä lautakunnalla on olemassa omat suunnitelmat, ja tietysti oli hankalaa, että osa lautakunnan jäsenistä ei muistanut tekemiään päätöksiä, ja sillä tavalla tuli vähän virheellistä tietoa. Toivottavasti kaikki asiat petraantuvat jatkossa paremmin.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande. Bästa fullmäktige.

Rapporten om helsingforsbarnens psykiatriska service under år 2013 ger en positiv bild av utvecklingen, åtminstone i den bemärkelsen att alltmera satsas på den öppna vården istället för vård på institution.

Raportissa todetaan myös, että yhteistyö sosiaali-, terveys- ja koulutoimen välillä on välttämätöntä, koska hoidon tulokset ovat riippuvaisia myös turvallisesta ja toimivasta arjesta. Lastensuojelun toimenpiteet perheen tukemiseksi ovat tässä hyvin tärkeitä, ja varsinkin ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Maaliskuussa lastensuojelun työntekijät lähettivät sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille kirjeen, jossa he esittivät monta huolenaihetta muun muassa siitä, että heidän mielestään taloudelliset intressit vaarantavat lastensuojelulain perustan eli lapsen edun toteutumisen ja että työn kehittämiselle on varattu yhä vähemmän aikaa.

Lastensuojelun työntekijöiden työtaakka on suuri ja pätevien työntekijöiden saaminen on vaikeaa.



4.6.2014

Det nuvarande ekonomiska läget tvingar till nedskärningar som kan leda till att det nödvändiga samarbetet med den psykiatriska vården tunnans ut och det förebyggande arbetet för att förhindra mentala problem hos barn och unga blir lidande.

On ensiarvoisen tärkeää, että on riittävästi ammattitaitoisia työntekijöitä, jotka voivat kehittää ja paneutua ennaltaehkäisevään työhön, jotta voitaisiin vaikuttaa nykyiseen trendiin: 15 % enemmän lähetteitä lastenpsykiatriassa vuonna 2013 kuin edellisenä vuonna. Pitäisi pystyä puuttumaan lasten ja perheiden pahoinvointiin ennen kuin se on johtanut niin pitkälle, että tarvitaan psykiatrista apua. Tulevat säästötoimet sosiaalipalveluissa eivät saa ainakaan kohdistua lastensuojelutyöhön eivätkä ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin yleensä.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin tästä Auroran päivystykseen liittyvästä keskustelusta. Tätähän lautakunta ei ole käsitellyt mitenkään valmisteltavana, vaan lautakunta on hyväksynyt hyvin yleisen kirjauksen päivystystoimintojen uudelleen järjestelemisestä. Nyt pitäisin ihan hyvänä, että tämä asia tulisi myös huolella valmisteltuna lautakunnan käsittelyyn sen takia, että tämä on kuitenkin paljon julkista keskustelua herättänyt. Sen takia olisi hyvä, että myös julkisiin päätösasiakirjoihin tulisi se pohdinta tästä asiasta, ja lautakunnalla olisi sitä mahdollisuus pohtia.

Tässä on tosiaan, niin kuin Maija Anttila totesi, taustalla uusi päivystysasetus, jonka takia jonkinlaisia muutoksia psykiatrian päivystykseen täytyy tehdä. Minä näen, että tämä on malliesimerkki sellaisesta päätöksestä, jossa voidaan saada aikaan oikein hyviä ratkaisuja, jotka parantavat ihmisten mahdollisuutta saada päivystyspalveluita, tai sitten voidaan tehdä huonoja ratkaisuja, jos tämä toteutetaan väärällä tavalla. Nämä huolet, joita kaupunkilaiset ovat esittäneet, on minun mielestäni tärkeä ottaa huomioon ja miettiä, miten tämä voidaan toteuttaa hyvällä tavalla. Sen takia kannatan Yrjö Hakasen ponsiesitystä.

Toiseksi tästä opiskelijahuoltolaista. Tässä apulaiskaupunginjohtaja Viljanen totesi, että Helsingissä on riittävät resurssit. Lain vaatima psykologimitoitus on 1 000 oppilasta psykologia kohti, ja sen puitteissa Helsingissä ollaan. Nyt kuitenkin, vaikka laissa tämä tarve on arvioitu tällä tavalla, niin esimerkiksi Psykologiliiton suositus on, että yhtä koulupsy-



4.6.2014

kologia kohti olisi 600—800 oppilasta. Itse koulupsykologina minä koen myös vaikeaksi ymmärtää sitä, että kun laissa on säädetty määräaika – oppilaan pitäisi päästä psykologin vastaanotolle 7 arkipäivän sisällä siitä, kun hän on sitä pyytänyt – niin miten tämä määräaika olisi käytännössä mahdotonta toteuttaa, jos koulupsykologilla on 1 000 oppilasta, joka on kuitenkin iso määrä.

Meillä Helsingissä on ollut aika hyvä tilanne koulupsykologien määrän suhteen. Monessa muussa kunnassa on ollut huomattavasti huonompi. Tätä taustaa vasten ymmärrän sen, että lainsäätäjä on ehkä ajatellut, että jo sellainenkin mitoitus – 1 000 oppilasta per psykologi – on keskimäärin Suomessa parannus nykytilanteeseen. Mutta minä toivoisin kuitenkin, että Helsingissä tätä mitoitusta ei lähdetä tulkitsemaan sillä tavalla, että ruvettaisiin kasvattamaan psykologien oppilasmääriä lähemmäs sitä 1 000:ta, koska kuitenkin tällä hetkellä vielä Helsingissä se tilanne on sitä parempi.

Kiitos.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä edellinen puhuja, Anna Vuorjoki.

Käytit puheenvuorosi alun kannattaaksesi Hakasta ja otit keskusteluun nimenomaan tämän Auroran sairaalan tilanteen ja siitä uutisoinnin. Kun me käsittelemme lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seurantaa, joka on siirretty viime vuosikymmenen lopulla kaupungilta HUSin vastuulle, jotta turvataan lääkäreiden saanti ja asianmukaisesti, riittävästi hoitoa, niin Aurorassa ei ole Helsingin kaupungin psykiatrisessa hoidossa nuoria eikä lapsia, emmekä me nyt käsittele lainkaan Auroran sairaalan psykiatria.

Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Oikeastaan minä kiittäisin tätä Brettschneiderin, mitä hän äsken kertoi. Oli erittäin kiva ja erittäin järkevä puheenvuoro häneltä tästä ennaltaehkäisystä, miten paljon se tulee edullisemmaksi kaupungille kuin korjaava työ. Usein näiden ihmisten kohdalla, jotka eivät itse pysty pitämään ääntä, se usein tapahtuu – lasten, nuorten, päihdeongelmaisten,



4.6.2014

asunnottomien, syrjäytyneiden ihmisten yleensäkin – heidän puolestaan. Sen takia on tärkeää meidän pitää myös heidän puoliaan. Sellainen malli, mikä on 2013 toiminut, miksi sitä pitää muuttaa? Jos se on kerran koettu hyvin toimivaksi, niin minun mielestäni on ainakin ihan turhaa silloin muuttaa sitä käytäntöä, mikäli se on koettu hyväksi.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Urholle: Kaupungin omilla nettisivuilla sosiaali- ja terveystieteiden osasto kertoo, että Auroran psykiatrinen päivystys on tarkoitettu 16 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille helsinkiläisille, joista ainakin nämä lähempänä 16:ta vuotta olevat ovat mielestäni nuoria. Ponsiesitys ei kuitenkaan koske pelkästään Auroraa, kuten myös siitä selvästi näkyy.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen sotkee todella, kuten valtuutettu Urho sanoo, aivan täydellisesti lasten ja nuorten psykiatrian ja sitten aikuispsykiatrian, joka toimii Auroran sairaalassa. Se, että lasten ja nuorten psykiatriaa nyt käsitellään tässä kohdassa 16, johtuu siitä, että koko toiminta siirrettiin 2008 vuoden alusta HUSiin. Se siirrettiin sen vuoksi, että aikaisemmin, vuonna 2007 ja sitä ennen, emme saaneet tarpeeksi psykiatreja tänne Helsingin kaupungin palvelukseen. Silloin apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen halusi nimenomaan siirtää tämän lasten ja nuorten psykiatrian HUSiin. Silloin terveyslautakunnassa oli lukuisia jäseniä, jotka ankarasti vastustivat tätä siirtoa. Nyt on osoitettu, että Paula Kokkonen oli oikeassa. Tämä toimii hyvin HUSissa, ja se on aivan erillinen toiminta aikuis- ja päihdepsykiatrisesta hoidosta, joka taas on Auroran sairaalassa.

Valtuutettu Modig

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tack, ordförande.



4.6.2014

Se oli puheenjohtajalta viisas ratkaisu, koska kun me keskustelemme lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisesta, niin kyllä päivystyskysymys on aivan asian ytimessä mielestäni. Minä en ole varmaan ainoa valtuutettu, joka on saanut paljon huolestunutta palautetta tämän keskustelun ympäriltä.

On erittäin hyvä, että tässä muutoksessa resurssit pysyvät ennallaan, ja on hyvä pyrkimys, että me voimme tarjota apua tarvitseville kokonaisvaltaista hoitoa. Mutta tämä muutos on kuitenkin toteutettava erittäin harkiten ja varmistettava, että uusi päivystys sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien päässä ja että apua on tarjolla mahdollisimman matalan kynnyksen takana. Uudet tilat ja ratkaisun kokonaisuus on mietittävä tarkkaan palvelun käyttäjien näkökulmasta. Siksi on ensiarvoisen tärkeää, että lautakunta on mukana tämän ratkaisun rakentamisessa. Kannatan ehdottomasti Hakasen pontta.

Sitten oppilas- ja opiskeluhuoltolaki. Sen tavoite ja pyrkimys on erittäin hyvä ja hieno. Mutta tämä uusi velvoite siitä, että oppilas saa tietyssä määrääjassa tietyt palvelut, vaatii lisäresursseja. Jos tätä lakia lähdeään toteuttamaan liian pienellä resurssilla, tämä voi kääntyä sen lain hyvää pyrkimystä vastaan. Pahimmillaan se johtaa siihen, että koulukuraattorien ja -psykologien työn luonne muuttuu päivystysluonteiseksi, jolloin on mahdotonta tuntea sitä kouluyhteisöä, joka on ? aivan välttämätöntä, jotta oppilaita voidaan auttaa.

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Näistä ponsista vielä sen verran, että mainitsitte, että kaksi pontta, eikö niin?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Enpä luule, että tässä olisi mitään kyseenalaista, että valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki tutkisi mahdollisuutta helpottaa lasten ja nuorten psykoterapiaan pääsyä. Eikö niin? Mikä siinä olisi kyseenalaista?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Äsken tuli vain, että 2. Mehän voisimme kelata ? vähän taaksepäin ja kuunnella, mitä sanoit.



4.6.2014

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

No näin on, nimenomaan.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Puhutaan siitä sitten vaikka myöhemmin. Mutta se eräs lause vähän särähti korvaan.

Kiitos.

230 §

Esityslistan asia nro 17

HERTTONIEMEN ALA-ASTEEN KOULUN JA SIILITIEN PERUSKOULUN HALLINNOLLINEN
YHDISTÄMINEN

Valtuutettu Korkkula

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Päätöstekstissä kohdassa esittelijän perustelut todetaan, että uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja ja sellaisilla alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti, ylimääräisistä koulutiloista luovutaan. Tämä ajatus on selkeästi nyt taustalla tässä ehdotettavassa hallinnollisessa yhdistämisessä. Kuitenkin liitteestä yksi voidaan todeta hyvin yksiselitteisesti seuraavaa: Siilitien peruskoulun oppilaspohja vuonna 2014 on 164 ja vuonna 2023 372, ja Herttoniemen ala-asteen oppilaspohja on tänä vuonna 181 ja 2023 205. Johdopäätös näistä tilastoista on hyvin yksiselitteinen: Oppilaspohja toki laskee seuraavan neljän vuoden aikana muutamalla kymmenellä, mutta kyse on tilapäisestä laskusta. Sinällään perustetta tälle luopumiselle tai hallinnolliselle yhdistämiselle ei ole, koska vuonna 2018 oppilaspohja alkaa kasvaa. Viimeistään vuonna 2023 nykyisetkään tilat eivät vastaa enää tämän alueen lähiopetuspaikkatarvetta.



4.6.2014

En voi vielä kannattaa tuota Nyholmin palautusehdotusta. Mutta niin kuin siellä mainitaan, näissä nykyisissä alueen väestöennusteissa ei ole huomioitu kaikkea tulevaa uudisrakentamista. Uusi laskenta tehdään nyt tänä kesänä, eli todella relevanttia informaatiota puuttuu, ja siksi tästä päätöstä ei pitäisi nyt tehdä. Tässä päätösehdotuksessa korostetaan myös, että tässä mahdollisessa yhdistetyssä koulussa ei luovuta tiloista ja eka- ja tokaluokkalaisten opetus jatkuu kummissakin toimipisteissä. Kuitenkin samaan aikaan tässä liitteessä numero 3 puhutaan osasta nykyisten koulujen tilojen luopumisista, ja koska päätösehdotuksessa etenkin korostetaan 1.–2.-luokkalaisten opetuksen jatkuvuutta kummassakin toimipisteessä, tämä antaa mielestäni aihetta epäillä, että jommassakummassa ollaan luopumassa 3.–6.-luokkalaisten opetuksesta. Ei mennä tähän tämän pidemmälti, mutta kuten tämä käynnissä oleva keskustelu tästä Auroran psykiatrisen päivystyksen lakkauttamisesta osoittaa, voi jokin lautakunnassa hyväksyty kirjaus näköjään tarkoittaa viraston tulokunnassa sitten melkein mitä tahansa.

Lisäksi tämän Siilitien peruskoulun johtokunnan kannanotossa ja Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan kannanotossa, jotka ovat siellä liitteenä, jotka varmasti kaikki valtuutetut ovat tunnollisina lukeneet alusta loppuun, on paljon hyviä huomioita, jotka puoltavat tätä lähikouluperiaatetta. Sitten minun mielestäni tässä pitää myös pitää mielessä se, että näistä tiloista koituvat säästöt eivät ole kaupungin kokonaistalouden kannalta säästöjä, koska tilathan ovat kaupungin omistuksessa. Eli jos jostakin tiloista luovutaan, ne jäävät tyhjilleen. Myös tässä pitää ottaa liikuntanäkökulma huomioon, eli siis nämä opetuspuolen tilansäästösuunnitelmat iskevät muihin hallintokuntiin esimerkiksi koulujen liikuntasalien poistussa käytöstä tämän koulun mahdollisen sulkemisen yhteydessä. Silloin poistuu paikallinen liikuntatila, jota ei sitten Liikuntaviraston rakentamisrahoissa vastaavalla summalla korvata.

Meidän piti tehdä sillä tavalla, että Henkka puhuu minua ennen ja minä sitten, mutta vahingossa se meni nyt näin. Minä en voi sitten kannattaa tätä nyt, mutta joku ei sitä kannata, niin minä pidän kohta uuden puheenvuoron.

Kiitos.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

Edellinen valtuutettu oli kovasti perehtynyt liitteisiin, mutta ilmeisesti ei varsinaisesti päätettävään asiaan. Eli tässä todella on kyse näiden kahden koulun hallinnollisesta yhdistämisestä, jossa siis näillä kouluilla jo nyt on yksi yhteinen rehtori, joka pyörittää kahta erillistä hallintoa. Tätä nyt ei voida kauhean järkevänä pitää. Aika usein täällä valtuustossa toivotaan, että säästettäisiin byrokratiasta eikä toiminnasta, ja tässä nyt säästetään byrokratiasta.

Sitten kun tässä liitteessä, jossa näkyvät nämä oppilasmäärät, niin todellakin siellä on ylimääräisiä oppilaspaikkoja seuraavan kymmenen vuoden ajan. Ei voi mitenkään olla opetustoimen kannalta järkevää maksaa vuokraa tyhjästä tiloista kymmenen vuoden ajan, koska se ylimääräinen vuokra olisi poissa opetukseen käytettävästä rahasta. Se tila, mistä nyt ollaan luopumassa, on erityisopetuksen tila. Erityisoppilaille on myös oikeus lähikouluun, eikä niin, että heitä sijoitetaan keskitetysti, kuten tähän asti on ollut Siilitiellä keskitetysti.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Väestöennusteitahan tulee joka vuosi, ja jos aina odotetaan seuraavaa väestöennustetta, emme me koskaan näistä asioista pääse päättämään. Sekin on selvää, että pitkällä tähtäimellä kaupunki kasvaa taatusti, ja väkimäärä ja oppilasmäärätkin kasvavat eri alueilla pikku hiljaa. Mutta sitten on myös aina huomioitava se, että on sellaisia alueita, joissa tilapäisesti, pysyvästi tai pidemmällä aikavälillä oppilasmäärät laskevat. Kaupungin palveluverkon pitää elää sen mukaan, kuinka oppilasmäärät elävät. Tässäkin tapauksessa on kyse nimenomaisesti tilapäisestä luopumisesta. En oikein ymmärrä, mistä tässä oli syntynyt semmoinen ajatus, että kokonaistaloudellisesti ei olisi hyötyä kaupungissa, että tila jäisi tyhjilleen, kun on nimenomaisesti tiedossa, että tätä tilaa on kaavailtu päivähoitoon käyttöön. Ylipäättäänkin kaupungissa meillä on tilakeskus sitä varten, että sitten kun joku hallintokunta luopuu, niin he pystyvät sitten katsomaan, että mikä on fiksu jatkokäyttö kyseiselle kiinteistölle.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu ja opetuslautakunnan puheenjohtaja Krohn totesi, että tässä ei ole mitään ihmeellistä, ja vähän näsäviisaili, niin todettakoon nyt kui-



4.6.2014

tenkin se, että jos Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu hallinnollisesti yhdistetään, sen jälkeen valtuusto ei enää näistä asioista päättä, vaan siinä vaiheessa päätökset tekee jaosto. Kun tiedetään, miten jaosto on esimerkiksi tällä hetkellä käsitellyt joidenkin yksittäisten koulujen suunnitelmia ja kuullut asukkaita, huoli siitä, että tätä ei kokonaisuutena käsitellä, on varmaan ihan oikeutettu esimerkiksi siihen tapaan toimia, mikä on ollut nyt.

Valtuutettu Nyholm

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydmanille: tosiaan se väestöennuste tulee tässä kuussa. Krohnille taas: niin kuin Paavo sanoi, tässä ei ole tosiaan pelkästään byrokratiasta kyse, ja tässä on muita vaihtoehtoja. Esimerkiksi Siilitien koulu on ihan valmis olemaan tämmöinen johtajakoulu tai ynnä muu. Eli tässä Herttoniemen hallinnollisessa yhdistämisessä ei ole kyseessä hallinnollinen yhdistäminen per se. Ymmärrän tässä leikkausputkessa, että hallinnollinen yhdistäminen ei kirpaise, ja jaan tämän näkemyksen osittain itsekin. Siinä konkreettista säästöä voi olla esimerkiksi rehtorin palkka. Mutta kun tässä Krohn nyt sitten taas sanoi, niin Herttoniemessä ei kuitenkaan ole kyse tästä. Siellä on jo vain yksi rehtori, joka hoitaa näitä molempia kouluja, ja näillä molemmilla kouluilla on jo sama myös koulusihteeri.

Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu ovat molemmat toimivia lähikouluja, jotka ovat vain muutaman vuoden vajaakäytössä lasten määrän suhteen. Nyt se kesäkuun väestöennuste on se, mitä me tarvitsemme tässä. Opetusviraston suullakin tämä todetaan: molemmat koulurakennukset jäävät käyttöön, sillä Länsi-Herttoniemen alueen oppilaat eivät nyt eivätkä tulevaisuudessa mahdu kumpaakaan koulurakennukseen kokonaan. Yhdistäminen tapahtuukin ns. vain paperilla, jotta voidaan saada pariaksi vuodeksi oppilasluku tavoiteltuun oppilaslukuun. Totean jälleen, ei säästöjä.

Tässä kuussa on vieläkin tulossa se uusi väestöennuste, ja se on erittäin oleellinen tässä. Sen takia teenkin palautusehdotuksen: valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että asia tarkastellaan budjettikäsittelyn yhteydessä huomioiden muun muassa uudet väestöennusteet. Eli ei vuosien päästä, vaan ensi syksynä. Näin helppoa tämä on. Huonoja päätöksiä ilman säästöjä voi hyvin lykätä syksyyn. Tämä hintalappu ei tässä värähdä, varsinkin kun näiden leikkaussäästöjen lopputulos voi hyvin olla kuluerä ja kustannus. Ei uuden koulun hallinnon pystyttäminen ihan arkihommana hoidu.



4.6.2014

Kiitos.

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällähän myös liitteessä kerrotaan, mitkä kaikki kaavoitusalueet tässä väestöennusteessa on otettu huomioon. Meillähän tietokeskus siis tekee todella yksilöllistä työtä Opetusvirastoa varten. Siellä on erilaista syntyvyyskerrointa alueilla, ja ruotsinkieliset hankkivat enemmän lapsia kuin suomenkieliset, niin siitäkin otetaan näissä laskelmissa huomioon. Toki tässä on nyt kyse suomenkielisistä kouluista. Mutta että kun katsotte tätä kaavoitusta, niin tässäkin on kyse alueista, jotka valmistuvat noin 10 vuoden kuluttua, ja useimmiten niihin muuttaa pikkulapsiperheitä, että he eivät ole vielä koulussa silloin 10 vuoden kuluttua. Väittäisin, että tässä on harvinaisen hyvin valmisteltu tämä asia, ja tässä on todellakin kyse 10 vuoden ylimääräisestä väljyydestä, jossa ne tulevat koululaiset voivat käyttää sitä nyt päiväkotitilana. Mielestäni se on harvinaisen joustavaa tilojen käyttöä siellä alueella.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Rakennukset kyllä jäävät molemmat käyttöön, mutta eivät nykyisessä laajuudessaan. Tämä on se, mitä kautta sitten syntyy myös säästöä. Ymmärtäisin ehkä tämän, jos tämä olisi ainut asia, mitä esimerkiksi Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä vastustetaan nykyisistä kouluverkko-päivityksistä, mutta kun vaikuttaa vähän siltä, että sillä suunnalla vastustetaan joka ainutta ehdotusta kouluverkkoon. Ihmettelen vain vähäsen sitä, että onko tämä nyt jonkinsorttinen ajatus, että kerätään jokaisesta populistipisteet himaan vai onko tarkoituksena, että sitten vasemmisto esittää, kuinka paljon me leikkaamme lisää tuntikehystä, avustajaresurssia ja vastaavia asioita. Minusta opetuslautakunta on toiminut aika johdonmukaisesti tiukassa budjettitilanteessa ja pyrkinyt siihen, että kun leikkauksia joka tapauksessa joudutaan tekemään, niin ne tehdään sitten niistä paikoista, joissa ne kirpaisevat vähiten. Kiinteistösäästöt ovat kaikista helpoimpia säästettäviä kohteita.

Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

Valtuutettu Rydman saisi nyt sieltä listata, mitä minä olen täällä vastustellut. Tämä on erittäin tärkeä ehdotus ja esitys, ja sitä ei pitäisi olankohautuksella tuolla tavalla esittää poistettavaksi. Valtuutettu Krohn: tämä tilanne ei tässä muutu, että tässä tehdään päätös puolivaloilla. Tähän on vaihtoehto, ja tätä hallinnollista yhdistämistä ei tarvitse.

Kiitos.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Äskeinen puhuja haluaisi siirtää tätä päätöstä sen takia, että uusia tietoja tulisi lisää. Ajankohta päätökselle on juuri nyt siksi, että ensi kouluvuoden ja seuraavan kaupungin budjettivuoden suunnitelmat pitää päästä tekemään. Nämä siirrot syksyille tarkoittavat asioiden lykkäytymistä yhdessä vuodella, ja siihen varmaan pyritäänkin. Kuitenkin meidän täytyy ensi budjettivuodelle 2015 saada budjetin raamissa opetukselle olevat rahat riittämään nimenomaan siihen opetukseen eli opettajien ja avustajien palkkaamiseen. Kaikki he, jotka lähtevät siitä, että mistään tiloista ei luovuta, ovat siis halukkaita ja tukevat sitä, että opetusta pitäisi sinällään vähentää.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Nyholmille vastaan, että en toki tiedä, mitä kaikkia kouluverkkomuutoksia hän henkilökohtaisesti vastustaa tai kannattaa, mutta tietojeni mukaan Vasemmistoliiton ryhmä on halukas vastustamaan kaikkia tuleviakin valtuustoon tulevia kouluverkkotarkastuksia. Tämä ilmeisesti tarkoittaa sitä, että Vasemmistoliitto haluaa vastaavat säästöt sitten tehdä mieluummin tuntikehyksestä, avustajista ja sijaisista ja vastaavista. Minusta se on vähäsen kummallista.

Valtuutettu Nyholm (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydmanille: vasemmisto vaatii, että näitä kaikkiaan katsotaan yhdessä ja samassa kokonaisuudessa. Mielestäni se ei ole mikään tyhmä vaatimus, ja se ei sisällä nyt sitä, että olemme nyt vain kaikkea puoltamassa tai vastustamassa. Ymmärrän siis itse tämän hallinnollisen yhdistämisen. Siis siellä on niitä oikeasti konkreettisia sääs-



4.6.2014

töjä – esimerkiksi juuri se rehtorin palkka ja muu. Tässä ei ole kyse siitä. Siellä on se yksi ja ainoa rehtori, ja hän tekee nyt sitä duunia, ja hatuni nostan hänelle – siinä on iso duuni tietysti. Kun tässä nostettiin esiin myös se, että nyt täytyy tehdä se päätös, niin vieläkin tämä itse toiminta tässä näin on paperilla. Se, että jos tämä rehtori, joka nyt hallitsee näitä molempia kouluja siellä, alkaa nyt perustaa meidän päätöksellämme uutta hallinnollisesti yhteistä koulua, niin se vasta sitten on työnsarka.

Kiitos.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydman on kyllä ymmärtänyt aivan väärin Vasemmistoliiton pyrkimykset. Me emme lähtökohtaisesti vastusta yhtään mitään, vaan me haluamme tarkastella koko kouluverkkoa kokonaisuutena myös lopullinen budjetti tietäen. Tämä on meidän mielestämme nimenomaan vastuullista ennen kuin se, että tehdään näitä ratkaisuja yksitellen, ripotellen. Koko kokonaisuutta on katsottava, kun tehdään niin merkittäviä päätöksiä kuin koulujen lakkauttamisen esimerkiksi. Me tiedämme kaikki, mitä 90-luvun laman aikana tehtiin, ja suuri riski on siinä, että me leikkaamme hyvinvoinnista ja rakennamme itsellemme paljon isompaa laskua tulevaisuuteen. Se on se visio, jota Vasemmistoliitto vastustaa.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun opetuslautakunta teki oman budjettiesityksensä raamin mukaisesti, niin ymmärtääkseni se yksimielisesti kirjasi budjettiesitykseen sen huolen, että näillä rahoilla tulemme toimimaan Helsingin kaupungin strategian vastaisesti eli lisäämään hyvinvointieroja, ja mahdollisesti syrjäytymisen lisääntymistä. Peruskoulun osalta lähikouluperiaate ei ole mikään ihan kevyt asia. Me tarvitsemme opettajat, me tarvitsemme ne luokka-avustajat, me tarvitsemme riittävät tuntikehykset. Mutta me tarvitsemme myös niitä lähikouluja. Eri asia on sitten, kun puhutaan esimerkiksi toisesta asteesta, joka ei ole samalla lailla lähikoulu, vaan haudutaan paljon laajemmin ympäri kaupunkia, kaupungin rajojen yli.



4.6.2014

Nyt meillä on pitkä lista erilaisia kouluja, joita ollaan hallinnollisesti yhdistämässä, ollaan lakkauttamassa osaa koulurakennuksista, mahdollisesti lakkauttamassa myös kouluja. Näitä perustellaan sillä, että tehdään säästöjä, jotta tuntikehykseen, jotta avustajapalveluihin on riittävästi rahaa. Mutta järjestys on väärä. Meidän pitäisi yhdessä miettiä, mikä on riittävä määrä, jolla me pystymme huolehtimaan meidän koulustamme, siitä, että opetuksen tason on kunnollinen, ja samalla arvioidaan se, mitkä ovat ne koulut.

Nyt meidän näkemyksemme mukaan, jonka olemme hyvin selvästi tuoneet ilmi, mutta Rydman tuntuu tietävän – niin kuin monesti kokoomus tietää – paremmin kaikkien muiden asiat kuin ryhmä itse. Meidän vaatimuksemme ja esityksemme on ollut koko ajan se, että nämä kaikki koulujen lakkauttamiset, hallinnolliset yhdistämiset, yksittäisten koulurakennusten sulkemiset tehdään yhtenä kokonaisuutena arvioiden sen, minkä verran budjetissa valtuusto tulee määrittämään rahaa koulutoimelle. Meidän näkemyksemme on se, että nykyinen raami ei ole riittävä, vaan kun käydään neuvotteluja poliittisten ryhmien välillä, pitää arvioida se, kuinka paljon koulutoimi tarvitsee todella rahaa. Samassa yhteydessä sitten arvioidaan, mitkä näistä säästöistä ovat sellaisia, jotka kouluja mahdollisesti yhdistämällä tai sulkemalla tehdään.

Olen huomannut, että monella ryhmällä on eri koulujen osalta erilaisia vaatimuksia. Todennäköisesti Vasemmistoliittokaan ei hyväksy kaikkia nyt tehtyjä esityksiä siitä, mitä rakennuksia, kouluja yhdistetään tai suljetaan, mutta kyllä me varmaan tulemme myös hyväksymään ihan järkeviä yhdistämissä. Näin on tehty aikaisemmin, ja näin tullaan tekemään jatkossakin. Mutta se asia on oleellinen: nämä pitää tehdä yhtenä kokonaisuutena, jossa arvioidaan koko koulutoimen budjetti. Sen vuoksi kannatan tätä palautusesitystä, jossa selkeästi sanotaan, että tämä palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että se tehdään budjettikäsitteilyn yhteydessä. Tämä tulee olemaan meidän linjamme kaikkien muidenkin koulujen osalta. Itse asiassa se on vastuullinen linja, se on ihmisiä kuunteleva, niin koululaisten vanhempia kuunteleva linja, ja se on linja, jossa löydetään kokonaisuus, joka on Helsingin kannalta järkevä.

Tässä tapauksessa, jos me teemme yksi kerrallaan yksittäisiä hallinnollisia yhdistämissä, sulkemisia, niin missään vaiheessa me emme näe metsää puilta, emme näe sitä kokonaistarvetta, joka on koulutoimessa. Sen vuoksi on äärimmäisen tärkeää ja itse asiassa myös valtuuston arvovaltaa vahvistavaa, että tässä tapauksessa palautamme tämän ja palautamme muutkin esitykset uudelleen valmisteltavaksi niin, että ratkaisut sitten tehdään, kun tiedetään, mikä on koulun budjetti. Voi olla, että kokoomus haluaa silloin sulkea kaikki koulut ja vähän vielä päälle-



4.6.2014

kin niitä, mitä on, mutta me emme halua, ja moni muukaan ryhmä ei halua. Nyt tässä on kysymys siitä, otammeko poliittisen vastuun ja otammeko kokonaisuuden huomioon vai suljemmeko yksi kerrallaan kouluja tai hallinnollisesti yhdistämme ilman, että tiedämme, mikä on se todellinen säästötarve, mikä on tarve sille, mitä koulut tarvitsevat rahaa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta. Opetuslautakunta ja Opetusvirasto ovat saaneet paljon kritiikkiä näiden kouluverkkoesityksen valmistelusta, ja tämä esitys Herttoniemen koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä on eräs esimerkki siitä, miten ristiriitaisiin ja kyseenalaisiin perusteluihin esitykset ovat nojanneet.

Minulla oli itselläni mahdollisuus vieraillla Herttoniemen ja Siilitien kouluilla, tavata koulujen johtokuntia ja vanhempainyhdistysten edustajia, opettajia ja rehtoreita. Ilmeisesti opetuslautakunnan puheenjohtajan olisi kannattanut siellä perehtyä asioihin vähän tarkemmin, koska tapaamisessa kävi ensinnäkin selväksi, että hallinnollinen yhdistäminen sopii näihin kouluihin harvinaisen huonosti. Herttoniemen koulu on kehittänyt montessoripedagogiikkaa, Siilitien koulu puolestaan on erikoistunut erityisopetukseen, missä sen saavutukset ovat kansainvälisestikin huomiota herättäneitä. Toisin kuin valtuutettu Krohn esitti, erityisopetuksen keskittämistä on Siilitien osalta jo tätä ennen vähennetty. Toiseksi osoittautui, että hallinnollisella yhdistämisellä ei todellakaan saavuteta mitään säästöjä, kuten valtuutettu Nyholmkin totesi. Siellä on jo yhteinen rehtori ja koulusihteeri. Puhe jostain ylimääräisestä byrokratiasta, jota tässä puretaan, osoittaa lähinnä opetuslautakunnan puheenjohtajan asiantuntemattomuutta.

Lisäksi tälläkin alueella nämä Opetusviraston esittämät luvut oppilasmäärien vähenemisestä olivat virheellisiä. Virasto ja lautakunta tiesivät, että tietokeskuksella on tulossa kesäkuussa luvut, jotka muuttavat arviota. Niitä ei haluttu jostain syystä odottaa. Siellä on jo menossa myös sukupolvenvaihdos: alueelle on jo muuttanut ja on muuttamassa lisää lapsiperheitä ja sinne on tulossa täydennysrakentamista.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.



4.6.2014

En kannata palautusta, vaikka jaan toki sen huolen, mitä täällä puhutaan lähikouluista ja myös sen, että kouluverkkotarkastelun katsominen kokonaisuuden kannalta on tietyltä osin perusteltua. Juuri tässä tapauksessa opetuslautakuntahan alun perin näki tämän kiistattomana, ja itse asiassa tämä kohu nousi näitten muitten koulukiistojen kylkiäisinä, kun syntyi epäluottamusta hallintoa kohtaan. Mielestäni tässä tietyt poliittiset toimijat ovat myös ikään kuin pelotelleet ihmisiä ihan syyttä suotta. Minusta meillä on todella isoja ja vaikeita kouluverkkoon liittyviä asioita edessä, niin minusta on jotenkin täysin tarpeetonta tehdä nimenomaan tämäntyyppisestä hallinnollisesta yhdistymisestä isompi ongelma kuin se oikeasti on.

Olen siitä naapurialueelta ja tiedän, että ihmisiä erityisesti huolestutti se, jäävätkö molemmat koulurakennukset käyttöön, jotta lähikoulu ei rapautuisi sitä kautta. Toinen oli tämä montessoriopetus ja tämä pedagogiikkajuttu. Nimenomaan tähän päätökseen erikseen haluttiin kaupunginhallitusvaiheessa kirjata, että näihin ei puututa. Se oli jo siellä päätöksen sisällä, mutta se haluttiin nostaa sen takia, koska tästä nousi ikään kuin tämmöinen pelotteluilmapiiri ja huoli, joka on aito, ja huoleen pitää vastata. Mutta tässä tapauksessa se oli turha.

Sanon vielä sen, että tämä hallinnolliseen yhdistämiseen liittyvä pelottelu on minusta myös väärin. Siis meillä naapurialueella Roihuvuoressa on 3 koulurakennuksessa Helsingin oppilasmääriltään suurin kouluyksikkö. Kyllä siinä hallinnollisessa yhdistämisessä oma järkensä on. Ei siinä ole kyse mistään rehtorin palkasta, vaan kysymys on siitä, joutuvatko rehtori ja koulusihteeri käsittelemään hallinnollisesti – tai ylipäänsä siis, minkälainen hallinnollinen järjestelmä siellä on, niin joudutaan tekemään kahdessa koulussa erikseen. Kun taas jos on yksi hallinto, niin silloin tietenkin voidaan koulujen resursseja jakaa tarkoituksenmukaisella tavalla niihin kahteen eri yksikköön. Tässä sotketaan asioita tavalla, joka mielestäni, vakavan asian äärellä eli tämä kouluverkon kokonaistarkastelu, niin nyt puhutaan aidanseipäistä ja pelotellaan, ja se on minusta todella väärin.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaankin kouluverkkokeskustelu on saanut erikoisia piirteitä, ja yhtäkkiä kyse onkin ollut muun muassa vain rakennusneliöistä eikä oppimisesta. Missään muualla paitsi budjettirivillä eivät tilat ole erotettavissa palvelusta tai opetuksesta. Tiloja seuraa sijainti ja oppimisympäristö, ja ne vaikuttavat myös oppimistuloksiin. Aika moni on varmaan käynyt



4.6.2014

Helsingin yliopiston uudessa kirjastossa, jota huolella on suunniteltu, ja tilat ovat juurikin oppimista tukevia. Siellä nykyään näkyy, ja on lasketukin, että ne kävijämäärät ovat ylittäneet kaikki odotukset. On aika jännä, miten alhaisella tasolla tämä keskustelu on sitten pienempien lasten osalta mennyt. Ihan niin kuin tiloilla ei olisi mitään merkitystä, tai kuinka ahtaat tilat ovat.

Täytyy kuitenkin sanoa, että tässä koulujen tilalinjauksessa on se järki, että niihin mitoituksiin ei lasketa hukkatiloja, kuten käytäviä tai vessoja, toisin kuin päiväkodeissa, joissa tätäkään järkeä ei ole ollut. Kuitenkin sitten myös tämä kokonaistarve on arvioitava. Tiedetään, että tilojen kokonaismäärän tarve tulee kasvamaan, koska Helsingin väestömäärä kasvoi viime vuonnakin lähes 9 000 hengellä. Ei tämä ole mikään ratkaisu, tai tämä argumentointi on ollut vähän heikolla pohjalla. Ihan niin kuin me repimällä näistä vanhoista alueista ne tilat saisimme tilat riittämään. Toki siellä voidaan jotain tiivistämistä ehkä saavuttaa, mutta eihän se tule ratkaisemaan asiaa.

Vihreä valtuustoryhmä onkin ottanut kantaa, että syksyn budjettineuvotteluissa täytyy huomioida myös koulujen budjetointitarpeet. Tosiaankin tässä budjetissa on ollut se haaste, että siinä huomioidaan väestönkasvu jollain tavalla, mutta ei eri käyttäjäryhmien kasvua. Tämä tulisi ehdottomasti korjata. Lisäksi täytyy toivoa, että Opetusviraston toiminta muuttuu avoimemmaksi, kun nyt näitä haasteita on ollut, kuten muun muassa Paavo Arhinmäki toi esiin, ja tiedetään myös, että jaoston työ ei ole sujunut ongelmitta. Tässä on monta haastetta edessä. Toivottavasti pääsemme parempaan ja avoimempaan suuntaan.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse olin 8 vuotta opetuslautakunnassa, ja muutaman tällaisen kouluverkkokierroksen käynyt itsekin. Hallinnolliset yhdistämiset aina herrättävät valtavasti keskustelua ja oletuksia, että niihin liittyy jotain sellaista, mitä ei sitten ole julki sanottu. Mutta kertaakaan ei ole kyllä käynyt niin, että kun hallinnollinen yhdistäminen olisi tehty, että siitä olisi sitten myöhemmin enää ollut mitään valitusta. Yleensä se johtanut hyvinkin positiivisiin asioihin.

Jos palataan ihan sinne Herttoniemeen, mistä nyt on kysymys, niin tässä tilapäisesti luovutaan tiloista vuoteen 2022 saakka. Tässä on mielestäni jäänyt huomiotta se, että tähän on aivan loistavaa, että silloin, kun on väliaikaisesti ylimääräisiä tiloja, käytetään niitä jonkin toi-



4.6.2014

sen hallintokunnan tarpeeseen. Näinhän mielestäni pitäisi pohtia muuallakin, miten voidaan väliaikaisia vähempiä oppilasmääriä kompensoida sitten jonkin toisen hallintokunnan tarpeella. Eli mielestäni ihan hyvä idea. Ehkä tässä ei nyt kannata sitten fiksoitua sillä tavalla, että jos ajatellaan, että tässä puhutaan vuodesta 2022, niin ainahan on mahdollista tehdä uusia päätöksiä, jos sitten kävisi niin, että nämä oppilasennusteet eivät olisikaan pitäneet paikkansa. Tämähän päinvastoin tarjoaa tällaisen joustavan mahdollisuuden katsoa sitä tilannetta sitten myöhemmin, jos näitä paikkoja sitten tarvittaisiinkin koulun käyttöön.

Valtuutettu Abdulla

Vähäinen asia. Se on todella suuri asia, jos opetuslautakunnan budjetista puuttui lähes 20 miljoonaa. Kyllä hätä on suuri, todella hätä on suuri, ja meidän pitäisi kaikkien herätä. Ei syytetä että toisella. Kaikkien meidän tässä olevien poliitikkojen ja myös virkamiesten pitäisi herätä ihan oikeasti, miksi näin on käynyt, koska se on semmoinen rahamäärä, joka ei mitään korjata. Vaikka kaikkia seiniä, vaikka laitetaan, mitä nyt ehdotetaan, niin silti tästä opetuspuolelle rahasupistukset ja supistukset on paljon. Nyt jos katsotaan ensi tulevaa, esimerkiksi tällä hetkellä olevaa budjettipohjaa, jossa on kaiken kaikkiaan, kun on nipistetty, siltikin on yli 18 miljoonaa vajetta pelkällä opetuspuolella. Kyllä ei naurata. Kyllä todella ei naurata. Tästä on kysymys nimenomaan, että miten me haluamme saada tästä ainakin opetuspuolelle, joka on kaikissa tasa-arvoinen opetus mukaan.

Täällä tuli toisella puolella, että avustajan ja opetussisällöt puolustetaan. Totta kai niitä pitää puolustaa, mutta täytyy katsoa, että avustajienkin määrää on nyt supistettu. Se tarkoittaa, että se on pois erityisiltä lapsilta. Ihan oikeasti se tarkoittaa, että nimenomaan kaikkein heikoimmilla olevat koululaiset tästä kärsivät. Tämä on suuri herätys. Hätä on suuri, ja tästä ei ? pieniä purkauksia, vaan siitä pitäisi tehdä kunnan remontti ja katsoa budjetti takaisin.

Kiitos.

Valtuutettu Rydman

Kiitos, puheenjohtaja.

Palautusta esitetään siihen perustuen, että kouluverkkotarkastelu pitäisi käsitellä kokonaisuutena. Tämähän tietysti kuulostaa kauhean hyvältä, mutta olisi syytä pohtia, mitä tämä tarkoittaa käytännössä. Kun



4.6.2014

huomataan se, että meillä on kaikki esitetyt kouluverkkopäätökset pöydällä, niistä on kaikki tiedot saatavilla ja kaikki tiedot on toimitettu valtuustoryhmille, niin eikö tällaisessa tapauksessa kaikilla ole riittävä tieto, mitä tällä hetkellä esitetään? Toki nämä päätökset tietysti pitää tehdä jokaisen koulun kohdalla erikseen. Ei niitä koskaan yhtenä asiakokonaisuutena tänne valtuustoon tuoda, vaan ne päätökset ovat erillisiä, mutta kaikki esitykset ovat tällä hetkellä tiedossa. Tämän pitäisi olla täysin riittävä ymmärryksen taso sille, että ymmärretään, minkä näköisestä kokonaisuudesta on kyse.

Sitten taas, jos ajatellaan, että tämä kouluverkko on jonkinlainen kokonaisuus, ja samaan aikaan puhutaan lähikouluperiaatteesta, niin ei ole minusta kyllä ihan ymmärretty koko asiaa. Nimittäin lähikouluperiaate on nimenomaisesti perusopetusta koskeva periaate. Se tarkoittaa sitä, että eri kouluilla on eri oppilaaksiottoalueensa. Jollakin oppilaksiottoalueella oppilasmäärä saattaa tilapäisesti, pysyvästi tai pitkäaikaisesti nousta tai kasvaa. Tämä tarkoittaa sitä, että silloin nimenomaisesti sen alueen palveluverkon pitää mukautua siihen muuttuneeseen oppilastilanteeseen, ja tämä on juuri sitä lähikouluperiaatetta. Tämän vuoksi esimerkiksi ei käsitellä samana pakettina sitä, mikä on Vuosaaren koulutilanne tai Lauttasaaren koulutilanne, koska perusoppilaat ovat siellä aivan eri oppilaaksiottoalueella. Jos jollakin alueella, joka on hyvin etäällä toisesta, oppilasmäärä kasvaa, ei se vaikuta sen toisen oppilaaksiottoalueen kouluverkkoon. Tai ei ainakaan pitäisi vaikuttaa, ellei Vasemmistoliitto sitten halua romuttaa tämän lähikouluperiaatteen ja lähteä siitä, että tätä kaupungin kouluverkkoa tarkastellaankin jotenkin muuten kuin näiden oppilaaksiottoalueiden ja lähikouluperiaatteen kautta.

Valtuutettu Urho

Kiitos.

En kannata palautusta. Me olemme palautuskeskustelussa. Haluan kaksi perustetta, miksi tätä ei voida nyt palauttaa. Esitys on hyvä. Tämä lautakuntaan kohdistettu suorastaan hyökkäyksellinen, tällainen vähän niin kuin panetteleva, että ollaan asiantuntemattomia, ei haluta olla avoimia. Opetuslautakunta kiertää, kuulee. Lautakunnan jäsenet tietävät, saavat postia. Valmistelu on huikeasti avoimempaa kuin omana lautakunta-aikanani aiemmin 8 vuoden aikana 8 vuotta sitten. Olen nyt siellä kaupunginhallituksen edustajana, ja lautakunta on paneutunut huolella asiaan.



4.6.2014

Miksi ei palautukseen: Rydman kertoi juuri tästä kokonaisuudesta, joka varmasti Opetusvirastossa tiedetään. Mutta se ei yhtään auta, että se kokonaisuus tiedetään, että Lauttasaaressa ollaan tuomassa uusien asuntojen rakentumisen kautta nyt 5. tämmöistä siirtokelpoista parakkia koulun pihalle, ja tilaa olisi Herttoniemessä ja Siilitiellä. Ei 2 ikäluokkaa lähetetä Siilitielle Lauttasaaresta. Kokonaisuustarkasteluhan tarkoittaisi silloin sitä, että kaupungin eri koulut olisivat samalla lailla täytettävissä. Samoin tarvitaan uusiin kaupungin uusiin kouluja. Minusta olisi kohtuullista luottaa, että esimerkiksi Vasemmistoliiton edustaja opetuslautakunnassa on tehnyt vastuullista työtä ollessaan tämänkin asian ymmärryksessä mukaan.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia.

Ainoa merkittävä säästö tässä tapauksessa voisi tulla tilojen vähentämisestä, ja siitäkin vain siinä tapauksessa, että ne tilat oikeasti siirtyvät jollekin, joka maksaa kaupungille. Muutenhan se on vain virastojen välistä optimointia siitä, kenelle lasku lankeaa. Juuri tähän asiaan liittyi oleellinen ero kaupunginhallituksen ensin hyväksymän esityksen ja siten apulaiskaupunginjohtajan johdattelemana käsittelemän uuden esityksen välillä. Ensiksi hyväksymässään lisäyksessä kaupunginhallitus totesi, että yhdistetyssä koulussa ei luovuta tiloista – piste. Tämä linjaus puuttuu kokonaan jälkimmäisestä ehdotuksesta.

Kun tälle nyt käsiteltävälle hallinnolliselle yhdistämiselle ei ole voitu osoittaa opetukseen eikä hallintomenojen karsimiseen liittyviä kunnollisia perusteluja, mistä muusta tässä oikein voi olla kysymys kuin koulutilojen vähentämisen valmistelusta. Puistolasta ja eräistä muista kouluista on jo kokemusta siitä, että Opetusvirastossa on halua käyttää hallinnollista yhdistämistä kiertotienä, jolla voidaan ohittaa valtuusto koulujen karsimista koskevissa ratkaisuissa. Olen samaa mieltä kuin valtuutettu Arhinmäki täällä siitä, että koko tämän kouluverkkotarkastelun aiheuttaman sotkun keskeinen syy liittyy budjettiraamin onnettomaan linjaukseen, jonka mukaan muun muassa opetuksen menoja ja tilakustannuksia pitäisi reaalisesti vähentää, vaikka koulutuksen tarpeet kasvavat, vaikka rakennetaan uusia kouluja korjataan vanhoja. Juuri tästä syystä, että nämä perustelut liittyvät ihan selvästi muuhun kuin oppilasmääriin tai kasvatuksellisiin tavoitteisiin, on tärkeää käsitellä asiaa kokonaisuutena eikä erillisinä tapauksia ja korjata tätä virheellistä budjettiraamia.



4.6.2014

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata tätä palautusta. Kouluverkkoa koskevat päätökset tänä keväänä ovat herättäneet hyvin paljon keskustelua sekä julkisuudessa että opetuslautakunnassa. Vielä vaikeampia ratkaisuja kuin tämä on tulossa jatkossa sekä meille lautakuntaan että myöhemmin tähän valtuuston käsittelyyn. Osa näistä on sellaisia, että itsenikin on hyvin vaikea niitä kaikkia kannattaa. Jos valtuusto haluaa helpottaa näitten asioiden käsittelyä täällä, kannattaa järjestää Opetusvirastolle lisää rahaa. Tämän päätöksen kohdalla varsinkin kaupunginhallituksessa viime maanantaina tehdyillä lisäyksillä tämä voidaan minun mielestäni kuitenkin tänään hyväksyä. Siellähän kirjattiin, että kehoitetaan huolehtimaan siitä, että vuosiluokkien 1–2 opetusta järjestetään yhdistyvän koulun molemmissa toimipisteissä. Siellä myös kirjattiin, että molemmissa kouluissa turvataan joustavat opetusjärjestelyt ja montessoripedagogiikan ikäintegraation toteutuminen. Niin vaikea sana, että en meinaa osata sanoa, mutta näillä saatesanoilla tämä voidaan minusta tänään hyväksyä.

Kiitos.

Valtuutettu Nyholm

Puheenjohtaja.

Mainittiin, että tässä taistellaan seipäistä. Tässä viedään kuitenkin perusteet näiltä kouluilta toimia, kuten ne toimivat nyt ja tulevat toimimaan kohta jälleen pursuen lapsista. Näistä hallintokuntien välisistä yhteistyöistä pidän minäkin, ja tämä ei ole mikään este sille. Olen ymmärtänyt, että me olemme joutuneet näihin kipeisiin päätöksiin nyt siitä säästötarpeesta. Kun tässä ei nyt pystytä osoittamaan, mikä hitsit se on siinä, niin minä vakavasti nyt kuitenkin olisin sitä mieltä, että minä myös haluaisin muilta ryhmiltä tukea tähän. Vihreältä liitolta on tullut mainintaa siitä, että tätä ei kannata tukea. Olen kuitenkin eri mieltä, ja toivon yksittäisvaltuutetulta tähän esitykseen tukea. Älkää menkö ryhmäkuriin. Äänestäkää, mikä tuntuu oikealta.

Kiitos.



4.6.2014

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Itsekin olen toiminut 10 vuotta opetuslautakunnassa. Sinä aikana on käyty 2 tällaista suurta kierrosta läpi, ja olen kiertänyt käytännössä kaikki koulut, kuunnellut niin lasten vanhempia kuin opettajia, ja tiedän, että samaa työtä tehdään nytkin opetuslautakunnassa. Mutta täytyy myös samaan hengenvetoon sanoa, että tässä kierroksessa on tullut sellaisia epäselvyyksiä, sellaisia ratkaisuja, joissa ei ole asianmukaisesti kuultu vanhempia.

Mutta oleellista tässä on kaksi seikkaa: Ensimmäinen on se, että valtuutettu Rydman tarkoituksella tai tarkoituksetta sotkee asioita. Näissä koulujen lakkauttamisissa, hallinnollisissa yhdistämisissä, koulurakennusten sulkemisissa ei ole kysymys Lauttasaaresta tai Vuosaaresta, siitä onko niissä koulutiloja, vaan siitä, että kehys ei riitä antamaan riittävää opetusta, ja sen vuoksi tehdään säästötoimia. Tämä palautusesitys ja meidän kantamme kaikkien näiden koulujen osalta liittyy siihen, että meidän pitää yhdessä neuvotella ja katsoa, mikä on riittävä määrä rahaa opetustoimeen – nykyinen ei ole riittävä – ja sen jälkeen tehdä nämä ratkaisut, jotka ovat säästötoimia. Eikä etukäteen tehdä säästötoimia, ja sitten jälkikäteen ihmetellään, että mitäs me nyt menimmekään säästämään.

Aivan niin kuin valtuutettu Holopainen sanoi, nimenomaan peruskoulussa ja erityisesti alaluokilla opetusta ja opetusmiljöötä, opetuskokonaisuuksia ei voi erottaa toisistaan. Hallinnollisessa yhdistämisessä – sanon vielä kerran – on se, että sen jälkeen asiat eivät enää palaa valtuustoon. Jos esimerkiksi teemme yhtenäiskoulun ja Käpylän alasteen tai Käpylän peruskoulun hallinnollisen yhdistämisen, sen jälkeen valtuusto ei esimerkiksi päätä siitä, miten siellä toimitaan, vaan sen jälkeen jaosto voi yhtäkkiä päättää sulkea vaikkapa Väinölän koulun tai yhtenäiskoulun tilat.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

En kannata asian palautusta. Tätä asiaa on jumpattu opetuslautakunnassa, sen jaostossa, opetuslautakunnassa ja kaupunginhallituksessakin asia on ollut 3 kertaa asialistalla. Ensimmäisellä kertaa se jäi pöydälle, toisella kertaa tein asiasta vastaehdotuksen, jossa nimenomaan



4.6.2014

haluttiin korostaa sitä, että tämä joustava montessoripedagogiikka turvataan ja sitten lähikouluperiaate 1–2-luokkalaisille. Juridisesti sitten jouduimme palaamaan tähän päätökseen, eli viime maanantaina päätimme uudelleen, ja nyt nämä asiat on sisällytetty tähän esityslistaan. Joten kannatan listalla olevaa esitystä.

Valtuutettu Rydman

Lyhyesti valtuutettu Arhinmäelle: hän joko tarkoituksella tai tarkoituksetta unohti sen, mihin minä oikeastaan edellisessä puheenvuorossani kiinnitin huomiota. Minähän nimittäin puhuin siitä, että kun Vasemmistoliitto palautusesityksessään merkillisellä tavalla puhuu jostakin mystisestä kouluverkon kokonaistarkastelusta. Jos puhutaan kokonaistarkastelusta, silloin puhutaan jostakin ihan muusta asiasta kuin lähikouluperiaatteesta. Jos puhutaan lähikouluperiaatteesta, silloin puhutaan perusopetuksesta, jolla on tietyt oppilaaksiottoalueet, ja silloin niitä tarkastellaan nimenomaisesti alueellisesti: miten väestömäärät, oppilasmäärät siellä kehittyvät ja missä on mahdollisesti perusteetonta tilaväljyyttä, jolloin on kaupungin talouden näkökulmasta järkevää vähentää ylimääräistä kapasiteettia siellä ja rakentaa sitten semmoiselle alueelle, jolla sitten taas vastaavaa kapasiteettia puuttuu.

Mitä tulee tähän kokonaistarkasteluun, niin se voi olla järkevää kokonaistarkastelua siten, että kaikki esitykset ovat pöydällä, niin kuin ne tässä tapauksessa ovat, ja faktat on selvitetty. Sitä varten perustettiin itse asiassa jopa tilapäinen jaostokin, joka vielä kävi kertaalleen läpi kaikki mahdolliset asiakirjat ja oli poliittisesta ryhmästä riippumatta täysin yksimielinen siitä, että faktat ovat oikein ja että hämmennys on syntynyt aivan muulta taholta kuin valmistelevien virkamiesten taholta. Tämä on juuri se kokonaistarkastelu, jossa on järkeä, eli että kaikki ovat yhtä aikaa pöydällä, kaikki tiedetään, mitä esitetään. Mutta mitä taas tulee sitten väestömäärien muutoksiin, niin niitä nimenomaisesti ei pidä käsitellä kokonaisuutena, vaan oppilaaksiottoalueittain.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt puhumme valtuutettu Rydmanin kanssa samasta asiasta. Hän toteaa, että kokonaistarkastelu on tehty, ja me esitämme, että tämän kokonaistarkastelun jälkeen tulokset siitä, mihin tämä päättyy, tehdään budjettineuvotteluiden yhteydessä, kun tiedetään, minkä verran lisää kouluille löytyy rahaa. Meidän mielestämme pitää löytyä lisää rahaa, ja sitä kautta voimme myös arvioida, että säästötoimina, leikkaustoimina



4.6.2014

tapahtuvia koulujen sulkemisia ei tehdä niitä, joita ei katsota järkeväksi. Aivan niin kuin sanoin, että se kokonaisuus on olemassa, mutta nyt sitä ollaan tekemässä ennen kuin on päätetty budjetissa siitä, mikä on se lopullinen rahamäärä. Eli halutaan tehdä säästöt jo etukäteen ilman, että annetaan mahdollisuutta siihen, että aidosti arvioitaisiin nämä kaikki koulut kokonaisuutena.

231 §

Esityslistan asia nro 18

VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE KOILLIS-HELSINGIN MAAUIMALASTA

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen on tehnyt oikein hyvän aloitteen maaui-
malan saamisesta Koillis-Helsinkiin ja Tapuliin. Tämä asia on ollut oli 20
vuotta alueella pinnalla, ja erittäin perusteltu hanke. Nyt tässä aloitteen
vastauksessa todetaan, että kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt kaa-
van, joka mahdollistaisi kyseisen maauijalan Tapulin uudistuvalla alu-
eelle, mikä olisi oikein hyvä asia, mutta rahoitus puuttuu. Liikuntaviras-
tolla ei ole varattuna kyseiseen hankkeeseen rahaa. Toivon myönteistä
suhtautumista ehkä jossain toisesta suhdanteesta. Mutta jotenkin toi-
voisin, että kun me puhumme, että liikuntakeskusten tai liikunta-
alueiden täytyy olla yhdessä, että niissä tätä synergiaetua tulee, niin
Tapulissa sitä olisi. Siinä on tennishalli ja siinä on toimivat liikuntapuis-
tot ja muuta, ja tämä maauijala sopisi siinäkin mielessä strategisesti
siihen oikein hyvin, hyvien joukkoliikenneväylien varteen.



4.6.2014

232 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU VESA KORKKULAN ALOITE NUORTEN MAHDOLLISUUDESTA TEHDÄ
TAIDETTA JULKISEEN LIIKENTEESEEN

Valtuutettu Korkkula

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Haluaisin vain kiittää tässä kaupunkia, koska tämän ehdottamani kaltainen kokeilu on toteutunut ja kertoa, että tämä ei ollut mitenkään minun oma ideani, vaan idea tuli Ruudin ydinryhmältä. Tämä on esimerkiksi siitä, että kannattaa kuunnella Ruudin ydinryhmää ja jokainen valtuutettu voi olla yhteydessä heihin, ja sitten viedä hyväksi katsomiaan ideoita eteenpäin, ja niin nuorten ääni Helsingissä kuuluu.

Kiitos.

233 §

Esityslistan asia nro 20

VALTUUTETTU TERHI KOULUMIEHEN ALOITE KOULUJEN KASVISRUOKAPÄIVÄSTÄ
LUOPUMISESTA

Valtuutettu Koulumies

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ne meistä, jotka olimme täällä viime valtuustokaudella, tiedämme mistä tässä aloitteessa on kyse, mutta lyhyt kertaus uusien valtuutettujen iloksi. Eli aiemmin, silloin kun me aikoinaan useammat kävimme kouluja, siellä tarjolla yksi lounasvaihtoehto, joka oli joko kasvista tai seka-



4.6.2014

ruokaa, ja sitä sitten söimme. Näinhän ei ole ollut pitkään aikaan asian laita, vaan vuosikausia Helsingissä on ollut joka päivä kasvisruokaa. Viime valtuusto päätti, että tällainen valinnan mahdollisuus valita kasvisruuan vaihtoehdoksi sekaruokaa poistetaan joka viikko.

Esitän nyt, että palattaisiin tähän aiempaan käytäntöön, että lapset voivat valita joka päivä kahdesta ruuasta itselle mieluisamman. Olemme nähneet käytännössä, että monet koululaiset eivät ole hyödyntäneet tätä kasvisruokapäiväruokaa, vaan ovat menneet lounastunnilla karkki-kauppaan. Täytyy muistaa, että maksuton koululounas on hyvinvointivaltion aika tärkeä peruspalvelu ja lounas voi olla monelle lapselle päivän ainoa lämmin ateria. On tosi tärkeätä, että se on ravitseva ja että lapset syövät sen oikeasti koulussa. Esitän, että äänestämme nyt tässäkin valtuustossa tästä aloitteesta. Eli ehdotan aloitteen palauttamista.

Valtuutettu Taipale

Mikäli tämä palautusehdotus olisi tehty viime valtuustokauden aikana, en olisi kannattanut, koska hävinneiden pitää tyytyä häviöönsä. Tämä on kuitenkin uusi valtuusto, joka voi ottaa tähän asiaan kantaa. Tämä valinnanvapauden puuttuminen on varsin arka asia monelle, huomioiden, että ravinnosta keskustellaan nykyään ihan toisella tavalla. Kun rasvojen syöntiä on vähennetty, ovat hiilihydraatit tulleet tilalle – ylilihavuus tai vastaava lapsillekin. Oletan, että tämä kasvissyöntipäivä tuli ilmastonmuutoksesta johtuen eikä terveysperusteisesti pelkästään. Terveysperustalla meillä on paljon toisenlaatuisia näkemyksiä myös lääkäreiden joukossa.

Luin mielenkiinnolla valtuutettu Laura Kolben artikkelin viimeisestä Lääkärilehdestä, jossa sanotaan: ”Ruuasta puhutaan ja ruoka-asiat ovat globaalistuneet. Samalla syömisestä on tullut intiimiä, yksilöllistä politiikkaa. Suupalat ilmentävät elämäntapaa, ja ruoka lautasellamme on kuin puhuttua kieltä. Mutta ruoka rakentaa rajoja, kiinnittää meidän juuriimme, osaksi perheen, alueen ja kansakunnan perintöä”.

Mutta sitten myös viimeisessä Duodecimissä kerrotaan muumioista. Siinä todetaan, että muumioiden kolesteroliarvoista ei ole tietoa. Yksikään tutkituista kulttuureista ei tietävästi koostunut pelkistä kasvisyöjistä. Lisäksi muumiot saattoivat altistua sellaisille valtimotautia kiihdyttävälle tekijöille kuin ei tavata tästä päivästä eli epähygieniaan. Kolmas artikkeli viimeisessä Economistissa: The Big Fat Surprise: Why Butter, Meat and Cheese Belong to the Healthy Diet. Nina Teicholz on kirjoittanut laajan kirjan.



4.6.2014

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Pitää paikkansa. Lopetan tähän, ja toivon äänestämistä, mutta on minulla muitakin mielipiteistä tästä asiasta

Valtuutettu Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan kanssa tätä tämän aloitteen palauttamista. Tässä kasvisruokapäivässä ei minun mielestäni ole kyse muuta kuin oman ideologian tuputtamisesta ja valinnanvapauden rajoittamisesta. Samalla tavalla, vaikka minun mielestä pekoni tai riistaruuat olisivat hyviä, ei minunkaan mielestäni niitä tarvitse palauttaa kaikille kokeiltavaksi, vaan jokainen syö sitä, mistä tykkää. Joten palautukselle, kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun tästä asiasta viimeksi 4 vuotta sitten keskusteltiin, päästiin muun muassa Staliniin ja Jumalaan. Nyt päästiin jo muumioihin. Se on ihan hyvä. Haluan myös julkisesti Ilkka Taipaletta ja myös Jussi Halla-aho kiittää siitä, että en ollut täällä 4 vuotta sitten. Mutta kun katselin YouTubesta niitä klippejä jälkikäteen, päätin, etten enää koskaan syö lihaa. Kiitos teille. En olisi oikeasti ilman teidän ja muutamien muiden valtuutettujen puheenvuoroja pystynyt tähän.

Ihan vakavissaan vielä yksi kommentti: Kun me menemme tuonne kauppaan ja osamme ruokaa, me saamme semmoisen vaikutelman, että kyse on puhtaasti jostain yksilön valinnasta. Mutta näinhän ei ole, koska ruuan tuotannosta – etenkin liharuuan tehotuotannosta – on seurauksena miljoonien ja miljoonien eläinten jokapäiväinen, koko elämän pituinen kärsimys ja valtavasti ympäristöongelmia. Elikkä kyse ei ole mistään semmoisesta valinnasta, että ostatko sinä kotiin keltaisen vai ruskean maton. Nyt on kyse politiikasta. Ihan siis tuo kiitos ei ollut sarkasmia, vaan olin yrittänyt luopua lihasta, mutta se oikeasti loppui siihen hetkeen.

Kiitos. En kannata palautusta.



4.6.2014

Valtuutettu Taipale

Puheenjohtaja.

Siis kannatan edelleen palautusta. Miksi me valtuutetut saamme valita tuolla valtuuston kahviossa? Tosin sielläkin on kasvisruokia 4 ja yksi kala- ja yksi liharuoka. Me olemme aina syöneet nakkeja. Nyt kun nämä vihreät tulevat tänne, niin ne kehtaavat tehdä kasvisnakkeja samannäköisiksi kuin muutkin nakit, ja minä vahingossa söin niitä. Hyväksyn sitä, siis ihan vakavasti...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on ihan vakavaa. Olen saanut palautettua voin eduskuntaan, VR:lle ja tänne valtuustoon, kun se poistettiin ja kasvislevitteet tuotiin. En suostu syömään levitteitä, ellei ole vaihtoehtoa tarjolla. Finnairissa sitä ei ole kuin ensimmäisessä luokassa, ja sen takia Finnairilla menee huonosti.

Valtuutettu Arhinmäki

En kannata asian palautusta, koska Ilkka Taipaleen äskeisessä puheenvuorossa kertomat perusteet olivat osittain paikkaansa pitämättömiä. Kasvisnakit eivät tulleet valtuustoon vihreiden vaatimuksesta, vaan tulipunaisten vasemmistolaisten.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Sitten vielä, rouva puheenjohtaja, kasvisnakithan tehdään soijasta, ja soija on 80-prosenttisesti geenimuunneltua.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Lämmin kiitos kokoomukselle, joka toi tämän keskustelun jälleen tänne saliin. Silloin muutama vuosi sitten, kun tätä ensimmäistä kertaa käsiteltiin, niin täytyy sanoa, että en olisi silloin ikinä voinut uskoa, minkälainen keskustelu siitä seurasi. Ihan vain muutama korjaus valtuutettu Koulumiehen esittämiin väitteisiin: Se, mitä me kaikki voimme tästä esityslistasta lukea, on se, että tämä päivä on vakiintunut osaksi koulujen ruokailua. Negatiivista palautetta ei tule. Se, että kuinka paljon ruokaa



4.6.2014

syödään tai jätetään syömättä, ei mitenkään johdu tai riipu siitä, onko kyseessä kasvisruokaa vai ei-kasvisruokaa, vaan siitä, onko se oppilaitten mielestä hyvää. Monet suosituimmista ruuista ovat kasvisruokia. Kasvissyönti on yleisestikin kouluissa lisääntynyt, ja tämä päivä tuntuu olevan ongelma pääasiassa joillekin valtuutetuille, ei enää oppilaille itselleen.

Kiitos.

235 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITE NIMIEN JA MUUN HISTORIATIEDON SAAMISESTA ESILLE SANTAHAMINAN PUNAISTEN HAUTAPAIKAN YHTEYTEEN

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Tällä kertaa tulín tänne eteen, koska on syytä kiittää kaupunginhallitusta ja kaupunginmuseon johtokuntaa vastauksesta aloitteeseen. Valmistelin tätä aloitetta yhdessä valtuutettu Jarmo Niemisen kanssa, ja se koskee vuonna 1918 Helsingissä vankileireillä kuolleiden noin 1 500 punaisen nimien saamista esille Santahaminan joukkohaudan yhteyteen ja vankileirien historian selvittämistä muillakin tapahtumapaikoilla. Kuten kaupunginmuseon lausunnosta ilmenee, voidaan uusia informaatioteknologioita käyttää niin, että tällainen tieto saadaan esille Santahaminan joukkohaudan yhteyteen. Sinne saadaan esille haudattujen nimet ja muuta tietoa ilman, että tarvitaan mitään suuria, kalliita investointeja.

Tein ensimmäisen aloitteen Santahaminan joukkohaudan ja Helsingin punavankileirien historian selvittämisestä vuonna 2005. Sen johdosta käynnistyi tutkimushanke, jota Jarmo Nieminen on vetänyt. Jos oikein olen kuullut, niin sen tuloksista on tulossa kirja alkusyksystä. Tietääkseni kirja tulee sisältämään myös tiedot Santahaminaan haudattujen ja muiden vankileireillä menehtyneiden varmistetuista nimistä.



4.6.2014

Kaupunginmuseon johtokunnan lausunnossa pidetään tärkeänä laaja-pohjaista valmistautumista vuonna 2018 järjestettäviin tapahtumiin, joissa muistetaan 100 vuoden takaisia vaiheita. Olen itse ollut mukana valmistelemassa useiden eri järjestöjen edustajien kanssa syksylle seminaaria, jossa on tarkoitus esitellä tätä uutta tutkimustietoa. Uskon, että tällaisen seminaarin järjestäjien ja mahdollisten muiden tahojen ja kaupunginmuseon yhteistyöllä voi olla tärkeää annettavaa myös tämän vuoden 2018 valmisteluissa.

Jotta kaupunginmuseon tavoitteet toteutuvat, on budjettineuvotteluissa kuitenkin kaupunginmuseolle osoitettava myös hieman lisäresursseja. Korostan, että tässä puhutaan nyt hyvin vaatimattomista summista, jos vähänkään käytetään hyväksi nykyaikaista informaatio- ja mobiilitekniologiaa. Mutta vaatimattomat summat ovat tässä tapauksessa tärkeä osa Helsingin historiaa ja meidän helsinkiläisten historiallista muistia. On tärkeää, että vainajat saavat nimensä sopivalla tavalla sille joukkohaudan yhteyteen ja että helsinkiläisillä ja muillakin on mahdollisuus tutustua noiden vaiheiden historiaan ja tapahtumiin. Siksi toivon, että tässä asiassa valtuustoryhmät muistavat sitten syksyllä kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen on tässä tärkeällä asialla. Todellakin vuonna 2018 tulee 100 vuotta kuluneeksi Suomen sisällissodasta ja näistä murheellisista tapahtumista, ja on tärkeää, että myös tämä Hakasen aloitteesta oleva Santahaminaan haudattujen kuolleiden muisto tuodaan esille esitetyllä tavalla. Myös sitten kiitos valtuutettu Niemiselle siltä osin, kun hän on tässä asiassa ollut myötävaikuttamassa. Edelleen haluaisin todeta Hakaselle, että tässä nyt on esimerkki aloitteesta, jossa voidaan asiaa viedä eteenpäin, vaikka onkin pieni ryhmä ja vaikka nämä meidän aloitekäytännöt hieman muuttuvatkin.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on hyvä asia, ja se viedään varmasti läpi. 1. 500 kuollutta. Mutta kiinnitän siitä huolimatta myös toisiin sodan uhreihin. 2. maailmasodan aikana Nikkilän sairaalassa kuoli kolmisensataa potilasta – eivät kaikki mielisairaita, vaan paljon vanhuksia, jotka oli sinne siirretty. Nikkilän



4.6.2014

sairaalan Helsingin kaupungin aikana omistamalla hautausmaalla on 700 mielensairasta tai vanhusta haudattuna joukkohautaan. Edelleen horsman alla, ja ainoastaan 4 hautakiveä jäljellä, eikä nimiä. Kaikki nimet tiedetään, mutta Sipoon seurakunta ei ole halunnut toimia asiassa. Helsingin seurakunnat eivät ole halunneet toimia asiassa eikä Helsingin valtuusto.

Katson tämän äärimmäisen häpeäksi, etenkin kun nämä henkilöt ovat pääosin kuolleet nälkään. Osa toki vanhustauteihin. Nälkään 200 henkilöä vuonna 1942, samalla tavalla kuin tuolla Santahaminassa kuoltiin pääosin nälkään kuitenkin. Siellä kuoli 10 % nälkään, kun Lahdessa ja muualla 30 %. Liittyy siihen, että oli kovan luokan lääkäreitä siellä, ja sitten Sophie Mannerheim ylihoitajana. Tästä on 1923 Finska Läkaresällskapet Handlingar loistavia esityksiä. Siihen aikaan nimittäin lääkärinkin laihtuivat 20 % ruuanpuutteen takia, ja oliko 70 %:lla Marian sairaalan poliklinikapotilaista nälkäturvotuksia. Se oli yleinen homma. Mutta 2. maailmansodan aikana ei vankiloissa kuoltu nälkään eivätkä siviilit kuolleet nälkään, mutta mielisairaat. Helsingin kaupunki on velkaa Nikkilän potilaiden haudan kunnostamisessa.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutetuille ja kiitos edelliselle valtuustolle ja sitä edelliselle valtuustolle, että asiat ovat edenneen näin pitkälle. Kiitos myös virkamieskunnalle, että asiaan suhtaudutaan näin myötämielisesti. Tämä on todella merkittävä asia, ja Helsinki on Suomessa tässä tiennäyttäjänä. On todella hienoa, että kaupunki itse selvittää myös omia synkkiäkin hetkiään ja tuo ne julkisuuteen näkyviin objektiivisella tavalla. Yli 10 000 ihmistä olen itse ollut opastamassa Santahaminassa viimeisen 10 vuoden aikana, ja tiedän, että tämä on todella merkittävää niille kyseisille suvulle kaikin puolin. Hanke on kaikin puolin hyödynnettävissä, ja nämä tutkimustiedot tulevat esille syksyllä lokakuussa tietokeskuksen kautta avoimena tietokantana kansalaisten käyttöön tutkimuskirjan lisäksi. Hyvä aloite, ja toivon positiivista loppuun vientiä maaliin asti.



4.6.2014

236 §

Esityslistan asia nro 23

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KEHITYSVAMMAISILLE TAATTAVASTA OI-
KEUDESTA TYÖHÖN

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaankin aloite koski kehitysvammaisten työllistämisen edistämistä. Kaupungilla on etenkin sote-puolella kehitysvammaisia töissä PosiViren kautta. Ongelmana on se, että nämä työsuhteet ovat vuoden parin mittaisia yleensä, joten ne ovat tämmöisiä pätkätöitä. Sitten haasteeksi tulee se, että vaikka ihminen olisi hoitanut kuinka hyvin työnsä ja olisi motivoitunut jatkamaan ja tästä ei mitään ainakaan suuria ylimääräisiä kustannuksiakaan kaupungille tulisi, niin muun muassa tämän ketjutamisen myötä voi olla, että tämä ihminen joudutaan sitten heittämään ulos.

Tosiaan tässä kaupunginhallitus on antanut ihan kohtuullisen vastauksen, jossa pyritään selvittämään, voisiko tältä PosiVireltä ostaa lisäpalveluksia. Mutta se, mitä sote-lautakunta yksimielisesti tähän lausuntoon lisäsi, oli se, että myös samalla tutkittaisiin mahdollisuudet tarjota lisää pysyviä, esimerkiksi osa-aikaisia vakansseja myös kehitysvammaisille työntekijöille. Tästä tekisin ponnin:

Tämä asia myös tässä samalla tutkitaan tämän PosiViren palvelusten ostamisen lisäksi.

Tosiaan kaikki tietävät, että jos ihmiset ovat kotona tuettuna asumassa sen sijaan, että he olisivat töissä, jossa he pärjäävät hyvin, tämä tulee yhteiskunnalle paljon kalliimmaksi. Varmaan osittain kyse on vain jäykästä systeemistä, jos ei voida pitää ihmisiä töissä, kun he siellä ovat vielä pärjänneetkin hyvin.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja.



4.6.2014

Valtuutettu Holopainen on tehnyt aloitteen tärkeästä asiasta. Äsken puhuttiin täällä alistetussa asemassa olevina kuolleiden hautamuisto-merkeistä, ja kehitysvammaiset ovat edelleen pahnanhajimmaisia osallisuutensa osalta meidän yhteiskunnassamme, elävät keskuudessamme. 1980-luvulla tuli laki kehitysvammaisten oppivelvollisuudesta. Sen jälkeen kehitysvammaiset pyrkivät opiskelemaan ja valmistuvat erityisoppilaitoksista, muun muassa Diakonissalaitokselta, Keskuspuiston ammattiopistosta, ja haluavat mennä myös työelämään. Kaikki eivät ihan tavallisille työpaikoille sijoitu, mutta monet sijoittuisivat. Tutkimusten mukaa kymmenesosa työkykyisistä koulutetuista kehitysvammaisista on työelämän palveluksessa. Kannatan Mari Holopaisen tekemään pontta. Kun kehitysvammaisia on alle prosentti väestöstä, niin heidän osallisuutensa ja asialliset työsuhteet ovat tahdon kysymyksiä.

Kiitos.

Valtuutettu Tuure

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen vastaus on ihan kohtuullinen. Nimenomaan siis nyt se, mikä tässä jää tulevan selvityksen varaan, ja toivon, että siinä selvityksessä huomioidaan se, että nyt näitä instrumentteja tällaisen tärkeän asian edistämiseksi on todella paljon. Meillä on hirveästi erilaisia virastoja, meillä on Palmia, meillä on PosiVire. Toivon, että voisimme saada jonkinlaisen kokonaisnäkömyksen. Tässä on laajempikin kysymys siitä, miten Helsinki haluaa edistää positiivista diskriminaatiota. Olin aamulla tilaisuudessa, johon valtuutettu Urhokin osallistui, jossa PosiVire kertoi nimenomaan tästä kehityksestä, missä se on kyennyt konkreettisesti kiintiöillä ja numeroilla kasvattamaan tätä tilauskantaa ja vastaavanlaisten ihmisten oikeutta työhön, siinä missä se sotevirastolla on koko ajan laskenut. Tein sen takia siellä lautakunnassa sen lisäsehdotuksen. Eli mielestäni tähän pitäisi miettiä nyt kaikki virastot kerralla ja päättää ihan instrumenttikohtaisesta, Palmia-, PosiVire-, Opetusvirasto-, Kiinteistövirasto-tyyppisestä toimintaohjelmasta.

Valtuutettu Anttila

Edellisiin puhujiin on todella helppo yhtyä, koska ajattelen ihan samalla tavalla, että kyllä vaikeasti työllistettävien mahdollisuudet työllistyä pitäisi olla enemmän kaupungin kaikissa strategioissa ja myös kaikissa esimerkiksi hankintasopimuksissa mukana. Euroopassahan on monia maita, jotka nimenomaan edellyttävät, että erilaisiin hankintasopimuk-



4.6.2014

siin liitetään tietty määrä aina kehitysvammaisia ja vaikeavammaisia työllistettäviksi. Muuten ei kunta eikä julkinen sektori kykene pelkästään tähän, vaan monella tavalla se myös merkitsisi sitä, että ihmiset ovat entistä tasavertaisempia. Koska edelleenkin, niin kuin Sara Paavolainen totesi, kehitysvammaisia voidaan ajatella, että he ovat pahanpohjimmaisista. Itse en niin kuitenkaan ajattele, mutta tämä asenne saattaa edelleenkin elää yhteiskunnassa. Näin olleen kyllä kaupungin pitäisi näitä asioita pohtia vähän laajemmin ja miettiä oikea strategia, työllistämistästrategia, miten kehitysvammaisia, vaikeavammaisia ja muita vaikeasti työllistettäviä ryhmiä voidaan entistä enemmän nostaa myös työuralle.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Tosiaan Tuomas Tuuren kanssa paneuduimme PosiVireen tilanteeseen tänä aamuna. HUS tuli mukaan osakkaaksi PosiVireen, joka on tämmöinen sosiaalinen yhtiö työllistämässä. Kaupunki on vähentänyt, ei ainakaan lisännyt PosiVireen 5 työvuoden aikana sitä kautta työllistyneiden määrää. Kaupungista ei ole löytynyt sopivia töitä. Se ei ole ollut kannattavaa. Olisin halunnut, että Laura Rätty olisi ollut tässä vastaamassa, mihin käytännön toimiin ryhdytään, että kaupunki pystyy työllistämään paremmin - joko PosiVireen ohjauksessa tai ihan omalla toiminnallaan suoraan tuettuna vajaasti työkuuntoisten työtä. Se voi olla lyhennettyjä päiviä. Se ei ole vain kehitysvammaisten oikeutta työhön, vaan se on kaikkien niiden, jotka eivät kykene olemaan 37,5 tuntia viikosta säännöllisesti.

Toinen asia, joka tätä vaikeuttaa, on se, että yhteiskunnan tuki on aina määrämittainen – esimerkiksi puoli vuotta kerrallaan – ja sillä lailla nämä ketjutukset ovat pakollisia. HUS on pystynyt tämän PosiVireen työtä tukevan toiminnan kautta myös ottamaan vakituiseen työsuhteeseen, virkasuhteeseen – esimerkiksi Desikossa siivoustoimeen. Toinen useampia työllistänyt on HUSin tietotekniikka. Haluaisin nähdä siis käytännön toimia siihen, että työllistetään vaikeammin työllistyviä, annetaan heille työtä ja tukea. Tähän ryhmään kuuluu myös isompi määrä maahanmuuttajia.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.



4.6.2014

Tämä on erittäin hyvä ponsi. Yksi hyvä puoli on se, että lähdetään nurrin päin katsomaan alhaalta käsin. Itse vierastan sitä, että kehitysvammaiset irrotetaan erikseen. Mielisairaalalla on lähes samanlainen asema ja neurologisesti vammaisilla, osalla myös muista vammaisista. Meidän täytyy nähdä nämä kokonaisuutena, mutta ennen kaikkea meidän on myös nähtävä, että korvaustaso on tällä hetkellä kokopäivätyöstä 12 euroa päivä kehitysvammaisilla, kun veroton lakkoavustus on 18 euroa päivä. PosiVire on hyvä asia sinänsä, mutta sen taustalla oleva laki ei toimi, ja vuosi sitten HUS oli työllistänyt vain 15 henkilöä. Onneksi siellä työllistyy tällä hetkellä lisää.

Psykiatriassa pyritään voimakkaasti avohoitoon. Laitoksissa, kaikissa mielisairaaloissa on seuraava tilasto ollut totta aikanaan: 80 % potilasta töissä, 10 % jouten jalkeilla ja 10 % makuulla. Sitä tilastoa te ette saa normaaliväestöstäkään enää. Nyt kun on avohoito olemassa, suojatyö ja työtoiminta ovat mielensairaalta melkein kokonaan loppuneet. Tämä on laajempi kysymys, jota pitäisi vähän enemmän harrastaa – mutta myös yksityissektorin. Kiitos tästä ponnesta. Se varmaan menee nyt tämä ponsi sentään läpi.

Apulaiskaupunginjohtaja Rätty

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Vaikka tämä onkin kollegan esittelyssä oleva asia, niin tästä PosiVireestä, joka kuuluu omaan toimialaani, ehkä muutama sana. Täällä valtuutettu Taipale viittasi tähän lainsäädäntöön, joka PosiVireen takana on, ja osin se kyllä näin on. Me tällä hetkellä selvitämme tätä PosiVireen toimintakentän kokonaisuutta, ja voin sanoa, että se ei ole millään tavalla kauhean helppo ja yksinkertainen asia. Se ajatus siinä taustalla on hyvä. Eli ajatus alun perin, kun PosiVire on perustettu, on ollut se, että sitä kautta työllistettäisiin kehitysvammaisia, ja sitä kautta sitten luotaisiin yhteiskunnallisen yrityksen kautta ikään kuin lisäarvoa tähän koko työllistämistoiminnan kokonaisuuteen. Mutta aivan näin se ei valitettavasti ole toiminut. PosiVireen kenttä on ollut hyvin moninainen. Siellä on ollut paljon muutakin kuin kehitysvammaisten työllistämistä: maahanmuuttajataustaisten työllistämistä, sen lisäksi vaikeasti työllistytävien työllistämistä. Ehkä se fokus ei todellakaan siis ole pelkästään ollut tässä kehitysvammaisten työllistämässä.

Sitten kun me ajattelemme tätä työllistämisen kokonaisuutta, niin kun kyseessä on tällainen in-house-toimija, eli käytännössä sitten myy palveluita vain kaupungille ja nyt – niin kuin valtuutettu Taipale tässä viittasi HUSiin – myös HUSille. Mutta vain siis omistajilleen, että ei esi-



4.6.2014

merkiksi yrityksille tai muuten ulospäin. Sitten tietenkin kysymys hallintokuntien näkökulmasta on se, kuinka monia erilaisia kanavia meillä on työllistää ihmisiä. Sitten hyvin suuressä osassa on työllisyysmäärärahoilla työllistettävät ihmiset, ja sitten hallintokunnan näkökulmasta tulee tietenkin aika iso kilpailu näiden välille. Kun hallintokuntien näkökulmasta nämä työllisyysmäärärahoilla palkattavat ihmiset ovat niin sanotusti ilmaista työvoimaa, ja sitten taas PosiVireen kautta maksetaan lähes 20 euroa tunti, niin se on sitten tietenkin aika hankala kilpailuasetelma. Tätä kokonaisuutta me olemme juuri tällä hetkellä selvittämässä niin, että jokaiselle löytyisi se oma paikka.

Ainakin itse alustavasti näen, että se PosiVireen paikka pitäisi vahvemmin olla tässä kehitysvammaisten työllistämisessä. Mutta että millä tavalla siihen sitten päästään, mitkä ne mekanismit ovat, niin siihen sitten palaan myöhemmin, kun olemme viisaampia.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä on tullut hyviä kommentteja, ja toivottavasti tämä keskustelu huomioidaan myös ja voidaan sitten mahdollisesti laajentaa tarkastelua tässä yhteydessä tai myöhemmin myös muihin tukityöllistettäviin.

Kiitos.



4.6.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Mika Ebeling
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Laura Kolbe
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot